

• FRAUDA • ELECTORATUL • ERORILE

SALA
DE
pag. 2

• ȘTIRI • EVENIMENTE • ANCHETE • REPORTAJE • INTERVIURI • OPINII • POLEMICI •

Calea
Dorobanților
nr. 111
București

Electro Center

Michael Jackson
acuză dureri în gît
și își amină concertul
de la Izmir.
Ciudat, l-a prins de braț,
nu de gît !...

Flacăra

• Fondată în 1911 • Nr. 40 • 7 — 13 X 1992 •

• POVESTIRI DIN ISTANBUL

pag. 8

• „M-AU DAT AFARĂ CA SĂ FURE CA-N CODRU”

pag. 11

• Un pistol Makarov se vinde cu 300 de dolari

• Cît costă un măgar

pag. 5

• Pentru 100 de lei l-au lăsat în chiloți

pag. 8

CINE FURĂ REVISTA „REBUS”

În ziua de 18 septembrie 1992, organele Secției 2 Poliție București i-au surprins pe numiții IONIȚA ȘTEFAN — domiciliat în București, bdul 1 Decembrie 1918 nr. 68, bl. V 25, sc. 1, ap. 103, sect. 3, fără ocupație, cu antecedente penale (tilhărie în 1973, furt în 1977), în vîrstă de 35 de ani, căsătorit, tată a 2 copii — și pe NICA ELENA — domiciliată în București, Cal. Floreasca nr. 64, sect. 1, fără ocupație, cu antecedente penale (furt în 1985), căsătorită, mamă a 2 copii — în timp ce aceștia încercau să comercializeze 516 exemplare din revista REBUS nr. 6/1992, furate din tipografie, înainte de-a fi puse oficial în circuitul comercial.

Din declarațiile invinuiților rezultă că furtul a fost săvîrșit în secția Haris a Imprimeriei Coresi, de către un anume Viorel, care a primit de la aceștia, suma de 2500 lei, față de 15480 lei cît era contravaloarea revistelor.

Urmare intervenției poliției, revistele REBUS furate au fost restituite proprietarului acestora, respectiv, S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A.

Așteptăm însă ca, în scurt timp, cu ajutorul conducerii Imprimeriei Coresi, organele de poliție să identifice și pe autorul furtului în cauză, nu numai pe complicități săi. Societatea noastră își rezervă dreptul de a plăti o recompensă persoanei care, prin informațiile furnizate, determină rapid această identifi-

care. Pînă atunci se completează dosarul infractorilor deja identificați care, prin dispoziția procuraturii, urmează să fie

trimiși în judecată. Pentru fapta comisă, aceștia sînt pasibili de pedepse cu închisoarea între 1 și 7 ani, potrivit codului penal actual.

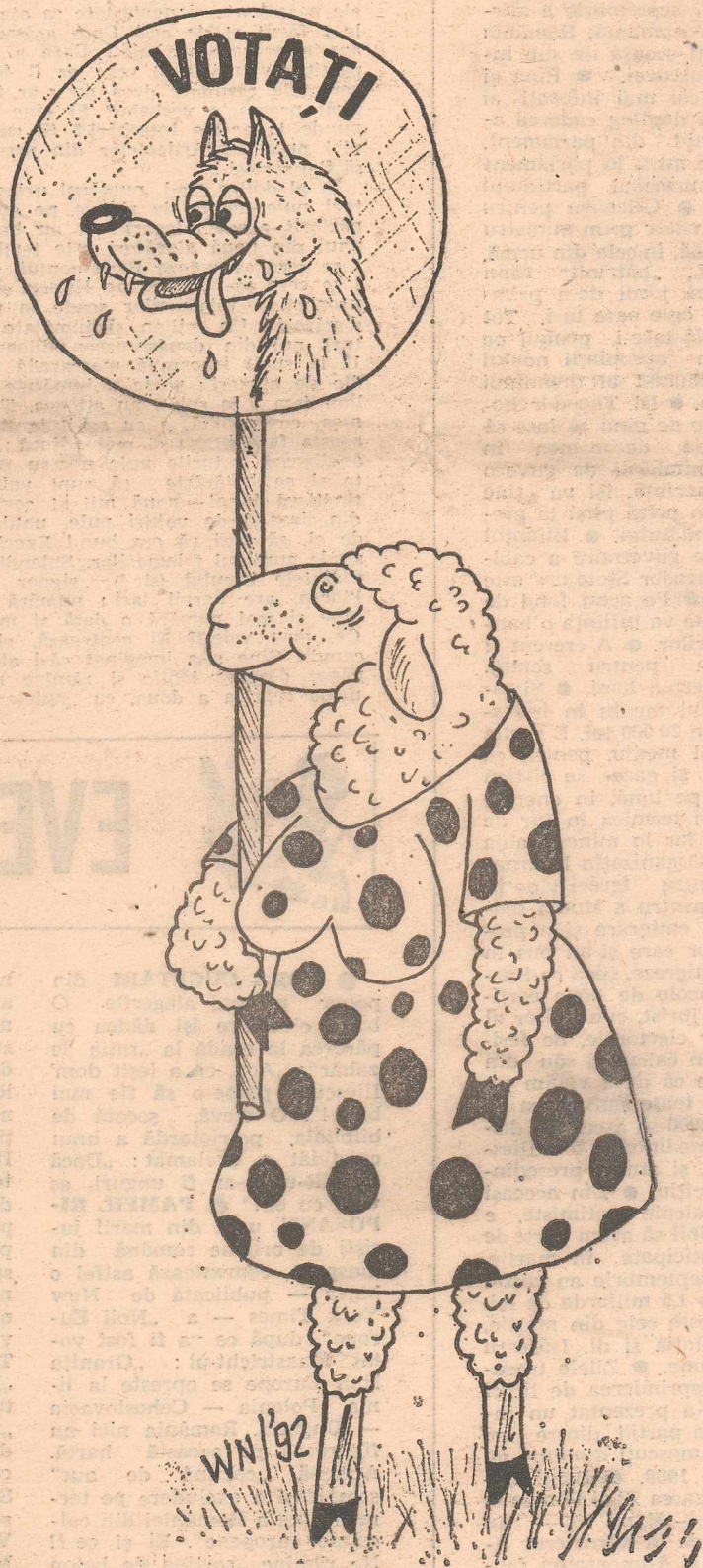
În cercetarea organelor de poliție se află și numitul VASILE SORIN din București, care a furat 900 reviste REBUS nr. 3/1992 din Imprimeria Coresi. Dintre acestea au fost recuperate 412 exemplare, infractorul urmînd să suporte contravaloarea celor comercializate — 14540 lei — și pedeapsa stabilită de instanța de judecată.

Numitul PĂUN VASILE — domiciliat în București, str. Petre Ispirescu nr. 6, bl. 8A, et. 4, ap. 16, sector 4, în vîrstă de 39 de ani, difuzor de ziare în Piața Romană, a primit, în ziua de 17 septembrie 1992, de la o persoană necunoscută (țigan), 50 de reviste REBUS cu 17 lei/ex., pe care le-a vîndut cu prețul oficial de 30 lei/ex. Depistarea sa a fost asigurată de echipa specială de detectivi care veghează asupra comercializării publicațiilor noastre.

Cazul acesta a fost sesizat organelor de poliție care urmează să ia măsurile ce se impun.

În vederea stopării scurgerii revistelor REBUS pe căi ilicite, solicităm și sprijinul publicului nostru cititor. Astfel, îl rugăm ca, atunci cînd sesizează, în rețeaua de difuzare, reviste nefinisate (ne-capsate sau netăiate), să ne anunțe de urgență, întrucît, de regulă, asemenea publicații sînt scoase, în mod ilegal, din tipografie.

CORNELIU OLTEANU ■

CRIMA DIN ORIENT-EXPRES

Cronica
de trei minute

● „Avem de-a face cu o re-conquistă comunistă”, a declarat unul dintre liderii bucu-reșteni ai Ligii Studenților, comentând rezultatele alegerilor de la 27 septembrie 1992. ● La rîndul său, fostul lider al demonstrației anticomuniste maraton din Piața Universității, dl. Marian Munteanu, acum șef al partidului Mișcarea pentru România, este de părere că în 27 septembrie tinerii nu au ieșit la vot. În schimb, au votat disciplinat pensionarii, încrezători în F.D.S.N. și dl. Ion Iliescu. ● Marșul și mitingul de marți, 6 octombrie 1992, organizat de tinerii din București, poate fi considerat un test. ● Se pare că rădăcinile răului sint mult mai adînci decît o simplă participare la vot. Săptămîna trecută, în particular, unul dintre observatorii străini la alegerile de la 27 septembrie a afirmat că, deocamdată, România nu poate fi scoasă de sub influența Moscovei. ● Pînă și dușmanii cei mai infocați ai P.N.L.-ului deplîng căderea acestui partid din parlament, în timp ce intră în parlament P.S.M.-ul, urmașul partidului comunist. ● Gîlceava pentru postul de viitor prim-ministru a fost stînsă, în cele din urmă, în F.D.S.N., „bătrîni” fiind convinși că jocul de-a prim-ministrul cere oase tari. Tot Adrian Năstase-i primul pe listă, spun apropiații noului partid comunist al domnului Ion Iliescu. ● Dl. Theodor Stolojan n-are de gînd să lase să se întindă dezordinea în timpul schimbării de guvern și, în consecință, își va ține ministrii în priză pînă la predarea mandatului. ● Bilanțul „Un an de guvernare a cabinetului Theodor Stolojan” este eșuat. ● Pe acest fond de încredere se va înființa o bancă a șomerilor. ● A crescut și contribuția pentru șomaj. N-are guvernul bani. ● Și totuși salariul mediu în industrie este de 20 000 lei. E vorba de salariul mediu, pentru că în petrol și gaze se cîștigă 39 000 lei pe lună, în energie electrică și termică în jur de 34 000 lei, iar în minerit abia 32 000. ● Organizația Internațională pentru Migrări vine în România pentru a studia tendințele de emigrare și a prezenta, celor care și-au pus în gînd să emigreze, ceea ce-i așteaptă dincolo de noua cortină. ● Un jurist, cunoscutor al chichițelor electorale, ne fericește cu un calcul al său din care reiese că dacă votăm tot așa, avem toate șansele ca de Revelion 2000 să ascultăm discursul președintelui Ion Iliescu, posibil și atunci președinte în exercițiu. ● Din aceeași sferă de calcule optimiste, e foarte posibil să avem parte de alegeri anticipate în martie. Cele din septembrie au costat mult peste 1,5 miliarde de lei. Cit vor costa cele din martie, numai inflația și dl. Isărescu ne pot spune. ● Zilele trecute, la întreprinderea de licori „Zarea” s-a prezentat un instructor de partid, dintre cei vechi și cunoscuți dinainte de decembrie 1989. ● Bani pentru organizarea Zilei României la Sevilla — Expo '92 — au fost luați de la Ministerul Agriculturii și Alimentației, fondul de intervenții. ● Abia unul din trei cetățeni care s-au prezentat la examenul de conducere auto a reușit, în acest an, să-și ia carnet, anunță o statistică oficială.

EUGEN MIHAESCU

Undeva, în Europa, un tren aleargă prin noapte. Se comite o crimă, există mai mulți suspecți și, în final, Agatha Christie ne lămurește că fiecare din ei a înfipt pumnalul în victimă. Cu alte cuvinte, deși fiecare a acționat pe cont propriu și din motive distincte, rezultă, în cele din urmă, o adevărată coaliție asasină.

Tot undeva, în Europa, un popor aleargă prin noapte (chiar dacă se pare că se cam crapă de ziuă, tot noapte e...). Se „comite” alegeri, toată lumea „înfige” votul în urnă și, în final, bunul simț ne lămurește că există mai mulți suspecți. Trei. Fiecare din ei, deși a acționat pe cont propriu și din motive distincte, a înfipt fără ezitare pumnalul, alcătuiind împreună o coaliție macabră, care a ucis șansele României de a se elibera acum, măcar acum, de sclavia comunistă și de erorile sale: sărăcia, mizeria, lenea, ignoranța ș.a.

Întă numele celor trei: fraudă, electoratul, erorile de campanie.

Frauda

Alegerile de la 27 septembrie ridică semne de întrebare majore. În primul rînd, accesul observatorilor LADO în circumscripții a fost interzis într-un moment cheie — duminică după-amiază — astfel încît verificarea datelor din procesele verbale, electorale și centralizarea lor s-au făcut în afara controlului calificat cu tehnică de calcul. În aceste condiții, orice considerații privind încredințarea prelucrării datelor stau în picioare, mai ales că circa 80 la sută din procesele verbale prezintă stersături și corecturi, multe din ele nesemnate și nontestate ca atare. Cîne le-a făcut și de ce? Cum arătau inițial aceste procese verbale? Care a fost repartitia voturilor și care ar fi fost procentajele rezultate dacă nu s-ar fi modificat procesele verbale? Și cine va răspunde la aceste întrebări? Și cui? Opiniei publice? Articolelor din presă? Hai să fim serioși!

În al doilea rînd, numărul uriaș de voturi nule umple de ridicol pe cei ce au părăsit aceste alegeri: ei au hotărît că unul din nouă alegători este tembel cînd i se cere să voteze Parlamentul, iar cînd i se cere să-l voteze pe Iliescu, de pildă, proporția tolocacilor scade la unu din douăzeci! Un milion și jumătate de voturi nule din douăsprezece milioane (circa 12 la sută) înseamnă mascadă și parodie de alegeri: peste o jumătate de milion (cca 5 la sută), nu altceva. Toată lumea, contrariată, e cu ochii la BEC, dar acesta face beznă și mai adîncă: ce „re-analizări” nule pentru președintele și se hotărăște că sunt valabile — tînetul și bine! — nouă mii și ceva; adică din circa 66 de voturi nule, unul, dragul de el, să vezi că era bun! Excelent, iar scade numărul tolocacilor. Splendid! Președintele becului (sic!), „signor giudec” Florea, are nervii tari: numără o dată bine și mai numără o dată și mai bine. Ce, nu-i voie?! El centrează, el dă cu capul! Cine și-a imaginat că-i altfel n-a păpat destul lăptic și rămîne mir. Va urma repriza a doua, cu „nulele” pentru

Parlament: un milion și jumătate de „re-analizări”. Să te ții! Deschideți pa-rurile: cite nule credeți că vor fi scoase din comă? Și în beneficiul căror formațiuni politice? Greu de ghicit, nu-i așa?

Din două, una: ori voturile nule sunt chiar... nule și-n cazul acesta (peste 10 la sută) alegerile sunt defectuoase, ori voturile respective nu sunt chiar „atît de” nule și-n cazul acesta e ceva putred în amărita noastră de Danemarcă. În ambele cazuri, în orice țară civilizată, alegerile s-ar anula. Dar nu la noi, unde vocația unicității e solidă, ca monolitul de care tot vorbea mobilizator fostul Reales.

În al treilea rînd și ultimul (fără, însă, a epuiza obiecțiile), vreo 10 la sută din alegători n-au votat acasă; a dat brusc strechea plimbării peste ei și s-au trezit dînd cu votu-n urnă între două trenuri, că doar era duminică, zi de navetă intensă și de transhumanță neabătută prin alimentarele vecinilor. Chiar așa? De fapt, românii se zbat să supraviețuiască, pur și simplu. Mizeria, foamea, șomajul sunt omniprezente; nivelul de trai e mai scăzut chiar și decît cel din 1989. În aceste condiții, o minimă decență ne obligă să punem sub semnul îndoielii existența reală a peste un milion de „plimbări electorale”. Dar ei există pe listele de vot separate! De unde să fi apărut aici, departe de casă, de familie? Sunt ei, cumva, dintre cei care nu s-au prezentat la vot? Și dacă da, cine să-i fi trecut pe liste, cu nume, adrese și numere de buletin, cine cunoaște aceste date? Cine să le vadă buletinele șampilate și să-i întrebe dacă într-adevăr au votat? Și cum „au votat” acești plimbăreți, care este clasa-mentul partidelor pe aceste liste separate? Iată întrebări care vor rămîne, și ele, fără răspuns. Sigur că au existat călători care au votat departe de casă. Dar 10 la sută dintr-un electorat sărac lipit? Haida-de! Să fim serioși, în România încă se crapă de foame, nu de plăciseală!

Și, ca să avem tabloul complet, să adăugăm mina de ajutor întinsă de TVR, IRSOP și INFAS, tovarăși de nădejde ai manipularii.

Electoratul

Analizele spun că voturile pentru conservatori (FDSN), pentru cei care ne vor aduce stagnarea și izolarea politică, precum și degradarea economică și socială, au venit de la bătrîni, de la țărani, de la femei, de la populația din orașele mici. John Locke spune: „O educație de sclav naște un caracter de sclav”. Și mai spune și Heraclit: „Caracterul omului este desti-nul său” — cu alte cuvinte, cum ți-e firea, așa ți-e fapta și, deci, așa ți-e soarta.

45 de ani de sclavie comunistă și 20 de revoluție culturală n-au izbutit, slavă Domnului, să populeze melegurile noastre cu liberăția numită „omul de tip nou”. Eu, personal, n-am înțeles așa ceva nici în metrou, nici la coadă la zahăr; tot ce-am văzut sunt oameni normali, care mai prost sau mai inteligent, care mai mitocan sau mai civilizată, dar oameni normali. La 27 septembrie s-a votat normal.

Nu e nici un paradox aici, pur și simplu nu s-au votat idei și ideologii, ci re-prezentări și persoane. Întrebă un sclav cum își reprezintă libertatea; vei afla, uimit, că ea înseamnă lene, siguranța culcușului și a blidului de ciorbă, zîmbetul și vorba dulce a stăpînului. După o viață întreagă de suferință, necunoscînd condiția de om liber, sclavul își reprezintă fericirea ca pe o sclavie zîmbitoare, moțată cu trei trandafiri în grădină... Tre-cînd în revistă electoratul care a votat masiv pentru FDSN, trebuie spus că etichetele jignitoare la adresa sa nu-și au rostul (deși tentația există din belșug!). A fost, 45 de ani, segmentul cel mai lovit al societății românești și trebuie să-l în-țelegi așa cum e, iar dacă-i ceri voturile (ca să te pui în slujba lui, în fond), e bine să o faci pe limba sa.

Erorile de campanie

Dacă mîine s-ar organiza un referendum „Libertate sau Sclavie”, rezultatul ar fi 100%-0%. Dacă alternativa ar fi „Democrație sau Comunism”, scorul probabil este, să zicem, 97%-3%. În cazul „Capitalism sau Comunism”, prima opțiune ar putea să scadă spre 80%. Săm.d. În cazul „Convenția Democratică sau FDSN”, alegerea se nivelează (și rezultatele, de fapt, se cunosc deja).

Este o utopie să-ți imaginezi că într-o campanie electorală — și încă într-una cotonogită fără prea multe fașoane — poți să-i explici fulgerător unui popor întreg identitatea sofisticată dintre FDSN și... sclavie. Chiar și în această pagină ea sună ca o enormitate. Intelectualii, în general, o pot înțelege, tinerii, în general, o pot accepta, dar pensionarii care-și vinează disperat rația de zahăr nu e tenta-t de dialectica politicii iar țăranul nici atît. Acesta din urmă, de pildă, vrea să știe cine-i dă pămîntul și cine i-l ia — restul e treaba lui; și nu-i place să fie sîcîit: ce „convenție” ce-i aia, „cheia” știe el ce e, dar de ce o cheie și nu un măr, sau o roată, ori altceva? Oricum, un lucru e cert: intelectualii și tinerii erau cuceriti din pornire, cei care trebuia cucerit era electoratul FDSN-ului; dar nu la spartul tîrgului, cu o floare (scrisoarea către „badea Grigore”, superbă în omenia ei tristă și în... ineficacitatea ei), care n-are cum să aducă primăvara.

Eroarea de fond a campaniei electorale a opoziției au constituit-o forțarea ușilor deschise și ocolirea cu obstinație a celor închise. Absența omului mărunt, a țăranului, a bătrînului, a femeii muncite și chinuite, cu viața lor concretă și problemele de fiecare zi și prezența pînă la sa-tietate a abstracțiilor și generalităților de genul „schimbare”, „democrație”, „legalitate”, „instituții”, „fermitate”, „principii” etc. etc. au frustrat opoziția de cel puțin 15-20% din voturile exprimate.

Succesul din februarie s-a dovedit un sfetnic inabil pentru septembrie. Analizele și concluziile trebuie să fie realiste.

EUGEN CHIROVICI

EVENIMENTE MARI...

● DOUA CUGETĂRI din popor privind alegerile. O babă electoare își dădea cu părerea la coadă la „rația de zahăr”: „Acu, că a ieșit dom' Iliescu, poate-o să fie mai bine!”. O elevă, șocată de bilbiiala patriotardă a unui candidat a exclamat: „Dacă UDMR-ul n-ar fi unguri, aș vota cu ei!”. ● PAMFIL RI-POȘANU, unul din marii juriști de origine română din diasporă, comentează astfel o hartă — publicată de New York Times — a „Noii Europe”, după ce „va fi fost votat Maastricht-ul”: „Granița Noii Europe se oprește la linia Polonia — Cehoslovacia — Ungaria. România nici nu figurează pe această hartă. Această „cortină de aur” semnifică o excludere pe termen lung a României din calculele europene”. Ei și ce?! Ne rămîne „cortina de beton armat” pe linia Sahalin — Irkutsk — Moscova și consola-reea construirii capitalismului prin forțe proprii. Poate că merită să cităm aici o lege a lui Murphy: „Cînd ceva nu merge, ia un ciocan mai

mare” ● „BUCURIA cu care a fost primit la Sevilla, unde mii de spanioli și de turiști străini din toată lumea (n.n. deci, nu de turiști străini din localitate) l-au ovaționat minute în sir, vizitele și discu-țiile cu primii miniștri din Italia și Spania... constituie tot atîtea dovezi ale prețurii de care se bucură România și președintele său. Practic (n.n. probabil și teoretic) se poate spune că președintele Româ-niei a cucerit Vestul”. Textul nu a apărut în „Știința” după vizita domnului Ceaușescu în Tanagerica frățească, ei în „România Mare” sub semnă-tura lui Florian Popa Micșan „nominalizat personal” de domnul „mototolu” pe lista celor care urmau să plece în Spania. Scriitorul de dări de seamă Micșan cucerește astfel Vestul. Se spune chiar că M.S. Juan Carlos ar fi între-bat: „Bine, bine, ăla cu pixul e Micșan, dar cel brunet, care ride tot timpul, cine-i?” ● JUDEȚUL GORJ, care e cam-pionul voturilor acordate P.S.M.-ului, deține și recordul pe țară al numărului de cauze

penale la mia de locuitori. Aici s-au săvîrșit cele mai origi-nale crime din toată istoria mondială a delictelor sinistre între care trei omoruri cu fă-călețul. În pregătire, strangu-lări cu șiretul de la teniși, otrăviri cu rachiu de „Dero” și întâlniri de lucru cu Verdet ● ALEGERILE nu s-au in-cheiat. Votați-l pe profesorul Livius Fișteag, un republican autentic, nu unul de cam-panie cum e profesorul Mân-zatu, cel care l-a vindecat două zile de cancer pe Amza Pelea. Singura problemă e că Livius Fișteag e candidat re-publican pentru funcția de guvernator al statului New Hampshire — Statele Unite ● CEA MAI INTERESANTĂ anchetă pe care o poate rea-liza I.R.S.O.P.-ul ar fi aceea privind preferințele electorale ale celor 700 000 de șomeri. Ancheta ar fi și mai intere-santă dacă va fi concepută mai spre iarnă, cînd numărul șomerilor va crește la 1,2 mi-lioane, adică 11 la sută din totalul populației active. Un calcul pesimist ne spune că, în acest ritm, în zece ani nu-

mărul total al șomerilor va fi egal cu numărul total al a-legătorilor. Un calcul optimist ne indică același lucru ● E PUBLICATĂ, ca în Alexan-dre Dumas, după treizeci de ani, o plîngere a savantului Constantin C. Giurescu la o editură prin care se dezvă-luie faptul că un alt savant, Alexandru Piru, lua — fără să indice sursele — pagini întregi din cărțile istoricului. „Fără să folosească ghilimele-le” precizează domnul Giurescu. Acuza e tîrzie și lip-sită de eleganță: în 1962 era mare lipsă de zahăr, ulei și ghilimele. Ulterior, cînd s-au mai găsit ghilimele, profeso-rul Piru a scris, precum bine se știe, cărți care n-aveau ni-mic personal, ci numai cita-te și ghilimele ● MARTI, 25 septembrie, la ora 20,30 doi cîini încîrligati erau asistați, în fața clădirii guvernului din Piața Victoriei, de o haită întreagă. La spectacol, mani-festau o vie participare și de din soldații gărzii. Cîinii au fost descîrligati de un cetățean responsabil cu „Opel” care a întrebuintat în acest sens piciorul ● DIRECTO-RUL coordonator al turneu-lui Romanian Tennis Open mărturisește că a fost unul din oamenii lui Pacepa. Mare brînză! Surpriza ar fi fost cu adevărat mare dacă măcar

INFAS ȘI MÎNA NEAGRĂ A IRSOP

Ecourile alegerilor legislative și prezidențiale par a se stinge treptat, discret, calculat. Plutește, totuși, o undă de neliniște în aer. De neîncredere, mai exact spus. Ne-au pălăit din nou Iliescu și camarila sa? Poate că nu, poate că da. Tot ce se poate, zic cei mai sceptici. Scenariile se pot face nu doar în stradă și la Piața Universității, ci și pe calculator. Chiar mai ingenios. Neadmiterea specialiștilor LADO la „numărarea bobocilor” vorbește despre așa ceva. Dacă s-au făcut „ciordeli” la actuala campanie electorală, aspectul este de actualitate, întrucât s-au făcut fraude la lumina zilei și a serii, mai ales.

Oamenii rămân interziși la un aspect. Dl Petre Roman trebuie să știe cine a plătit INFAS-ul în mai '90! Tot dînsul trebuia să prevină specialiștii și reprezentanții partidelor în legătură cu faptul că firma INFAS din Germania a lucrat cu specialiști de la IRSOP. Cu oameni de teren, mai exact spus, care centralizau datele. Calculatoarele sînt cuminți. Înghit ce se bagă în ele. Specialiștii sînt la fel de cuminți. Depinde cine îi plătește. Noi, însă, am lăsat pe moment rigiditatea calculatoarelor la o parte și ne-am coborît în iureșul străzii și al crîșmelor. Nu spunea Dostoievski faptul că a cunoscut Roma mai degrabă din crîșmele periferice decît din marile muzee? La masa verde, față-n față, am auzit unele replici pe care nu credeam să le pot auzi vreodată. Ele infirmă, categoric, zvonul că poporul e prost, că au mers la vot ca turma la pascut. Altfelva a fost pînă la urmă la mijloc. Activiștii comuniști aveau jocul electoral la mînă și la picior. Ei aveau o experiență de 45 de ani. Romanticii conducători ai partidelor noastre istorice au fost cu adevărat romantici, uitînd că nu au de-a face cu Londra, ci cu Lipsani-ul. Asta e. Deocamdată. A ne iluziona că este altceva, este o nouă iluzie timpurie.

„La Mama Leone”

Localul privatizat „La Mama Leone” se află undeva la intersecția străzilor Acvilei cu Sirenelor. În spatele Poștei Pușor din sectorul 5 al Capitalei. Din cînd, în cînd aici se bea o bere bună. Discuțiile n-au pornit ca din senin, ci ele erau deja demarate binișor. Multă vină se dă tocmai pe ex-premierul Petre Roman, care n-a făcut suficientă „distingție” între un trandafir și o tufă, dar și pentru unele aspecte prolixă din activitatea

sa. Deși este socotit „cel mai frumos și politicos om al anului”, asta nu mai ajută la nimic. „Cum rămîne cu vîile din Primăverii? Dar cu AIRBUS-urile contractate la sume groaznice pentru buzunarul gol al țării?! Cum rămîne cu privatizării lui Severin?”, întreabă nea Roșca, iar dl Bulai îi ia apărarea, spunînd că s-a vorbit mult rău în numele lui Roman, mai ales după cearta cu „babacu”. Roman și ai săi tehnocrați au încercat cîteva pirghii ale reformei. Arunc o nadă. „Reforme, reforme, dar oamenii lui Iliescu: Birlădeanu și Marțian, puneau frînă la roata din față”... a spus Ilie Șerban, din strada Ion Creangă. „Iliescu nu s-a băgat la mica ciupeală, ca Roman, cu boutique-rile neveste-sii; le avea dinainte pe toate”, a spus nea Fane. Nea Stelică, zis și Croitorul (i-au desființat unitatea privatizării, cei care au avut „parai” mai mulți), zice: „Cei din fruntea țării și a bucatelor și-au împărțit între ei diplomele și medalile; dar și fondurile din contul „LIBERTATEA” și chiar din conturile secrete ale lui Ceaușescu”. Se pronunță trei nume: Iova Aurel, zis Bașan, Iova Constantin, zis Limbă, și Atanasie Stănculescu, zis Gipsomanul. N-am înțeles exact dacă vreunul dintre ei știe despre acele mașinațiuni subversive, „pen'că”, așa zice nea Tudorică: „Au moșit-o cu Legea fondului funciar și ce-a ieșit? Dar cu Legea 42/1990, completată cu Legea 93/1992, ce-a ieșit? Fiul meu a avut brațul ciuruit. Au mîncat porcii mîrgăritele dintre grăunțe”...

Arunc o altă vorbă pe tarabă, cum se spune. Ce fel de alianțe, ce fel de coaliții politice se vor face?...

Nea Stelică Tudorache, cunoscut comesean la „nea Nelu”, spune, la un moment dat, răsăcit: „Guvernul Stoiloian a scăpat alegerile din mînă. E tot de-al lor; a răspuns de vîmi, pă

urmă de finanțe”. Dl Cearloi Constantin pare a se război cu umbrele. La un moment dat intră în vorbă și nea Ticu Negrilă, iar Fane Spătaru îi ține isonul „Zi-o p-ai dreaptă”. Și omul o zice: „Cîmpeanu a avut 4 miniștri și 7 secretari de stat în guvern. Ce-au făcut în acest timp Rațiu și Coposu? Au stat pe marginea șanțului! Nu poți cîștiga un război, fără să participi la el”. „Domnu”, vedeți că e unu' de la Mănăstirea Secu. Mai sînt fo' 400 000, care să se mărturisească”...

Dar voi, țiganii, mă rog, romii, de ce nu v-ați ales parlamentarii și senatorii voștri?! „Oamenii noștri au dansat cu Iliescu. D-aiia l-au uns pe Cioabă la Mănăstirea Bistrița”. Cum d-aiia?! „Păi, ai noștri s-au înțeles bine și cu milițienii lui Ceaușescu și se înțeleg bine și cu polițiștii lui Iliescu”. Cum e, bre, cu lebedele ălea din Viena și cu pisicile din Frankfurt?, mai arunc o frază. Apoi vine vorba despre Germania și pretențiile „regelui” Cioabă. O „chirandă” cu un pîd în brațe aruncă vorba că tocmai 5 kg cîntărește coroana lui Cioabă. Altul, mai oț, spune că e făcută din „inele, măsele și din mahmudele”.

Eu cred că va fi al treilea tur de scrutin la președinție, fiindcă și alegerile legislative se vor repeta, spun. „Nu se poate ca 13—15 la sută din votanți să fi fost atît de timpîți, încît să nu știe unde să pună ștampila! Nici asta nu se poate ca un milion (1 000 000) de români să se fi plimbat de la Ana la Caiafa, exact în ziua alegerilor!”. Asta a spus dl Constantin Danielescu. Atitudine la care dnii Cornel Pop și Mircea Spermenzeu au adăugat: „Așa e. Așa e.” Reporterul ce să comenteze în plus sau în minus?

Cine a plătit INFAS-ul?

Această întrebare e tot mai frecventă în ultimele zile. „Dl. Roman știe cine a plătit INFAS-ul în mai '90. Acum dl Cherecheanu s-a pus cu ancheta parlamentară iar pe urmele domniei sale”. Am fericita ocazie să întilnesc un inginer, care a lucrat la CEPECA, fostul „institut” de instruire a cadrelor. Să-i spunem dl Dragomir, fiindcă a refuzat să-și dea numele întreg. Îl avertizez că în perioada domniei lui Ceaușescu am apărut un inginer foarte capabil de la CEPECA, iar dînsului îi este frică acum, în plină libertate a cuvîntului. Nu pot să-l cîntesc din loc. Dl Dragomir spune cîteva aspecte

fundamentale: „Neadmiterea specialiștilor LADO vorbește de la sine. Fraudele electorale nu s-au semnalat doar la Craiova, ci mai peste tot! Eu mă mir sincer că nici FSN-ul și nici CDR-ul n-au fost pregătiți pentru așa ceva. Convenția Democratică ar trebui să propună anularea alegerilor legislative. La aceste alegeri să fie un control sever”. Ce spune nea Udilă? Că „România este singura țară crypto-comunistă din fostul bloc răsăritean”. Că „ne-am făcut de băcănie”. Că biografia foștilor comuniști, aciuai la FDSN, iese la suprafață „ca o baligă plutitoare”. Totuși, am refuzat să cred că sîntem un „popor de proști, de timpîți”. Răbdarea și toleranța românilor nu pot fi confundate în toate situațiile cu prostia.

În apropiere sînt două biserițe cochete, absolut frumoase pentru străzile acestea mărunte, aproape insignifiante. În zona „Pieței Coșbuc” mi s-a făcut puțin frică. Mulți bruneți și manglitori dar, mai ales, mulți oameni, beți, la o oră cînd încă ziua se ینگă cu noaptea. În preajma celor două biserițe, situate la vreo 250 m una de alta, gîndul mi s-a îndreptat la cele biblice. Riposta apăsătoare a lui Rică Udilă, zis și Carcarache, îmi sfîșiește și acum în urechi: „Stoloian a scăpat alegerile din mînă cu bună știință. Este omul lui Iliescu”. Nici nu mai știu dacă nea Nelu sau Udilă a spus asta. Dar aveam să mă conving că oamenii aveau perfectă dreptate. Atît. A. Năstase, cît și T. Stoiloian sînt oamenii lui Iliescu, mai mult sau mai puțin declarat. Așa susțin oamenii. „Se vede cu ochiul liber”.

Aflu că între timp am pierdut clauza. Aflu vești despre groaznicele inadvertențe și fraude electorale. Aflu că tineretul nu a participat la vot. Aflu că „prostimea” l-a votat iar pe Iliescu. Aflu că Oltenia lui Ceaușescu și Moldova lui Druc au mers pe mîna moartă a lui Iliescu. Dar mă apropiu de biseriță și aprind 16 luminări. Preotul parcă mă știe de undeva, dar nu zice nimic. Mă reculeg în sinea mea bulversată. La un moment dat, îmi aduc aminte cum Lazăr l-a întrebat pe Fiul Omului: „Cînd, Doamne, va fi împărăția lui Dumnezeu?”. Întrebare la care Mintuitorul nostru Iisus Christos a răspuns lapidar: „Va fi, Lazăre, va fi!”.
DORIN SĂLĂJAN ■

unul din directorii afacerilor importante ale momentului ar mărturisii că n-a fost securist
● MUZEUL de istorie naturală din Fălticeni are o secție de pești. Muzeografil nu mai au bani cu care să procure oficial hrana peștilor, așa că le dau hrană neoficială, stavrizi congelati. Peștii mîncă pești, tot așa cum românii mîncă români
● VENIT DIN TIBET, contele vizionar Incapucciato povăștește, în revista „Magazin”, că în România sînt așteptați „șapte ani apocaliptici”. De ce trebuia să meargă contele tocmai în Tibet ca să anunte asta, nu știu! Eu vin de curînd de la Brăila și vestesc vreo zece. Și nici măcar nu știu ce-i mai rău: să avem secetă sau să n-avem?
● ZIARUL „TOTUȘI IUBIREA” precizează motivele pentru care cenaclul cu același nume și Adrian Păunescu n-au participat la mitingul P.S.M. de la București: se găsiau la Craiova. Așteptăm cu emoție un spectacol al cenaclului în

Piața Revoluției din București, cum ar zice Băcanu. „la o oră de virf”
● UN TEXT DIN 1948 semnat de Silviu Brucan: „Aceasta (n.n. vinzarea de patrie) se traducea în fapt prin aservirea economică a bogățiilor țării, preluate de trusturile străine, prin închirierea independenței României pe tejghelele cămătarilor apuseni, în sfîrșit, prin tendința de a ingenunchea poporul la picioarele imperialiștilor englezi și francezi, apoi ale celor germani”. Cei care au făcut asta, guvernării țării dinainte de 1945 trebuiau loviți — conform credințelor politice din acel an ale lui Silviu Brucan — „fără cruțare, pînă la lichidarea definitivă”. Douăzeci de ani mai tîrziu, stipendiat de capitaliști, Silviu demonstra superioritatea sistemului imperialist asupra celui socialist. Numai că toți cei care ar fi putut s-o și realizeze fuseseră „lichidați definitiv” de Silviu.

TUDOR OCTAVIAN ■

ROMÂNIA ROȘIE

Multă vreme țara noastră a fost în Europa răsăriteană doar o insulă latină. Acum ca este și o insulă roșie. Fiindcă, una peste alta, România de după 27 septembrie 1992 este mai de stînga decît cea de după 20 mai 1990. Atunci, în conglomeratul fesenist se amestecau mai toate culorile și era greu de stabilit cota de roșu. Acum roșul, vizibil de la distanță, este preponderent.

De ce s-a întîmplat așa? De sigur, au jucat aici un rol, și încă unul important, și fraudele, și scandalușoara afaceri a buletinelor de vot anulate, și sfîrările de culise și manevrele oculiste fedesenhiste, și întreaga mafie iliescenistă, și utilizarea de către stăpînire în scopuri electorale a tuturor mijloacelor materiale, administrative, de constrîngere și a pe care le-a avut pe gratis la dispoziție, și machiavelismul, tenacitatea și tupeul dlui Iliescu, și televiziunea, și sondajele IRSOP-INFAS, și multe altele. Hotărîtor a fost însă un alt factor: faptul că la noi, la nivelul „maseilor”, al multimei, fără conștiință politică, dar care alcătuiește marea majoritate a electoratului, omul nou s-a format și-l avem. Nu desăvîrșit,

însă suficient de modelat și de programat ca să poată constitui pentru dl Iliescu și ai săi o pradă ușoară, o masă de mane-

vră ideală. Rob al spiritului gregar, omul nou s-a dezobișnuit să fie el însuși, el se simte parte dintr-un întreg și nu vrea să se miște decît cu întregul și cu întregul. În consecință, pe omul nou îl aranjează să gîndească altul pentru el și să aibă altul grija de ziua lui de mîine, asigurîndu-i castrolul cu ciorbă. El a dat ascultare celui care i-a promis toate acestea. Și a pus ștampila pe cel trei trandafiri.

Postura României de insulă roșie va aduce locuitorilor țării noastre multe dezavantaje, pagube, neplăceri și suferințe. Mai întîi de toate, ceea ce s-a numit reformă, adică programul de trecere a României de la socialism la capitalism, este în pericol: F.D.S.N.-ul ar putea s-o blocheze. Sunt compromise raporturile economice cu străinătatea (a se vedea neacordarea clauzei americane), perspectivele investițiilor străine. Înțirirea noastră în Europa este frînăată și aminată sine die. De asemenea, se îndepărtează și mai mult momentul înfăptuirii reintegrării, al revenirii Basarabiei la patria-mamă.

Dar studiul în roșu pe spina românilor nu va dura o vesnicie. Timpul și viața vor decolora concepțiile grosului corpului electoral românesc, și atunci România se va izbăvi de roșu. Totul va depinde de viteza cu care omul nou din România de azi se va retransforma în om vechi. Adică adevărat. Adică normal.

ION D. GOIA ■

EVENIMENTE MICI

FLASH

Adevăruri S.F.

UN BACȘIȘ ÎN AUSTRIA

„Cum? Sinteți români?” De uimire, șoferul Mercedesului-taxi care ne poartă pe străzile Vienei e gata să piardă controlul volanului și să provoace primul accident din viața sa. „Și doriți să mergeți la Hewlett Packard? Dar asta-i o firmă cunoscută în toată lumea!” „Tocmai de aceea”, îi răspunde sec, în engleză, colegul meu Mihai Săndoiu, „tocmai de aceea grăbiți-vă, fiindcă sintem așteptați de directorul general. Punctualitatea e un semn de civilizație”. Citeva clipe nu mai vorbește nimeni. Apoi taximetristul, făcându-se stingher, adaugă: „Sinteți primii români pe care îi văd bino îmbrăcați și politicoși. Nici nu-mi vine să cred”. Nouă ni se împurpurează obraji dar nu zicem nimic. După alte câteva clipe șoferul nostru schimbă postul la radio și în mașină se revărsă o muzică tândră. „Poate nu vă place Mozart, căutăm altceva”, ne întreabă el din nou. „Ba da, ne place, răspunde colegul meu, la fel de liniștit. Dar ne plăcea și Vivaldi de mai înainte”. Cu asta gura șoferului nostru e pecetluită definitiv. Numai la capătul cursei, în curtea dominată de imponenta clădire a lui Hewlett Packard, mai spune cu glas pierit „Danke”, la bacșișul oferit dinadins mai gras decât se obișnuiește.

E doar o intimplare? Nu. Iată, de pildă, în ziarul de mare tiraj și influență Der Standard din 23 septembrie se publică pe prima pagină o fotografie care înfățișează două țigănci la o secție de votare din România. Titlul scurtului articol care o însoțește — Sub semnul schimbării de putere — n-are cum să ne aline amărăciunea. Indiferent cite s-au petrecut la noi în ultimii ani — și bune și rele — și oricite

speranțe s-ar întrezări pentru destinul nostru, nouă ni s-a pus o pecete urită de care nu vom putea scăpa ușor și tot legenda despre lebedele mincate de nomazii noștri contează mai mult, tot ea definește, chipurile, personalitatea poporului român. Dar a-i acuza numai pe alții că ne văd strîmb și a nu vedea și cu câtă ușurință ne risipim șansele de a intra în rîndul țărilor respectate din Europa este o gravă eroare. Votul de la 27 septembrie, al cărui rezultat a fost așteptat cu un interes deosebit și de către austrieci, ar fi putut fi într-adevăr un prilej de schimbări profunde și pentru noi. Și abia după aceea ar fi venit, poate, și pentru noi, o vreme cînd duminicile noastre ar fi semănat cu ultima duminică de septembrie din capitala Austriei, unde clopotele au bătut de dimineața pînă seara, picurînd în suflute împăcare, zeci de mii de oameni s-au plimbat pe străzi, au vizitat muzee, au privit vitrinele țixite cu mărfuri ispititoare, s-au odihnit lingă fîntînile arteziene, au ascultat fanfara. O lume elegantă și rafinată, în aparență cuprinsă de o pace adîncă, gustînd din plin orele calme ale unui obișnuit sfîrșit de săptămînă, cum noi n-am avut încă. Dar votul de la Ambasada română din Viena (598 prezenți la vot, 593 voturi valabile; pentru președinte — Emil Constantinescu 485 voturi, Ion Iliescu 62, Gheorghe Funar 16, Mircea Druc 15, Caius Traian Dragomir 12, Ioan Mănzatu 3) e poate un semn că, măcar la Viena, românii au început să-și reclădească speranța.

GEORGE ARION ■

Despre una, despre alta

Nici muștele nu trăiesc fără apă

Dom'le, pe vremea lui Ceaușescu și mai înainte, sub comuniști, timp de peste 35 de ani, am avut apă în sat. Acum nu mai avem. Cine posedă mașină, aduce apa de la Pitești, în butoaie de plastic, în canistre, în damigene. Costă, dar altă soluție nu e. Cine nu posedă o „Dacie” e vai de mama lui. Stai, s-o luăm mai cu binișorul. Care e numele dumitale? Numele meu? Marin Martinescu. Și satul? Păi, nu-ți spusei? Satul nostru e Slătioarele. A fost comună. Dar din '68 nu mai e. Peste 1800 de suflete. Asta am înțeles-o, dar chestia cu Ceaușescu nu-mi plăcu. El v-a dat apă? Nu ți-o fi plăcut dumitale, dar apă nu mai avem. De cînd nu mai aveți? Cîrînd după Revoluție. Serie Revoluție cu literă mare, că așa trebuie. Are Revoluția vreo legătură? Eu nu știu dacă are, dar asta nu schimbă situația. Apa o datorăm petrolului. Avînd sonde în foraj prin partea locului, s-a tras o conductă de apă și prin satul Slătioarele. Norocul nostru. La bifurcarea drumului spre sat au construit și un bazin mare de tot, fumezi o țigare pînă li dai ocol, nu știu precis cît e de mare, dar am auzit că are cîteva mii de metri cubi de apă înăuntru. Oamenii și-au tras apă în curți, unii în case, în bucătării, chiar și în baie, ne consideram cineva, pe urmă odată forajele încheiate petroliștii au plecat, dar ne-au rămas conductele, apa a trecut în seama EGCL Argeș, oarecum a vechiului Consiliu popular județean. Pe urmă, cam la data de care am vorbit, ne-au oprit-o. EGCL-ul Argeș, sub noua conducere, sau prefectura, careva din ei ne-au oprit-o. Ni s-a spus, că, vezi dumneata, conducta s-a mai corodat, curge, pierde apă, că trebuie să plătim reparațiile, abonament la consumul fiecăruia, una, alta, noi am strîns bani, cîteva zile apa a mai curs iarăși, dar

acum s-a oprit definitiv. La oricare ușa de instituție batem la Pitești, parcă vorbim cu surzii, nu e treaba lui, sau ne trimite la altul. Vechile fîntîni s-au colmatat, pinza de apă subterană nu mai e ca acum 35—40 de ani, barajele de pe Argeș, de la Pitești, de la Gropeni, de la Bascov, de la Merisani, adică în linie dreaptă față de noi cale de numai 10—15 kilometri, au modificat mersul apei pe sub pămînt, apa freatică are socotelile ei. N-o mai găsim nici la 30 de metri adîncime. Ce e de făcut? Trebuie apă pentru spălat, pentru mîncare, pentru adăpatul vitelor? Trebuie. Nici muștele nu trăiesc fără apă. Sintem sat de zidari, de dulgheri, de constructori cu oarecare faimă. Lucrează ai noștri în tot județul, în toată țara și chiar în străinătate. Noi pentru alții construim cu nădejde. Dar apa de ce ne-au tăiat-o? De muncit se știe că muncim. Dar ca să muncești trebuie să trăiești. Și ca să trăiești, trebuie să bei apă. De unde?

O mină de zahăr

Nașule, luai și eu zahărul. Să-l mănînci sănătoasă! Margareta Toma te cheamă? Margareta Toma. Din satul Cioabănești? Din satul Cioabănești. Dar de ce ești tristă dacă luai zahărul? Uite-așa. Se distribuie rația de zahăr pe februarie. Pe februarie? Păi da cum? Ce, te-ai minți eu pe tălică? O jumătate de kilogram de om. O mină de zahăr. Și la noi la Cîmpulung tot o jumătate de kilogram se dă. Atît e rația. Dar eu ce să fac cu o jumătate de kilogram după ce nu ne-a mai distribuit zahăr din ianuarie? Pe Nicu, bărbatu-meu, îl mai știu? Îl știu prea bine, cum nu. E cam suferînd. Îl fac ceai, avem nepoți, o scovergă, o gogoasă. Zahărul se duce în cîteva zile. De astă iarnă nu ni s-a mai dat nici un fel de rație. Mai bine las-o încojo de rație și ia-ți zahăr de la magazin, de la Pitești. Cu 200—250 de lei kilu? Cu o

singură pensie pentru doi oameni? Vorba asta, „rație” eu aș da-o pe apa Teleormanului s-o ducă unde-o ști el. Și la noi să nu se mai întoarcă.

Pămîntul e al cui hotărîm noi

Numele meu, dragă domnule, e Corneliu Ene și sint originar dintr-un sat al comunei Babana. Părinții noștri — ai mei, ai fratelui meu și ai surorii noastre — nu mai trăiesc, au fost chiaburi din anul 1947, cînd tata, învățător de țară a fost scos din învățămînt și pînă la moarte. Pămînt n-aveau mai mult ca alții, 9—10 hectare imbucățit în numeroase petice, pămînt de deal, rîpi, păduri, mărăcinișuri în bună parte. Doar cîteva loturi mai luminate, bune de cultivat porumb, sau nutrețuri, sau de construit pe ele o casă. Pe acestea, vechiul consiliu popular le-a distribuit unor oameni din sat după criteriul absurd și de nediscutat al acelor ani încă de prin 1952—1954. Acum, lumea nouă de după Decembrie 1989 s-a hotărît să repare ceea ce tirania a stricat, măcar cît se mai poate. Pentru pămînt a apărut o lege. Legea fondului funciar. Ea se aplică peste tot, chiar și în satul nostru s-a făcut unele restituiri, dar în cazul nostru comisia comună de aplicare a prevederilor legii, în loc să ne facă dreptatea meritată de o mie de ori, a refuzat. Iar comisia județeană n-a îndreptat ceea ce omologul său de la comună n-a fost în stare să priceapă. Dacă opacitatea primarului din Babana — fostul primar — se mai poate înțelege, atît pricepe și el, atîta face, nepăsarea prefecturii e mai greu de admis. Oamenii înșiși care folosesc cele patru mii loturi de teren în litigiu știu și recunosc fatis că este terenul nostru, dar... le convine fiind mai aproape de casele lor. Și în măsura în care primăria nu ne-a atribuit cuvenitele acte

(Foto 1)

(Foto 2)

(Foto 3)

VIAȚĂ CHELTUITĂ ÎN FAȚA GHIȘEELOR

Nenumărate sint „bucuriile” care îndulcesc viața de zi cu zi a bucureșteanului! Colega noastră, Elena Ghera, a surprins cîteva din satisfacțiile de a fi bucureștean și de-a avea de-a face cu administrația locală de stat. Mai exact spus cu ghișeele Secției financiare a Sectorului 6, unde oamenii, ca să capete un bon de ordine, se așază la coadă încă din timpul nopții (foto 1). Dar, oare, după ce intră în posesia mult rîvnitului bon de ordine, îndurînd chinuri și suferințe de nedescris, problema financiară, cestiunea, cum ar

zice un hitru, se rezolvă, sau se amină pentru ziua în care omul va mai aduce alte și alte și alte acte?! Tot la Secția financiară a aceleiași sector 6, unde se depun dosarele de pensii, locuințe etc., inclusiv redobîndirea drepturilor de proprietar (foto 2) disputele atîng uneori cote alarmante (foto 3). Oare cine e de vină că viața noastră se cheltuiește, ca și înainte, în fața ghișeeilor și într-o oarbă dispută cu funcționarii?!

Fotografii de
ELENA GHERA ■

de proprietate, se socotesc ei stăpîni refuzînd restituirea. Noi avem acte originale de proprietate, încă din anul 1923, eliberate de Tribunalul județean Argeș, cu delimitări clare. Cîndătenia crește dacă ne gîndim că la noi, din cauza sărăciei și puținătății pămîntului, nu s-a constituit niciodată un CAP, loturile sint așa cum erau și acum 100 de ani pe vremea străbunilor noștri, că pămîntul acesta vine tocmai de la improprietăritarea lui Cuza. N-au avut loc construcții de edificii sau drumuri, nu s-au săpat canale sau eleștee care să pună problema unor reconstituiri de proprietate, ci pămîntul e tot cel vechi, numai că îl stăpînește ilegal cine nu trebuie. Vreun act legal cu năvăliții „proprietari” de azi, între ei

și noi, nu există. Ce să facem? Să ieșim în drum cu parul, să ne facem singuri dreptate? Refuzăm orice astfel de soluție. Mi s-a spus că prefectul județului ar fi declarat că atîta vreme cît conduce el aici un chiabur nu va primi pămîntul înapoi! Eu nu cred că un om dintr-o conducere administrativă poate face o asemenea afirmație ticăloasă, dar dacă el ar exista, azi, i-a striga: „Nebunule, în jurul tău s-a prăbușit o lume! Ia aminte că dacă îi nesocotești poruncile, să nu te strivească într-o clipă ca pe o gingănie!” Cui să ne mai adresăm? Justiției? Dar justiția nu aplică aceleași legi ca și prefectura?

MIRCEA ENESCU ■

Fiecare român ajuns în străinătate simte cu vîrf și indesat, indiferent de țară, ceea ce se cheamă „imaginea proastă a României peste hotare”. Cum această imagine este în bună măsură și o creație a presei, românii ori internaționali, am considerat nu lipsită de interes o discuție cu un ziarist occidental.

Manfred Skitschak a publicat numeroase articole despre țara noastră în ziare de prestigiu din Germania, cum sînt: Süddeutsche Zeitung, Frankfurter Rundschau, Westdeutscher Rundfunk, Deutschlandfunk, Deutschlandsender – Kultur.

„ROMÂNIA INTERESEAZĂ DOAR CÎND CURGE SÎNGE!”

— În ultimii doi ani și jumătate ați fost deseori în România. În ce măsură cunoașteți presa noastră?

— În parte. Cunosc presa germană din România și Televiziunea. Mai cunosc ziarul România Liberă și România Mare, o publicație pe care nu aș atinge-o decît cu cleștele. Desigur, n-am citit continuu presa dumneavoastră, dar am senzația că și România Liberă s-a degradat după Revoluție. De fapt, cred că de un an și jumătate, ziarele din România duc mai mult o polemică murdară, cu anunțuri indoielnice, cu știri senzationale și așa mai departe. Aici este o problemă de conștiință de sine a ziaristului. Acesta nu trebuie să urmărească să facă politică, să fie o unealtă a politici. Trebuie doar să prezinte și să critice. Atît!

— Dumneavoastră, care ați fost de multe ori în România pentru a scrie pentru zărele germane, cum vă documentați? Sînteți absolut sigur că informațiile pe care le transmiteți sînt reale și obiective?

— Bineînțeles, că nu! Ca ziarist nu poți fi niciodată sigur că ceea ce scrii este adevărul absolut. Trebuie, însă, să încerci să te apropii cît mai mult de adevăr.

— Perfect de acord! Aș vrea, însă, să-mi explicați un fapt. În ultimul an, eu însămi

am avut deseori ocazia să iau contact cu presa și posturile de televiziune din Germania. Nu am văzut niciodată altceva decît articole sau emisiuni denigratoare în legătură cu România. Nu credeți că este tot o poftă de senzational a ziaristilor? A ziaristilor dvs., de data asta!

— Este o întrebare foarte dificilă și există multe răspunsuri posibile. Trebuie să spun că interesul față de România este foarte scăzut în partea de vest a Europei. Asta a fost sub Ceaușescu, asta este și acum. Situația s-a schimbat numai atunci cînd, în timpul Revoluției, a curs sîngele, în martie '90, cînd au fost evenimente de la Tîrgu Mureș și în perioadele cînd au venit mineri. Se pare că în mediile din Vest, România nu prezintă interes decît atunci cînd curge sînge.

— Și vi se pare corect? Asta nu depinde și de ziaristi?

— O mare problemă este aceea că aproape nu există corespondenți ai mediilor occidentale în România care să trăiască acolo. Sînt corespondenți pentru sud-estul Europei, care stau la Viena, Budapesta sau Belgrad. Știrile provin, deseori, din informațiile agențiilor de presă și nici acestea n-au întotdeauna corespondenți la București. Iar corespondenții care există — pe o parte din ei îi cunosc — sînt, aproape toți, în pragul

pensiei. Nu vreau să discut despre stilul lor, dar vă dau un exemplu: corespondentul de la DPA a fost înainte corespondent la ADN. Acum cînd citește o știre DPA recunoștește stilul de la ADN. Ei ies în România de 30 de ani, au fost siliți să stea pe lingă puternicii zilei, n-au avut aproape deloc contact cu mișcarea dizidenților, așa că nici acum nu au relații cu mișcărilor opoziționale. Din comoditate, vorbesc cu oamenii vechi, aflați tot în funcții și știrile sînt pe măsură.

— Nu credeți că ar exista o soluție foarte simplă? Să fie solicitați cîțiva ziaristi români recunoscuți pentru valoarea lor — nu puteți nega faptul că avem și așa ceva — care să transmită ziarelor dumneavoastră fapte reale și corect interpretate?

— Asta este o problemă de tehnică și infrastructură. Legături radio nu există, faxuri sînt doar cîteva — și numai în București, pentru o legătură telefonică trebuie să aștepti ore în șir. Cînd mă aflu în România, e aproape imposibil să transmit ceva în Germania, pentru că sînt împiedicat din punct de vedere tehnic. Probabil, cînd situația se va ameliora din acest punct de vedere, se vor mai schimba lucrurile și în domeniul presei.

LIANA TATOS ■

provoacă frisoane („Ce să aflu? Nu-mai omoruri și tîlhării și violuri! La noi, la Ciupercenii Noi, oamenii mînincă pește sărat și nu sînt de ajuns 16 butoaie de bere într-o seară, da' nu ne bem mințile”). AL CINCILEA: nu consideră că ziarul e în stare să le ofere nici măcar sfaturi agricole („El să nu mă mai învețe pe mine cînd să ies în cîmp, să semăn sau să treier, asta-l bun! Agronomii ăștia, înmulți de calci pe ei ca pe duze, dacă au învățat ingineria s-o dovedească pe pămîntul lor, că știu eu ce am de făcut pe-al meu!”). AL ȘASELEA (și ultimul): dintr-o îndărătnicie de nezdruclnat („El imi cer mie în ziar să leftinesc eu produsele, mă critică la o adică să nu dau firul de ceapă cu mai mult de doi lei, parecă mi-au udat ei mie ceapa, da' statu', statu' ce face, neică, el care e cel mai mare escroc? Dumneata știi, domnule, prețurile, le știi? Nu le știi. Știi că în țîrg la Bălești s-a vîndut un cal cu un milion, știi, nu știi! Știi mata cît costă acum un măgar? Cît două foste Dacii roșii, o sută cincizeci de mii de lei și prețul urcă, da, da!”).

Dacă trenul ar fi întîrziat, ignoranța reporterului în materie ar fi devenit, cred, și mai mică.

V. TEODORESCU ■

Grevă japoneză la turnul de control al Aeroportului Otopeni

Dintr-o sursă, pe care ne rezervăm dreptul de a o proteja, am aflat că salariații de la Turnul de Control al Aeroportului Otopeni se află de o săptămînă în grevă japoneză. Motivul este, se înțelege, de natură financiară. Cei care controlează și verifică toate zborurile au salarii mult mai mici decît ajutorul ce se acordă unui șomer american. Nu mai punem la socoteală, evident, diferența dintre un

angajat român și unul american. Un român cîștigă vreo 2-3% din salariul celui alt. Chiar dacă această comparație nu are cine știe ce semnificații, sîntem de părere că TAROM ar putea face mai mult pentru oamenii nevăzuți din Turnul de Control. Nu de alta, dar în cazul unei greve adevărate s-ar simți în pericol chiar și Michael Jackson. (Maria Timuc)

Șomaj original la Curtea Supremă de Justiție

Privatizarea, o idee care a mbolnăvit multe capete cu mentalități comuniste, continuă să se facă doar la colțul străzii, cu nea Gogu și Ilie. Aspectul economic, cel mai important lucru pentru o țară, oricît de dezvoltată ar fi ea, în România s-a redus la vorbe, procese și bani cheltuiți în van. Întreprinderile au falimentat, dar nu le cumpără nimeni, iar străinilor care vin să facă afaceri li se dă cu tifla. Curtea Supremă de Justiție nu mai are păreri, nu mai are nici idei și nu prea mai dă sentințe. Judecătorii au așteptat cîteva luni alegerile generale. După cum se așază

apele în vadul politic, vor da și ei sentințe. Un exemplu edificator este procesul Ministerul Sănătății — S.C. „U.B. Plasma Rom” (societate româno-germană). Cele două părți se judecă de aproape 7 luni, timp în care nu s-a înțeles nici dacă se judecă și nici pentru ce. Judecătorii prezenți la ultima înfățișare, dna Eugenia Popa și dna Constantin Sirbu, au dat puțin din umeri și au aprobat amînarea pînă pe 10 noiembrie. E clar că pînă atunci vom avea și prim ministru, și președinte și, mai ales, un nou ministru al Sănătății. Ală gîscă-n altă traistă, sau gîscă veche-n traistă nouă. (Maria Timuc)

Piloți de formula unu în Focșani

Țiganii și-au ales rege și vor și împărat. Fericiti peste poate, ei umblă cu grăbilele lor căruțe, trase de roibi în galop, prin Piața Unirii din Focșani, unde fac adevărate întreceri. Puradei și bărbii albe, clăie peste grămadă, în neașteptate vehicule, chiuie de sar caii în două picioare. Unul dintre acești „piloți de formula unu” a pătruns într-o zi, în galop și spume, pe un ditamai „talanul”, pînă la in-

trarea principală a Ateneului popular. Vroia, vorba cîntecului, „o bere pentru calul meu”, de la bufetul din incinta instituției ce deservește „onor clientela”.

Orice staționare, fie și de cîteva zeci de secunde, a unei mașini în Piața Unirii este, de obicei, sancționată de către agenții de circulație; căruțele țigănești au, însă, parcare asigurată. (Florin Muscalu)

Un pistol Makarov se vinde cu 300 dolari

În afară de celebra piață „Gorbaciiov” din Focșani, există și cîteva „sucursale” ale acesteia, ce ne indică cererea și oferta.

În aceste zile, un individ care vorbea rusește și se prezenta drept ofițer al armatei sovietice (?) a propus clientelei de ocazie, alături de concetățenii săi care vindeau haine vechi, pastă de dinți, cafea, becuri, cărți de joc, etc., nici mai mult, nici mai

puțin decît un pistol „Makarov” (un strat subțire de vaselină îl proteja încă...) la „modica” sumă de 300 de dolari.

Nu știm cine și cu cît l-a cumpărat. Dacă la București, însă, cineva vroia să vîndă un „TAB”, de ce nu s-ar putea face același lucru la Focșani, cu un simplu „Makarov”? (Florin Muscalu)

EXTERNE

Misterele cretinismului și ale iresponsabilității

Articolul „Transilvania plină de mistere”, publicat de Kocsis Istvan în ziarul budapestan „Magyar Nemzet”, ar fi meritat să fie reprodus în întregime. Atunci el s-ar fi anulat, în ochii cititorilor noștri, de la sine și ne-ar fi scutit pe noi de eforturi în plus. Din lipsă de spațiu, reproducem în continuare doar câteva fragmente.

«Politica maghiară din Transilvania, dar și politica Ungariei vor rămâne neputincioase în lupta lor împotriva naționalismului agresiv românesc dacă nu sunt în stare să-și dea seama de faptul că în România au existat condițiile apariției uneia dintre cele mai crincene asuprii naționale de pe planeta noastră nu din cauza inexistenței în viața politică a acestei țări a democrației, ci invers: în România nu a existat (și nu există nici azi) democrație din cauză că acolo a fost (și este și în prezent) foarte puternică ideologia național-rasistă, în spiritul căreia s-a vrut: — și se vrea și acum — să fie dusă până la capăt nimicirea, lichidarea maghiarilor din Transilvania, din teritoriile de dincolo de Tisa (Partium), precum și a tuturor minorităților naționale din România.»

«Această ideologie național-rasistă este daco-romanismul, teoria care se aseamănă — chiar dacă nu este identică — cu ideologia nazistă, respectiv, fascistă. Această ideologie mai poate însemna că în Bazinul Carpatic, pe întregul teritoriu al fostei Dacii din epoca lui Burebista, românii pot întreprinde tot ce doresc împotriva celor care nu sunt români. Iar pentru genocidul cultural nu numai că nu sunt trași la răspundere, dar nu este cazul să aibă nici măcar mustrări de conștiință. Deci, apostolii daco-romanismului cresc criminali. Această ideologie îi învață pe adepții săi că minciuna este un merit și că a spune adevărul reprezintă o prostie.»

«Obiectivul național românesc primordial este realizarea României Mari, omogenă din punct de vedere etnic. Tocmai în interesul realizării acestui obiectiv se cramponează de teoria daco-romană. Acest obiectiv național românesc pare lipsit de actualitate. Românii nu le este deloc ușor să i se opună. Înaintea semnării Tratatului de pace de la Trianon, obiectivul mișcării naționale române era realizarea unității naționale. Acest obiectiv s-a împlinit în 1920. Numai că atunci s-a împlinit nu doar obiectivul propus, ci a fost alipit României un teritoriu din Ungaria de două ori mai mare decât s-au așteptat ireverenții români înaintea primului război mondial. Și oricât ar fi de necrezut, politicienii români, deși sunt conștienți de caracterul ilegal și nedrept al păcii de la Trianon, vor să creeze impresia că este legală și dreaptă. Cum? Maghiarimea care trăiește în România trebuie nimicită! Prin asimilare, prin expulzare, din punct de vedere fizic. Dacă maghiarimea din România, al cărei număr se ridică la două milioane și jumătate, nu va mai exista, atunci ilegalitatea și nedreptatea de la Trianon se vor transforma în mod firesc în legalitate și dreptate, care nu mai pot fi puse sub semnul întrebării.»

Cel ce ajunge să aștearnă pe hirtie asemenea aberații și fantasmagorii se descalifică iremediabil și se îndată singur de la orice discuție serioasă. De aceea n-am să mă refer nici eu la fondul chestiunilor abordate — autorul nu merită această favoare — ci am să mă limitez la o singură problemă, cea din titlul comentariului de față. S-ar părea, la prima vedere, că avem de-a face cu prestația unui iresponsabil, a unui redus mintal, care în timpul slujbei de înviere intră în biserică în pielea goală, joacă ceardașul și spune măscări. Dar cretinismul acestui individ este simulat, pentru asigurarea unei căi de retragere: ce poți să ceri de la un handicapat? În realitate însă, Kocsis Istvan n-a făcut decât să dea glas antiromânismului visceral și revanșismului paranoic al întregii stirpe ungurești, utilizând cunoscuta metodă bolșevică de a atribui altora propriile fărâdelegi, propriile defecte, ginduri, fapte și intenții rele; cu alte cuvinte, eterna poveste a hoțului care strigă „Hoții!”. În aceste condiții, marea mirare a mapamondului la reacția de apărare a românilor este o cruntă și sinistă ipocrizie. Dacă ungurii gindesc așa cum rezultă din textul reprodus mai sus, apariții ca Gheorghe Funar și Corneliu Vadim Tudor sînt nu doar normale, nu doar necesare, ci obligatorii.

ION D. GOIA ■

MICUL STALINGRAD..

LE MONDE, într-o convență deplină cu presa occidentală mare, relevă că, în urma alegerilor din 27 septembrie, România își adinește statutul de „elev slab al Europei postcomuniste”. Repetentia din perioada ceaușistă continuă sub noi forme... ● În pană de curent, căldură, apă și alimente, SARAJEVO devine un mic Stalingrad decimat de un război mărunț, dar feroce. Embargoul asupra armamentului se conjugă în mod apocaliptic cu incapacitatea comunității internaționale de a interveni cu o soluție. Tragedia finală pe care bosniacii o afirmă răspicat s-ar putea să fie marea ofensivă asupra orașului. Ea riscă să devină și ultima. ● În sud-estul Turciei, militanții Partidului Muncitorilor din KURDISTAN au renunțat

la echivocuri. Ei au atacat deschis și dur trupele regulate. Într-o singură zi, bilanțul morților s-a apropiat de o sută, ceea ce profilează pe cordonul de tensiune turco-irakian un focar de război cu efecte dezastruoase. Duelul între kurzi și turci, dus de

TURNUL BABEL

opt ani în stil disimulat, a intrat în faza sincerității finale. ● În RUSIA a început marea privatizare: începând cu 1 octombrie, cetățenii au intrat în posesia unor bunuri valorind 10 000 ruble (40 de dolari), care le vor permite achiziționarea de acțiuni ale celor mai mari întreprinderi

S-A ÎNTORS MAȘINA LUMII

Cum pot scăpa președinții de asasini

Prin alte părți, unii oameni, bărbați sau femei, își mai iau din când în când inima în dinți și mai încearcă să asasineze cite un președinte. Ultima tentativă de acest fel a avut loc în Statele Unite la jumătatea lunii trecute. O tânără secretară, în vîrstă de 33 de ani, Debora Butler, a vrut să-i facă de petrecanie președintelui George Bush pe cînd acesta se afla în localitatea Denver din statul Colorado. Ea a dosit în brăcină pantalonilor un revolver și s-a străduit apoi să pătrundă într-o zonă încercuită, unde președintele urma să vorbească. Observînd însă că va trebui să se supună unui control cu aparatul de detectare a metalelor, Debora noastră și-a schimbat planul și s-a postat într-o curbă, pe unde urma să treacă mașina oficială. Dar tocmai cînd convoiul și-a făcut apariția, un bătrîn s-a apropiat de Debora și a întreb-o cit e ceasul. Și astfel George Bush a rămas în viață.

Împlinirea aceasta e plină de învățăminte pentru toți președinții, cei de față și viitori. Ei, președinții, ar trebui ca pe traseele vizitelor lor de lucru, ale întîlnirilor cu oamenii muncii de la orașe și sa'e, din uzine și de pe ogoare, să semene la fiecare curbă ori loc mai dosnic, la fiecare capăt de lan de porumb bătrînei care să întrebă cit e ceasul pe toate secretele în blugi sau în pantaloni. În felul acesta, președinții vor scăpa în mod sigur de asasini.

Din nou despre obraznicia țigănească

Nu știu dacă Romani Rose, președintele Consiliului central al unei organizații a țiganilor din Germania ce-și zice „Roma și Sinti”, s-a declarat o rege (dacă n-a făcut-o, mai are încă timp). Însă, cu sau fără coroană de aur masiv pe-al său creștet, Romani Rose are un tupeu și un obraz gros cum numai prășila lui faraon poate avea. Mai întîi, bulibașa Rose îi ia în târbacă pe nemți, cum că aceștia folosesc minoritatea țigănească pentru a distrage atenția de la problemele reale existente în Germania — rata

înaltă a șomajului, lipsa locuințelor, a unei îngrijiri adecvate a sănătății și altele. Ce să spun, germanii n-au mai avut cum ieși din încurcătură decît maltratînd țigani! Dar asta îi privește pe nemți. Iată însă că țiganul se dă și la români. Contestînd statisticile oficiale germane privind ponderea țiganilor în totalul azilanților veniți din România (60—70 la sută), Romani Rose declară: „Estimăm că maximum 20—30 la sută dintre aceștia (dintre azilanții proveniți din România n.n.) sunt romi, ceea ce corespunde ponderei etniei în totalul populației din România (s.n.)”. Obraznicia țiganului este, să recunoaștem, fără margini. Care va să zică, în România ar exista între 5 și 7 milioane de țigani! Care va să zică, din 3 sau 4 cetățeni români, unul ar fi țigan! De unde a scos bulibașa nemțesc procentele lui? Bineînțeles, din burtă. Ultimul nostru recensămînt înregistrează în România 400 000 de țigani. Chiar dacă unii țigani se vor fi declarat la recensămînt români (numărul acestora nu e prea mare), împrejurarea că nimeni n-a silit vreun țigan să se dea drept român (ce interes aveau românii să facă așa ceva?) anulează orice pretenție a țiganilor că ei ar fi în România în număr mai mare de 400 000. Dacă unii au mințit acum, n-au decît să se declare țigani la viitorul recensămînt, și atunci vom vedea. Dar, la problemele legate de țiganii din țara noastră voi reveni.

Românizarea

moravurilor

politice britanice

Intrarea României — și, evident, și a celorlalte state din fostul lagăr socialist — în Europa presupune, printre altele, și o europenizare a moravurilor noastre politice, care sunt cam caragialești, cam balcanice, cam otomane, cam muscălești, cam arabe, cam somaleze, cam gitane, din toate cite o felie, mai mare sau mai mică. Să luăm, de pildă, chestiunea prestigiului,

obligatoriu, cînd e vorba de persoane cu funcții înalte. Regula în lumea civilizată este: demnitarul trebuie să fie fără pată! Imediat ce prestigiul cuiva important are de suferit de pe urma unor scandaluri sau eșecuri, persoana respectivă trebuie să-și dea demisia din funcția ce-o ocupă. A fost și la noi așa, mai de mult, înainte de război. Acum e altfel. Acum, orice dezvăluiri s-ar face despre un personaj politic de seamă și oricît de adevărate ar fi dezvăluirile, nu se întîmplă absolut nimic. Patent garantat: făcutul că plouă.

Dar iată că metoda românească este pe cale de a prinde rădăcini și în Anglia. Nu de mult, ministrul britanic al patrimoniului, David Mellor, a fost amestecat într-un scandal amoros, iar Norman Lamont, „cancelarul eschierului” (ministrul de finanțe), a fost nevoit să suspende lira sterlină din Sistemul Monetar European (S.M.E.), operație prin care politica financiară britanică a fost compromisă în ochii străinătății. Și unul, și altul ar fi trebuit să-și dea demisia (cerută, de altfel, zgomotos de opoziție, de presă și chiar de membri ai Partidului Conservator, din care fac parte și cei doi miniștri). Dar premierul John Major s-a opus, arătînd că miniștrii respectivi sunt utili, „fac treabă bună”, în pofida greșelilor ce li se impută. Se apreciază că această atitudine a actualului premier britanic ar putea însemna începutul unei noi ere în politica engleză, de renunțare la acele reguli nescrise de moralitate și responsabilitate care au cerut întotdeauna miniștrilor britanici să-și prezinte demisia în cazul unui scandal sau al unei înfringeri politice.

Și astfel, în loc să ajungem să realizăm o europenizare (inclusiv prin anglicizare) a moravurilor politice românești (adică în loc să învățăm noi de la occidentali), asistăm la românizarea moravurilor politice britanice (adică învățăm ei de la noi, ca în anecdota „Ciubănușul cu cupilul”). De-acum să vezi longevitatea politicianilor români! Că doar și englezii fac la fel, nu-i așa?

ION D. GOIA ■

Revoluție pentru clauză?

România a rămas în continuare fără clauza americană a națiunii celei mai favorizate. Pentru că, în ciuda recomandării favorabile din partea administrației, Congresul — la incitațiile lui Tom Lantos — s-a opus. Motivul: că nu-i convin Congresului rezultatele alegerilor românești din 27 septembrie.

Nici românii nu conștientiză politica nu le convin aceste rezultate. Dar ce-i de făcut? Ce așteaptă congresmenii americani, în frunte cu Tom Lantos, să facă românii acum spre a dobîndi clauza? Să ia ciomagul, să se ducă la Cotroceni și să facă revoluție pentru a pune la cirna treburilor românești pe cine vrea Budapesta? Dacă e să facă românii revoluție (potrivit cunoscutei ziceri: „Singura soluție: / Inc-o revoluție! /”), atunci o vor face din cu totul alte motive, pe cu totul alte temeiuri și avînd cu totul alte obiective decît acela de a fi pe plac lobby-ului unguresc din parlamentul american.

Desigur, și la americani vor avea loc alegeri, sperăm că noul Congres nu se va mai lăsa învîrtit pe degete de către lobby-ul amînit și că peste un timp nu prea îndelungat România va dobîndi clauza. Pînă atunci, însă, e de observat că efectul votului de la 30 septembrie din Camera Reprezentanților va fi, cu siguranță, în toate compartimentele, pe dos decît cel scontat. Mai întîi, referitor la situația ungurilor din România. Ei vor avea de suferit, cot la cot cu românii, urmările economice negative ale neacordării clauzei. În al doilea rînd, ungurii, de la noi sau din alte părți, vor fi mai expuși decît pînă acum criticilor din partea românilor, întrucît mai multe dintre românii care, de dragul dobîndirii clauzei, s-au abținut de a spune lucrurilor pe nume, nu vor mai considera că au de ce s-o facă de aici înainte. În sfîrșit, departe de a defavoriza actuala echipă aflată la cirna României, votul lantostist vine în sprijinul dlui Iliescu și alor săi. Dacă aveam clauza, poate unii ar fi zis că o parte din voturile obținute de dl. Iliescu și F.D.S.N. ar fi provenit din clauză. Acum, stăpînirea roșie din România poate susține fără putîntă de a fi combătută că a obținut sufragiile pe 27 septembrie în ciuda obstrucției și carantinei americane. Cu siguranță că mulți români din opoziție vor vota acum cu dl. Iliescu, în semn de solidaritate după afrontul și batjocura americană. Tot Lantos s-a dovedit a fi, pentru al doilea tur de scrutin la prezidențialele românești, agentul electoral al dlui Ion Iliescu. (I. D. G.).

RADU BUDEANU ■

Întreprinzătorii s-au gândit că dacă se privatizează este bine să-și păstreze și vechiul loc de muncă; mai ales în condițiile în care respectivii sint ingineri și contabili șefi. Și se întâmplă, deseori, ca privatizatul să se imprumute de la întreprinderea unde lucrează și astfel să facă tot felul de achiziții ceea ce duce, implicit, la beneficii frumusele.

De la dulciuri a pornit tărășenia

Mihalydeakpal Gabor, inginer șef, și Veresz Laszlo, contabil șef, ambii lucrând la SC „Agroprodrom” SA Lăzarea, județul Harghita, s-au gândit să se privatizeze. Și au înființat SC „HARBOX IMPEX” SRL Gheorgheni, în baza Legii 31/90, fiind înregistrată la Camera de Comerț a jud. Harghita la nr. 808, din 9 octombrie 1991. „HARBOX”-ul a luat în locație de gestiune Laboratorul de cofetărie Lacu-Roșu. Dar, așa-i românul șmecher, cu toate că au căpătat aprobare legală din octombrie 1991, cei doi asociați și adminstratori au desfășurat activitate în cadrul Laboratorului de cofetărie încă din luna august, când au livrat produse specifice către SCAT Lacu-Roșu, în valoare de 64.952,60 lei. O parte din cheltuielile făcute pentru activitatea de producție făcându-se din sumele depuse drept capital social de către cei doi asociați, înainte ca suma totală să fie depusă la bancă în vederea înființării societății. În lunile august și septembrie 1991, creanțele s-au contabilizat doar la

SCAT Lacu-Roșu, fiind scăzute din obligațiile „HARBOX”-ului privind locația de gestiune.

Cum se pot cîștiga milioanele rapid

Pe baza unei dispoziții de plată fără numerar, din 5 mai 1992, HARBOX-ul încasează de la „Agroprodcom”

MILIONARI PE BANII STATULUI

Lăzarea — societate cu capital integral de stat — suma de 9 milioane de lei, reprezentând contravaloarea cartofilor de sămînță livrați acesteia. „Agroprodcom”-ul a fost reprezentat de către ing. șef Mihalydeakpal Gabor și contabilul șef Veresz Laszlo, nimeni alții decît patronii HARBOX-ului. Curat număr de prestidigitatie! După ce s-au văzut cu milioanele la firmă, patronii achiziționează, în data de 8 mai 1992, — deci, la numai 3 zile după afacere — 100 de tone de cartofi de sămînță de la SC „So-

laris Acomed” SRL Craiova, cantitate achitată în baza facturii nr. 216, pentru care au plătit 8 milioane de lei. Cartofii nu s-au livrat imediat către „Agroprodcom”, motivându-se faptul că furnizorul nu a prezentat certificat de garanție!!! Ceea ce nu i-a împiedicat să livreze către Asociația agricolă „Speranța” Gheorgheni cantitatea de 53 tone de cartofi, încasînd 5.247.000 lei, cu un adaos comercial de 19 lei/kg.

Apoi în 26 mai a.c. HARBOX-ul livrează către „Agroprodcom” cartofi în valoare de 6.890.000 lei, urmînd ca ulterior să acopere încă 2.110.000 lei pînă la acel „împrumut” de 9 milioane.

Dacă adunăm sumele încasate pentru livrarea cartofilor, reiese o sumă de 12.137.000 lei, rezultînd un beneficiu de peste 3 milioane în buzunarul patronilor de la HARBOX.

Intrucît au săvîrșit ce-au săvîrșit, încălcînd prevederile Legii 31/90 și Legii 12/90, au fost sancționați cu o amendă de 30 mii lei, confiscarea unei sume de 404.947 lei reprezentînd profitul obînut din vânzarea cartofilor plus suma de 5416 lei datorată administrației centrale de stat ICM.

HARBOX-ul mai este cercetată și în legătură cu niște mături cumpărate de la DEMACO. SRL Odorheiu-Seculesc și livrate la Agroprofit SA Pecica, județul Arad.

Oare, cîți ca aceștia se folosesc de banii statului pentru a se îmbogăți sau pentru a ieși din impas în afacerile proprii?

ION RUSU ■

MIRALON, UN NUME CARE SE IMPUNE

În Piața Universității, pe strada Toma Caragiu, la numărul 3, se află magazinul MIRALON SRL.

Interior foarte elegant, personal care te cucerește prin amabilitate și profesionalism, produse frumoase și de calitate, prețuri pentru toate categoriile de consumatori, totul prezentat și oferit cu marca magazinului. Așa ne-am dori să fim serviți peste tot. Aici poți găsi orice dorești în domeniul cosmeticelor și al accesoriilor decorative și poți să te prezinți oriunde cu un cadou care iese din acest magazin.

Vopseaua de păr LONCO-LOR în 10 nuanțe, depilatorul cremă MIRALON, laptele și loțiunea LON pentru tenurile gras și uscat, cremele cu extract de placenta LON LINE CONTROL, toate diferențiate pe tipuri de ten, sint produse deja lansate, cu suc-

ces, pe piață.

Programul de producție se va continua cu produse de cosmetică decorativă (farduri de obraz și de ochi, roșu de buze, pudră) și produse de parfumerie.

Realizate pe baza rețetelor proprii sau ale partenerului străin LON, produsele sint fabricate cu materii prime de calitate, pentru uz cosmetic, din import și, deocamdată, cu ambalaje din import, pînă cînd producătorii din România vor putea oferi ambalaje cosmetice la nivelul producătorilor din țările vestice.

Principiul firmei este să-și creeze un nume în cosmetica românească, deci să ofere produse și servicii de calitate, chiar dacă, pentru început, acest lucru nu înseamnă profituri rapide și mari.

MIRALON vă așteaptă.

CRISTINA ATANASIU ■

CONTRARECLAMA

Nu vă sfătuim să mergeți la:

Restaurantul „La Gogoșarul”

Duminică, 27 septembrie, împreună cu niște prieteni am hotărît să luăm aici o mîncă gustare. Era cam prin jurul orei 22. Chelnerițele care se grăbeau să plece acasă ne-au anunțat însă pe un ton care nu îngăduia nici un comentariu că localul s-a închis și cu toate că patronul a intrat și le-a ordonat să ne ridice comanda, drăgălășenia nu s-a așternut de fel pe chipurile lor. Din contră, enervată că „șefu” a intervenit „în favoarea” noastră, una dintre ele ne-a trînit pe masă lista de bucate, însoțindu-și gestul cu un năucitor „la dracu”!

Dat fiind că în orice colț civilizată din lume, lozinca „clientul nostru, stăpînul nostru” este literă de evanghelie vă sfătuiesc să nu o căutați la „Gogoșarul” de pe strada Turda. (Marcela Zamfir)

PULS

La Sala Palatului, în organizarea societății comerciale T.A.T. Co. Ltd. și a Institutului Român de Standardizare, s-a desfășurat un simpozion cu tema: „Asigurarea calității produselor și serviciilor — condiție esențială pentru integrarea României în circuitul economic mondial”. Au fost invitate să participe societăți comerciale cu capital de stat din producție și cercetare. La simpozion a participat, ca invitat al organizatorilor, dl. René Rose, expert în probleme de calitate, reprezentant al firmei pariziene Alpes Conseil International.

Din discuția pe care am avut-o cu dna Mariana Marinescu, consilier în cadrul Diviziei Promovare, am reținut că, după participarea la TIB, T.A.T. (Trading-Advertising-Tourism) Co. Ltd. va organiza între 3 și 6 noiembrie, tot la Sala Palatului, o expoziție specializată — sub titulatura ROPACK '92 — la care vor participa firme producătoare de ambalaje din Austria, Japonia, Olanda, Ungaria și România.

Pentru 1993, T.A.T. Co. Ltd. a perfectat, în colaborare cu partenerii săi din țară și din străinătate, organizarea mai multor astfel de expoziții specializate, axate îndeosebi pe prezentarea de bunuri de larg consum, echipamente de telecomunicații, materiale didactice și mobilier. Conducerea firmei speră că de un interes cu totul deosebit se va bucura expoziția AGRAVET, în cadrul căreia vor fi prezentate produse pentru protecția plantelor și medicamente de uz veterinar.

„Numitorul comun al tuturor acestor manifestări patronate de T.A.T. Co. Ltd. va fi calitatea” a tinut să precizeze, în încheiere, dna Marinescu. (Marcel Apostolescu)

VIORĂ TEODORESCU ■

Inginerii Viorica și Ion Popescu din Bistrița-Dolj

NU ȘTIU PRECIS CÎȚI PORCI AU

Ascultam, blocat, invinuirile — venite parcă de pe tărîmul incredibilului — la adresa doamnei Inginer Viorica Popescu din Bistrița și ceva împovărător parcă îmi paralizase înțelegerea. Oamenii, țărani simpli doljeni din comuna Rast, coborîră aievea din niște realități întristătoare. Limbajul la Amza Pellea deja nu mă mai amuza: să pledezi alît de „defăimător” pe seama unei legi, cea a fondului funciar, „gîndită nedrept de prost și pornită cu impotmoleli” (Miriță Alexandru, neras, aproximativ 50 de ani), care „nu a făcut altceva decît să pună țărani pe drumurile prefecturii” (Ioana Iu' Dună, cam aceeași vîrstă) și „a spart ceapeurile alandala prin furtisaguri, că au luat grosul tot aia care erau mari și înainte” (Vasile Ștefan, tînr, maximum 30 ani), e deja prea mult! Bine, bine, zic, încercînd revenirea la concret, dar forul tutelar, conducerea S.C. „Agrolactic” S.A. Rast, parcă așa ați denumit-o, ce zice, cum acționează, cum de tolerează, că doar e o societate cu capital preponderent de stat? „Cum să nu tolereze, cînd treaba asta vine de sus — mi se răspunde —, le pare rău, domnule, e ca și cînd ne-ar face nouă o favoare, un hafir, doar nu ei ne-au dat niște pămînt, pămîntul e al nostru. Sau nu e al nostru?” „Adevărul e, s-o spunem pe-a dreaptă, că director la „Agrolactic” este domnul inginer Ion Popescu, soțul doamnei Viorica! Acum se explică?” Și explicațiile încep să

curgă, învălmășite, determinîndu-ne un popas la fața locului, altfel neintenționat anterior.

„Doamna ing. Viorica Popescu e, de mulți ani, șefa fermei. Unii, timizi înșurubați în sloganul că e bine să-ți ții gura, zic că doamna Viorica e un bun gospodar, că se descurcă formidabil, e întreprinzătoare pînă la Dumnezeu! „Pentru că a avut mereu un „parasolar” solid care a știut s-o apere, soțul ei, șeful de la Rast”, comentează ceilalți, dezlănțuiți. Nu am aflat, deși am întrebat, cum a putut să evite doamna Popescu controalele financiare. Problema e menită să fie lăsată baltă, mi se sugerează, cine se mai poate „lăuda” că a fost controlat „la sînge” în ultimii ani de cei îndrituiți s-o facă?! Așa e, dar acum? „Acum, pîi acum e și mai rău...” La propriu-i domiciliu din Bistrița, doamna ingineră și-a dezvoltat o reală fermă zootehnică. Proprie, firește! Are 16 bovine, 110 oi și capre și citeva sute de porci. Nimeni nu le știe exact numărul! Șapte vaci cu lapte a preluat „creator” de la fostul CAP din comună, în vînzoleala din ianuarie '90, doamna Viorica! Pentru care nu a plătit nici măcar... 7 lei! Oricum, în momentele de haos, „protpendada” satului nu are voie să rămînă cu mina întinsă și să nu se aleagă și ea cu ceva, nu? Culmea e că soțul ing. Popescu nici nu a fost membri cooperatori. (Ciudat ne sare în ochi, acum, această sintagmă, dar, scuze,

n-am putut-o evita!) Mai departe, „șiragul” ilegalităților e de nestîvilit: efectivele de animale se cer întreprinse, e musai, și pentru această întreprindere doamna ingineră recurge la 10 (zece) angajați. Ai ei, dar remunerați de IAS Rast (pardon, S.C. Agrolactic S.A.!). Le-am notat și numele: Nicu Bimbirică, plătit ca birjar în organigramă, transportă în colo și-ncoace laptele fermei Popescu, Marin Andrei e folosit ca... cioban („păstor”, îl alintă „stăpîna”), Ștefan Răduț, paznic pe statul de plată, e mulgător („fruntaș”?), mecanizatorul Ion Gîdea are alte „sarcini”, în neputință de a fi aflate. Și mai sint: Mitel Măroiu, Maria Dinu, Ioana Ene, Victoria Duță, toți cu atribuțiuni casnice foarte precise delimitate. Cineva îmi spune că taxa de pășunat percepută oierilor care-au „folsit”, anul trecut, iarba „Agrolacticului” nu a ajuns încă în casieria acestei societăți „amărite” ci a făcut un popas (sperăm, momentan!) la Bistrița, în marea gospodărie a inginerilor ingenioși! Așa o fi, e posibil. Promisiunea celor cu care-am stat de vorbă, că oricînd vor fi în măsură să furnizeze oricui și alte amănunte, multe alte amănunte, e fermă. Se și subînțelege, de altfel, năpăstuiții țărani din Rast și Bistrița, nu toți firește, știu uneori să fie și economicoși cu vorbele. Și bine fac! Nu totul se dă deodată, în... vileag.

UN OLTEAN DREPT CA FUNIA ÎN SAC

Ilie Bălșanu din Braniste (comuna Podari — Dolj) nu e nici blajin dar nici un dur. Mai degrabă pare un ins înfulețit de numeroase motivații, se foiește aproape incontinuu, vorbește înfocat și-l prețuiește mult pe cel ce știe și poate să asculte. Ironia istează din priviri te îndeamnă să crezi că într-adevăr Dumnezeu așază uneori cite ceva în plus în ființa unor oameni. Cindva a trecut prin mari încercări, de două ori furia apelor a reușit chiar să-l descumpănească. Și, recunoaște, nu a gândit mult, atunci în 1974, cind a solicitat C.A.P.-ului din localitate să i se dea un alt teren, la schimb. Cererea i-a fost aprobată și și-a rinduit, gospodărește, o nouă casă, undeva în fosta periferie a Craiovei, azi cartierul Rămănești. (De unde, întreb, posedă C.A.P.-ul din Braniste teren în Craiova? „Avea, eu de unde să știu, așa au zis!“). Fosta-i proprietate, terenul, a rămas la dispoziția cooperativei. După niște ani, aceleași cooperative îi cere teren pentru casă Verginică Ion Voicu. Conducerea C.A.P.-ului îi repartizează terenul părăsit de Ilie Bălșanu. Firește, și proaspătul „impropriatit“ își construiește o casă pe pământul „repartizat“. Noile vremuri, legea fondului funciar post-decembrist întărește „eroarea“ (așa o numește Ilie Bălșanu), re-repartizându-i lui V.I.V. terenul care, de fapt, nu-i aparține decit pentru că îi fusese dat „legal“ („așa zic ei“, comentează Ilie Bălșanu) de „adunarea generală“ („comunistă!“ — același). „Adică, acolo, la Capul Dealului, cum i se zice, pe lotul meu el a fost pus în posesia terenului!“ Lui Ilie Bălșanu i se pare firesc să vină acum cu pretenții asupra terenului său („Fost“, cutează o replică reporterul; „Și fost, și actual, dintotdeauna și pentru totdeauna“ zice Ilie Bălșanu). Și vine! Nu uită că i-a fost atribuit alt teren „chiar în Cra-

iova“ („Auzi, vorbă la ei, chiar în Craiova, parcă terenul pe care mi l-au dat nu a aparținut cindva cuiva și, la urma urmei, nu aparține de fapt și acum cuiva!“). V. I. Voicu reclamă că a fost tulburat în posesia terenului, instanța admite acțiunea, Ilie Bălșanu face o cerere de intervenție, e respinsă și obligat să-i lase „în deplină proprietate și liniște“ o suprafață de 750 m.p. și vatra de casă lui V. I. Voicu. Ilie Bălșanu mai e obligat, prin aceeași sentință (nr. 6041/1991), să plătească reclamantului daune (pentru demolarea unui gard) în sumă de 5 490 lei. Ilie Bălșanu nu se lasă: „Ce hotăr întor pârți, care raport de expertiză?“ Cu procură de la Ilie Bălșanu (sora acestuia îl dă în judecată pe V. I. Voicu, care nu se prezintă în fața instanței). Tribunalul județean (prin sentința nr. 401/17 ian. 1992) îl obligă pe Voicu V. la plata sumei de 5 495 lei. Cu 5 lei mai mult decit antecedenta sentință, inversă! Despre teren, nici o vorbă! Ilie Bălșanu e însă convins că el a câștigat procesul. Verginică Voicu nu înțelege de ce tocmai el, păgubașul, trebuie să plătească... manopera demolării propriului său gard...

Oficialii, pe care Ilie Bălșanu îi consultă încă spre a se lămuri odată de ce nu i se dă totuși dreptate, îi răspund, în „unanimitate comunistă“ că dreptatea e de partea „adversarului“ său. Că legea fondului funciar e clară („De unde dracului au scos-o așa de clară?“), este sfătuit să meargă la comisia de aplicare a legii („O lege fără delege!“). „Să-l las adică eu în pace, să-i dau eu liniște! Dar m'e cine mi le dă: liniștea, pacea, dreptatea? Cit să mai aștept?“

Un pic, domnule Ilie Bălșanu, un pic, orice strîmbătate, orice curbură se remediază. Un bob zăbavă!

VIOREL TEODORESCU ■

Intr-o industrie a editurilor vraște, un nou veleitar, Nicolae Peneș

În peisajul insalubru și-atît de jalnic al falsului act de cultură care a inundat taraba românească a vînzării de carte, ne-au fost insistenț arătate cu degetul zilele trecute două noi apariții editoriale, variațiuni de fapt pe aceeași temă — asasinarea Mihaelei Runceanu. Autorul, nimeni altul decit tov. Nicolae Peneș, fost „vicepres“ al Comitetului județean Buzău pentru cultură și educație socialistă, a ținut morțiș să se alinieze la marea „operă“ de proliferare a pirateriei cărții, extinsă azi la scara întregii țări. Una din cărți conținînd, după afirmația prețioasă a autorului, „relatări încercînd să vă transpună, să vă implice

(?) în culisele acestui monstruos și inuțil (!?! — n.n.) asasinat“ nu conține nici urmă de casetă tehnică nemaivorbind de menționarea vreunei edituri, ISBN etc.; doar o adnotare: comanda nr. 32705 către Tipografia Buzău și atît! Cealaltă „operă“, cu aceeași fotografie a frumoasei dispărute pe copertă, conține e adevărat menționarea celor necesare și legale, în rest remarcîndu-se doar printr-o explorare monotona și vast-dezolantă. Prețul ambelor cărți, 200 lei. Ieftin! Tirajul, desigur, de masă; Kulturnicii Suzăni-chij nu uită ușor cit de adînc trebuie să pătrundă cartea „în mase“. Afacerea, zic buzoienii, e prosperă, marfa se vinde și sîntem siguri că în curînd — firește, la cererea sutelor de mii de cititori din Păturlagele pînă-n Nehoișu pe care tov. Peneș i-a culturalizat cu grijă atîta amar de vreme — editura MONTEORU va mai trage o ediție. Intr-o industrie a editurilor vraște, asaltate de veleitari „literari“ hămesiți, e posibil!

V. TEODORESCU ■

PENTRU 100 DE LEI L-AU LĂSAT ÎN CHILOȚI

Daniel Toboșaru, în vîrstă de 30 de ani, bucareștean și domiciliînd în B-dul Păcii, nr. 15 Sector 6, se afla la o oră tîrzie din noapte tocmai pe str. Nerva Traian, din Sectorul 3. Numai el știe de ce l-a apucat tîrziu așa departe de casă. În buzunare mai avea doar 100 de lei. Și cum mergea în dorul leii, este acostat de doi indivizi, care nici una, nici două, îi cer imperativ să le dea toți banii. Daniel, vîzînd că nu are scăpare, scoate hîrtia de 100 de lei și le-o întinde. Atît i-a trebuit! Păi, ce să facă doi oameni în toată firea cu o sută de lei în ziua de astăzi? Agresorii îi zic de la obraz că ar fi bine să-și scoată hainele de pe el că de nu, o va încasa și tot va

fi dezbrăcat. Bietul om, uitînd de orice urmă de pudoare, își scoate haina. Tîlharii îi fac semn că nu-i de ajuns. Își scoate și pantalonii. Par-tea adversă iarăși nemulțumită. Le dă și pantofii. Rămîne, în răcoarea nopții de 28 spre 29 septembrie, în cămașă și chiloți. Și uite-așa a ajuns în locuință, mai-mai să nu-l creadă familia.

Poliția l-a prins pe tîlhari. Se numește Grigore Sărăcuțu — predestinat nume pentru astfel de potlogării — 31 de ani, domiciliat în orașul Vulcan / Hunedoara și Liviu Marcel, 29 de ani, locuînd în București, pe str. Peneș Curcanul, nr. 22—24, Sector 3.

ION RUSU ■

SA INTRAM PRIN USA

PASOL NA BAZA

POVESTIRI

1. ISTANBUL. Nu există un Istanbul, ci o mulțime de Istanbul-uri, fiindcă metropola se întinde pe două continente, între trei mări și patru milenii. Pluralul numelui se justifică, cum se justifică tot felul de construcții gramaticale bizare. În autobuz, șoferul turc, care o rupea românește, spunea despre autobuzele firmelor rivale, care tocmai îl depășeau („Murat“ și „Ali Baba“) că „au trecut două Murate și două Ali-babale“. Titlul e un talmeș-balmeș (de cuvinte) rusesc, turcesc, polonez și românesc cum e, de altfel, și zona Laleli, unde vin să facă afaceri românii.

2. CHILIPIR. Un chilipir se realizează atunci cînd tu ești convins că l-ai adus din preț pe negustorul turc, iar el e sigur că te-a adus la prețul convenabil lui. Un chilipir se face între niște oameni fericiți că au reușit să se înșele unii pe alții. Zilnic, sosesc în Istanbul-uri autobuze cu români, bună parte țigani și țirfe. Se spune că lucrează pe Bosfor cam 24 000 de dame. Chilipirul lor e în medie de 5 dolari sedința, iar sedințele nu se țin, ca în țară, în sedii, birouri directoriale și cabinete de partid ci în niște hoteluri de 4 dolari patul, cu grup sanitar comun și turci în călduri care zbiară pe coridoare: Mariana! Unde Mariana este!? Cam în aceleași hoteluri adastă și turiștii noștri, dacă mai adastă, deoarece majoritatea vin dimineața, după 24 de ore de

răstignire într-un scaun, ca să p spre casă seara, cu niște saci de v uriași, plini cu marfă proastă și i nă pe care o vînd scump în țară. „geacă“ din resturi de piele se v en gros la 16 dolari bucata. Acasă, larul „se scoate“ cu 1 000—1 500 lei.

3. CUCERIREA CONSTANTINO LULUI. Are loc în ultimii ani, iar vaziile sînt întii cea poloneză, apoi rusești și românești. Din trei maga: unul e polonez. Din trei cetățeni: unul e polonez. Din trei șmechi: unul e român. Din trei șmechi care vînd insignă cu Lenin, titlur „Eroi ai Uniunii Sovietice“, blănuri argășite și aparate foto „Kiev“, un rus. Tîrfele din Rusia sînt tot atî talentate ca acelea din România, geniu au numai polonezele. Părul tînat al polonezelor și nenumăratele picioare cu un mizilic de fustă îi să turbeze pe turci. În Laleli mun în negoț zece turci pe metru patru nici o turcoaică. Femeile lor stau deobște acasă sau, cînd ies în trec împachetate în voaluri și g. închise la culoare ca niște preveș. Sînt nefardate, cu tenul întunecat priviri modeste.

4. AGENTII. În Bazar și în zonele cine, comerțul contează pe un nu mare de agenți. Fiecare magazin în stradă cițiva tineri care barează mul, se agață de tine, îți zîmbesc dru și, cum, necum izbutesc să te într-un butic cu aurărie cocotat la pătul unui coridor de la ultimul al unei clădiri compuse numai d ticuri cu aur și cămăruțe unde s pară în neștire cealuri. Cred că un din slujbașii mărunți ai Istanbul-comercial sînt angajați să pre ceaieri, pe care le servesc într-un de ventuze mici cu buza aurită. Nic ai intrat în magazin și imediat eș demenit cu un ceai — care nu-i n dată din ierburi, ci de mere, an portocale, kiwi și din orice alt i uscat, pisat și zaharat. Între ag mulți sînt români, angajați cu 120-dolari lunar. Ei sînt gata să piardă cu tine și să te umble prin două magazine. Au de la toate comis.

5. AUR ȘI PIELĂRIE. Aur mai tin decit la Istanbul nu se găsește cît în Siria și Israel. Bijuterierii te treabă dulce de unde vii, iar cînd stată că ești din România fac „indir adică reducere pînă la 8 dolari gra „Români, îmi explică un bijutier, bani puțini dar absolut toți cum aur și haine de piele. Facem raba

La „Doi Cocoși“ legea tăcerii lucrează din plin

Acum 10—15—20 de zile, la restaurantul Doi Cocoși. O zi obișnuită. Lume de toate felurile, cheflii, afaceriști, țigani, proxeneți, prostituate etc. La un moment dat în restaurant intră un țigan. Tînăr, bine îmbrăcat, arogant. O chelneriță, nici frumoasă să pică, nici urită să te sperii. O fată obișnuită. I-a adus țiganului un pahar de nu știu ce. Țiganul a plătit pe loc, dar a mai pus pe tavă un teanc mă-

rișor de sute, aproximativ 10 000 bacșiș imens, de bună seamă. cere un pahar de nu știu ce. aduce. Ritualul, dacă îi putem și așa, se repetă. Un nou bacșiș de a ximativ 10 000 lei. Omul face cu l lui ce vrea, sigur că da, numa chestia era prea ciudată. Ciudată dovedit a fi abia atunci cînd țig a solicitat cu vehemență ca fata l-a servit să-l însoțească la el a Bineînțeles că fata n-a vrut. De scandal. Cum ora era cam de încl re, cum scandalul părea să ja prop oamenii restaurantului au închis țile. Pînă la urmă, clientul naba cam fost pus la punct, dar a ieșit vos din restaurant, a urcat în Me desul cu care venise și a forțat țile închise, drept pentru care ma s-a făcut zob. Individul a josit mașină, a abandonat-o, a o taxi și a plecat.

Pînă aici, toate bune și frum deși n-ar prea fi cazul să apelăm această formulă narativă. A două țiganul vine din nou la Doi Co Are un dialog aprins cu șeful lo lui. Pentru că fi „răpește“ ace timpul, plătește pe loc suma de 2 lei. Cei doi au dialogat aproxima minute. Problema discuțiilor a fo-

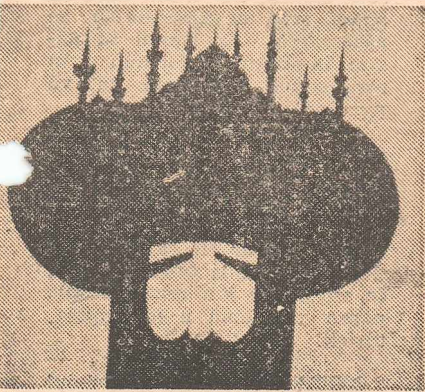
, PANE GHITA !

N ISTANBUL

ă se fixeze clientela și să ajungă informația în România. Polonezilor și unurilor le vindem cu 10 dolari gramul". Majoritatea magazinelor din Laleli sînd aur și haine de piele, încălțăminte i, în disperare, genți. În Bazar găsești rice, dar nu cărți. Librăriile sînt rarime. Iar români, care să fi nimerit într-un anticariat, tot rarissimi. Între turiștii de la Hagia Sofia sau Topkapı rar imerește și un compatriot. Poate și entru că intrarea costă 3 dolari, iar cu ei dolari poți cumpăra o geacă, dacă ai adăugi cincisprezece.

6. **TURCII SÎNT HARNICI.** Magazinele se deschid în zori și se închid la miezul nopții. Unele merg non stop. Sînd vorbim de spirit balcanic, ne gînim la lenevie și la turci. Leneși sîntem noi, nu turcii. Țara lor e curată, rășelele din preajma Istanbulului străcesc de curățenie, oamenii sînt amabili, serviciile sînt cinstite și civilizate. Am mult de învățat de la turci. Din 1970, au construit o țară, au europenizat-o. Turcia e un șoc. Românii sînt ei un șoc. Pentru turci intrucit drutul l-au deschis țiganii și au făcut prăd. La vamă, românii sînt tratați fără penajamente, chiar cu brutalitate. Un omă bine îmbrăcat și care e preocupat, să zicem, de cultura veche e priit aici cu o fină suspiciune în sensul ă nu se poate, ascunde el ceva, scoate l ceva la vînzare de sub haină.

7. **FRANGLEZA ROMTURCĂ.** E limba în care se înțeleg oamenii. Se comune din 25 de cuvinte și numeroase imprecții. Românii tipă la turci, ca și ei ar fi surzi, și le vorbesc astfel: Haină reducere facem". Și limba asta învață și turcii. Unul, ca să-mi arate rumul spre un oficiu de turism mi-a orbit foarte respectuos după cum urmează: „Mă n-auzi domnu du-te la

TUDOR OCTAVIAN ■

tine încolo". Limbajul comercial românoturc redescoperă cuvinte pe care le credeam numai ale cărților de istorie și ale romanelor istorice sadovniene: marfa se ia cu **toptanul** dacă ai **parale**, dacă **parale** ioc ești **caraghioz** (dar caraghioz e un pește mici cu ochi beliți), românii au **calabalic** și, în așteptarea autobuzului îl înghesuie pe **caldarim**, fac **harababură** și **aliș veriș**. La circumi se mîncă **ciorba**, **chioftele** și **sarmale**, dar turcii nu fac nici **chiolhan**, nici **zaiăfet** deoarece salariul e mic și nici **ciubucul** nu e mare: **taman** cit să supraviețuiască. Un slujbaș de hotel cîștigă pînă la 500 dolari lunar, un muncitor calificat la filiala companiei „Renault”, 800. Transformînd lei în dolari, dolarii în lire și lirele în mîncare rezultă că prețurile la mîncare, servicii, transport, chirii etc. sînt de patru ori mai mari ca la noi. **Tanda** pe **manda** trebuie făcut **mișmaș** ori să muncești de patru ori mai mult ca în România. Ceea ce se și întîmplă. Oamenii, exceptîndu-i pe bogați și angajații stabili ai industriei sau ai firmelor cu întindere internațională, fac de toate.

8. **COPIL.** Din trei bărbăți care muncesc, unul e copil: lustragii, agenți, mecanici, hotelieri, negustori de ciorapi și ceasuri, intermediari, peștișori. Sînt veseli, se leagă de femei mature, sînt inistenți și adesea cîștigul lor țin pe linie de plutire familia.

9. **TRUCURI COMERCIALE.** Comercianții noștri ar trebui să colți la Istanbul deoarece numai aici poți învăța economia de piață pentru omul simplu. Un magazin de textile se cheamă „La Mihai Popescu”, dar patronul e turc. „De ce ți-ai zis Mihai Popescu?” l-am întrebat. „Ca să facem placere la români”. Tocmeala e baza comerțului. Prețul nu e afișat nicăieri. Tocmeala e tactică, exercițiu de inteligență și motiv de satisfacție. După ce reușești să-i smulgi un preț bun, turcul zîmbește cu admirație. Ca la meci.

10. **BELȘUG.** În Turcia e belșug deși țara e săracă. Numai piatră. Nimeni nu stă degeaba, nimeni nu mucezește așteptînd de la Allah salvarea. Comerț se face și lingă biserică și în lăcașurile cu curți interioare. Cu un minut înainte de a pleca autobuzul copleșit de calabalic și de țigani rufoși, insolenți și violenți spre țară, tot mai urcă patru-cinci negustori ambulanți cu servişuri, tricouri, bijuterii și haine de piele.

Gara de Nord. În excursiile organizate de agențiile de turism române, există de obicei un ghid care îndrumă neștiutorii într-ale bazarului pe unde să cumpere mai ieftin. Unul din acești ghizi a avut ocazia să fie și Radu Nicolae din Buzău. În drum spre vama Negru Vodă, acesta a cerut de la excursioniști cite 1000 de lei și 10 dolari, total 40000 de lei și 400 de dolari, pentru a le facilita ducerea peste graniță a diferitelor obiecte care nu puteau să trecă nevămuite. Dl. Radu a afirmat că va „unge” vameșii în acest scop. N-a avut timp să realizeze „dezideratele” pe care și le-a propus, fiind surprins în flagrant cu mina pe delict chiar la vamă, vameșii neacceptînd compromisul. Bineînțeles că tradiționala **piră** din bătrîni a fost pusă imediat în acțiune de păgubiți, dînd vina pe „bietul” ghid. În cazul în care ar fi trecut hopul cu bine era altceva. Acum, ghidul meditează la Bosfor și Dardanele, iar excursioniștii, probabil, s-au așezat pe la casele lor în așteptarea iernii care se anunță a fi cu stat la gura sobei și cu povestiri la nepoți despre cit de răi erau pe vremuri cei din neamul lui Baiazid. (Valentin Leabu).

Ampicilina nu se mai fură cu flaconul, se fură cu găleata

● Poliția a fost alertată că dna Henrieta Niculescu, șef secție la S.C. „SICOMED” S.A., a descoperit, la 22 septembrie, că „din magazia vrac a secției condiționare uscată lipsesc 24 kg oxacilină și 17 kg ampicilină, în valoare de circa 2.900.000 lei”.

Cercetările la fața locului arată că nu existau urme de efracție sau răvășire, iar sigiliile de la ușa de acces erau intacte. Anchetatorii au fost puși în situația de a clarifica, mai întii, veridicitatea celor reclamate.

Așa o pudoare

La 20 septembrie, de la centrul de presă din sediul F.S.N. (Aleea Modrogan nr. 1), cineva a șterpelit un aparat de fotografiat MINOLTA (800 dolari S.U.A.) și un telefon tip-secretariat PANASONIC (acesta nevalorînd decît vreo 62.000 de lei).

Pînă să fie găsiți hoții, reformatii, pardon reformiștii tranșeei petricărețe și-au dat cu părerea că furtisagul trebuie neapărat să fi fost favorizat de neatenția personalului de serviciu, așa că măturătoarele și portarii, oricum, vor putea fi plezniti de minia celor puternici.

Prima grijă a „părții vătămate” a fost ca toate cercetările să se facă pișă-pișă și, mai cu seamă, să nu se dea cazul publicității. Așa o pudoare!, mai, mai! cum ar zice neamurile dinspre Coca Petrică. În aceste condiții „social-isterice, activiștilor care numa să răzămăți în lideri le pot spune, pentru liniștea momentelor rare mai și cujetă, că informația n-am obținut-o, Doamne ferește!, de la poliție.

Persoane importante ar dori, desigur, fără ură și fără răzbunare, ca discreția să fie mama înțelepciunii de alee, în fața monstruoasei coaliții IRSOP-INFAS-TVRR și, mai ales, în fața unei anumite părți a electoratului. Cum de ce. Păi, în cazul în care ar fi descoperiți hoții, vă dați domniile voastre seama că ar suna taman ca dăcu dacă făptași și-ar divulga modelele, meșterii, pildele pe care le-au invidiat și admirat. Apoi, cine poate garanta că furtul a fost comis de adversarii politici ai trandafireștilor? Iar, dacă ciorditorii fac parte din propriul electorat al aripei emanate, doar n-o să fie îndepărtați politic, nu?! Cum să fie împinși, pentru o simplă hoție, să-l voteze de neiz pe Emil Constantinescu? Și asta tocmăi acum, cînd se numără miinile dispuse să-l mai ungă o dată pe dl. Iliescu, să alunece iar pe ușa istoriei S.F. de la Cotroceni! S-au făcut atîtea rezerve de ulei în acest scop. Ar fi de-a dreptul destabilizator să se rîncezească nefolosit. Și atît ar mai lipsi: să afle oamenii de la MINOLTA.

Tovarășu' și-a lui clică — pretenii lui Bucenică!

● Cristea Bucenică este țigan. Pentru asta n-are nici o vină. Puteți să-i ziceți și rom, că nu se supără. Numai poșircă să nu-l faceți!

Cei ce spun că n-are ocupație îl fac să zîmbească. Ceea ce nu-i tocmăi de mirare: el era foarte ocupat cu spargerile. Fura din locuințe. Asta îi lua timp, încordare, fantezie. Nu s-a considerat, în sinea lui, lipsit de ocupație niciodată.

În 1988 a fost eliberat mai repede printr-un decret milos cu hoții al primului președinte de republică impuscat. De altă condamnare a scăpat în ianuarie 1990, cînd a fost eliberat condiționat. În 1991 este arestat din nou. Obține o eliberare, pentru tra-

tament, de șase luni. Nu se știe precis cit și cum s-a tratat, dar se cam știe deja cite spargerii a comis în acest timp. (Deocamdată, cu aproximație.) Arestat în iunie 1992 — în flagrant —, avea deja, la acea oră, un palmares de 28 de ani de condamnări, din care 14 neexecutați în numele „omeniei comuniste”. Pînă nu de mult, victimele lui ziceau: „Ceaușescu și-a lui clică — pretenii lui Bucenică”.

Anumite întîmplări ultracunoșcute cu toată consecvența lui în a nu-și schimba ocupația, l-au făcut, totuși, să-și schimbe pretenii. Dacă la al doilea tur de scrutin va putea să voteze, nu-i așa că nu știți nici dumneavoastră pe cine va alege?

Făceți-vă milă și pomană de poliția română!

● În plină campanie electorală, Televiziunea ne-a prezentat o emisiune cu doi polițiști înjunghiați la Ploiești. Interogația retorică, prin care un ofițer își descărea revolta (filmată de Lucian Ciuchit), suna cam așa: „Ce fel de armament este acesta, că polițistul trage trei gloanțe de pistol în plin, fără să-l poată opri pe infractor??”.

Am discutat cu mai mulți ofițeri de poliție. Acești oameni, despre care se spune că sînt prin excelență în slujba adevărului, se tem să spună tare adevărul, chiar și cînd își simt pielea în pericol. Oare de cine te tem ei? Și cu cit curaj ne mai pot apăra în fața criminalității, care a ajuns singurul domeniu înfloritor în România?

Au opinii, doar după ce obțin misiunea că nu le va apărea numele. Iată citeva: „Pistoalele noastre sînt un fel de jucării. Se fabrică în țară.” „Cu asemenea arme sîntem total depășiți de infractori. Care sînt mereu

mai bine informați și mai strașnice dotați.” „Criminalitatea s-a reciclat, la noi. Țiganii au săbii cu care își pot rețea gîtul străine pe care nici nu putem visa să le ajungem cu ale noastre.” „Pe la începutul anilor '80, s-au scos din dotarea miliției pistoalele de import și armamentul eficient s-a dat securității. Noi nu mai avem, de atunci, decît drăciile astea, pentru speriat oamenii cinstiți. Acum, pentru armele poliției n-are nimeni bani”.

În războiul cu criminalitatea, polițistul nostru, deci, e victimă garantată. El se poate bizui mai degrabă pe atletism decît pe armament. Dacă guvernării României continuă să poarte cu ifose orbul gănilor, cu asemenea pistoale ridicole, Academia de Poliție va fi prima facultate din lume care va elibera diplome de sinucigași.

Grupaj realizat de
DORIN GHERGHINESCU ■

Vameșii și ghidul

În noianul de preocupări al românilor, de după Decembrie 1989, intră și vizitele dese în țara haremurilor, Turcia. Micile ciubucuri ieșite în urma acestor excursii au determinat pe osmanlii să deschidă agenții numeroase de turism atît în țară cit și în București. În capitală, mai ales în

Am primit și v-am citit rîndurile, gîndurile

Un minut pentru fiecare

Madam Constanța Ionescu nu-și merită locul la Ministerul Agriculturii!

● Centrul cultural „Eugen Ionescu”, Teatrul URMUZ din București (str. Mihai Eminescu nr. 39): Ne trimiteți, din cînd în cînd, invitații, care „consumă” cu preocupările dvs. Vom încerca să le dăm curs, mai cu seamă că ne interesează tot ce e nou și valoros în sfera dramaticului.

● Prof. Vasile Ghica, str. Gh. Petrescu, bl. 42, ap. 59 Tecuci, județul Galați: După cum ați văzut „panseurile” dvs. au văzut lumina tiparului. Cît privește a doua problemă: pentru a intra membru stagiar în Uniunea Scriitorilor este nevoie de cel puțin două caracterizări de activitate din partea membrilor cu mai vechi state în Uniune... Ne pare sincer rău că nu am putut face mare lucru cu chestiunea cu care ne-ați rugat.

● Gudumac Viorel, localitatea Căpițna, nr. 8, județul Sălaj: Nu știm dacă publicarea unor crimele din scrisoarea dvs. în coloanele revistei ar ajuta la ceva. Măi cu seamă că revista noastră ajunge rar la Chișinău și mai rar în Siberia. Deci, nu vedem cum cum v-am putea ajuta efectiv în găsirea rudelor dvs. Eventual, adresați-vă Ambasadei Republicii Moldova la București.

● Al. Z. Manca, bdul Nicolae Bălcescu nr. 18 A, et. V, ap. 31 București: Protestul dvs. e bine venit, dar tardiv. Între timp, după cum bine observați, nu ne învecinăm nici cu URSS, nici cu CSI, ci cu Ucraina.

Nu contestă nimeni că Basarabia, Bucovina, Ținutul Herței și Insula Șerpilor sînt pămînturi românești. Nu forțăm nota „unionistilor”, dar nici cu încetîntorul nu se poate merge într-o chestiune

națională de o stringentă actualitate. Viitorul guvern și parlament al României, noul președinte ce va fi ales, trebuie să apeleze la organismele internaționale pentru clarificarea situației. Orice aminare poate să ne coste în plan politic și istoric.

● Crăciun Costică, str. Chimiei nr. 16, bl. E-3, ap. 6 Piața Neamț, județul Neamț: Ecoul nostru, scris, se pare că nu a ajuns la organele județene din domeniul sănătății. Am înțeles că doriți să fiți consultat de medicul M. Păun de la „Hanul Doctorului” din Craiova. Dacă revista noastră va ajunge în mîinile medicului Păun, îl rugăm să vă sprijine.

● Nedelea Ștefan, localitatea Rabra, județul Bistrița Năsăud: Nu e primul caz în care coletele și scrisorile întîrzie ori nu sosesc defel din străinătate. Încet, dar sigur, parcă ne întorcem la lepoca odiosului. Am înțeles că este vorba de un colet important expediat de familia Raymond Milton din Aneccy, Franța. Ne vom adresa factorilor de resort, dacă între timp coletul nu a sosit.

● Ștefan Vintan, jurist, localitatea Constanța, str. Mihail Viteazu, nr. 40. Scrisoarea dvs. a ajuns la noi cu o anumită întîrziere. După cum bine ați văzut, n-am renunțat la problemele de justiție și dreptate socială. Chiar dacă justiția noastră „e mai oarbă ca norocul românilor”, cite un personaj celebru mai cade... Rămîne de văzut ce va fi la 27 septembrie a.c. Aveți însă perfectă dreptate în ce afirmați: nici liberalii și nici dl. Mircea Ionescu Quintus n-au făcut cine știe ce la nivel de structură în domeniile în care au fost „implementați” alături de fesenisti și fedesenisti. Să vedem ce urmează, ce coaliții politice se vor fi făcînd.

● Pop Florian, comuna Poștea nr. 271, județul Bihor: Am înțeles că, în sfîrșit, s-a rezolvat problema casei dvs., nu neapărat în felul în care ați dorit, dar s-a rezolvat. Sperăm sincer că măcar de data asta v-ați întocmit corect

actele de proprietate. Pentru că, în cazul dvs., totul a pornit de la scripte și de la declarații de martori mincinoși. Dacă va fi cazul, vom reveni.

Mama și fiica reîmpăcate ca într-o filă de roman

● Pleșa Mioara, sectorul 5, București: Ne bucură sincer că s-au normalizat raporturile cu fiica dvs. La vremea respectivă, cînd v-am dat sfatul potrivit, v-ați supărat pe noi. Iată că mamă și fiică s-au regăsit, într-un timpuriu al vieții lor. Treceți într-o bună zi pe la redacție. Poate să iasă o tristă dar autentică filă de roman.

● Covaes Jenő, Reghin, județul Mureș: Propunerea dvs. am receptat-o cu real interes. Prinși în vîlmășagul evenimentelor politice, în adevăr am uitat de cei mai tineri decît noi (era să spunem de cei mai triști ca noi!). Acum, e drept, ciorba electorală dă în clocot! În ultima vreme, după cum ați observat, au sporit paginile dedicate tinerilor și divertismentului. Subscriem însă la ideea dvs. De îndată ce trecem peste... hopul prezidențial, vom găzdui astfel de materiale în mod sistematic.

● Ciani Nelu, Baia Mare, județul Maramureș: Ne bucură sincer că vă place noul „fazon” al revistei noastre. Vom transmite colegilor noștri bunele urări. Dacă timpul ne va permite, într-o proximă descindere în Maramureș, vom aborda și cel de-al doilea subiect. Toate urările de bine pentru familia și fratele dvs., Emil.

● Ștefan Constantin (str. Pictor Tonitza nr. 2, bl. C-4, sc. B, et. 1, ap. 27, Mangalia, județul Constanța): Ne pare sincer rău pentru întîmplarea cu pricina. Sursele de informație pe care le-am avut se pare că n-au fost dintre cele mai corecte. În ultima vreme

circulă informații de a bușilele, unele reale, iar altele tendențios false! Sîntem dispuși să revenim asupra subiectului. Asta, firește, numai cu acordul dvs. Ne dați un semn de viață?

● Emilian Georgescu, București: Plicul cu materialul amintit s-a rătăcit, nu din vina noastră. În orice caz, subiectul se anunță cît se poate de incitant. Balciul Reginei Maria poate suscita interes. Puteți reveni cu o copie a manuscrisului și, eventual, cu una, două imagini?

Cazul Moga nu este un scop în sine

● Intorși dintr-o binemeritată vacanță în Transilvania au fost surprinși de multe scrisori care vizau cazul inginerului Ioan Moga din Satu Mare. Între timp, revista noastră a publicat chiar răspunsul IGP în acest sens. Deținem și alte răspunsuri oficiale, ale Ministerului Agriculturii și ale Gărzii Financiare. Firește că ne-am făcut din Cazul Moga un scop în sine. Este un caz, printre multe altele. Dacă anchetele pe linie de poliție economică și celea pe linia Gărzii Financiare Naționale vor scoate și alte matrapazlicuri la iveală, vom reveni, dacă nu — NU!

● Prof. dr. Anton Moisin, str. Stadionului nr. 10/4, orașul Victoria, județul Brașov: Am primit plicul cu materialele despre greco-catolicism. Să încercăm să valorificăm cîte ceva. Deși, să știți, revista noastră nu subscrie la polemica incorectă iscată între cultul ortodox și acela greco-catolic, purtată în special în Ardeal. În fond și la urma urmei, sîntem frați de singe, de neam, de limbă, iar preoții și religioșii, în acest sfîrșit de veac și de mileniu, nu trebuie să ne despartă, ci să ne unească! Acela este păstor bun care adună turma, nu care o risipește pe cele coclauri...

● Boa Maria, comuna Axintele, județul Ialomița. Descrieți-ne exact situația fiului dvs., Botea Marian. Astfel nu avem cum să-l sprijinim. Nu cunoaștem obiectul real al dolanței dvs.

● ASOCIAȚIA PRO-BASARABIA CAREL JUDEȚUL SATU MARE: Revista „Flacăra Basarabiei” nu a „socombat” din cauze politice, ci, mai ales, economice. Este cît se poate de interesant că revista a găsit o bună audiență în județele ardelenne și mai puțină audiență în chiar ju-

dețele moldave. Cît privește difuzarea la Chișinău și Cernăuți, mai este o problemă. Plicurile și coletele spre Republica Moldova au exact același regim ca acelea expediate oriunde în străinătate. E trist, dar deocamdată acesta este adevărul. Un „clip” la TVR între București și Chișinău (tergiversat 6 luni de zile) încă nu rezolvă problemele de fond.

● INSTITUTO ITALIANO DI CULTURA (str. S. Ștefan nr. 3 — ex. Violetelor, București): Mulțumim pentru invitație și pentru bunele urări. Este cît se poate de laudabil că institutul dvs. (ca și acela francez, german și spaniol, de altfel) inițiază astfel de acțiuni în domeniul spiritual. Promitem: să fim ceva mai prezenți la acțiunile dvs. cît se poate de interesante, instructive și recreative. Este benefic și real cîștigul unor atari acțiuni, care se adresează în mod salutar celor două popoare frățești de sorginte latină.

Sandu lui Porumb își recîștigă pămîntul dăruit de Cuza Vodă

● Alexandru Tomița (zis și Sadu lui Porumb), satul Nărtăști, comuna Gohor, județul Galați: Actele doveditoare despre împroprietărirea familiei dvs. de către Alexandru Ioan Cuza, nu s-au rătăcit. Ba chiar le păstrăm cu sfințenie, într-un dulap metalic. Ar trebui să găsim, însă, formula prin care aceste acte originale să vă parvină. Nu că poșta nu este sigură, dar n-am dori ca aceste acte inestimabile să se rătăcească. Ar trebui să găsim, împreună, o formulă prin care actele notificate să vă parvină în mină.

Ați suferit mult pe vremea lui Ceaușescu! Ne bucură sincer că în acele momente de restriște am fost alături de dvs. Nu vedem de ce redacția noastră nu ar fi alături de dvs. și acum, la bucurie, cînd, în sfîrșit, vi s-a rezolvat spinoasa problemă a improprietății.

NOTA NOASTRĂ: Serviciul de audiență al revistei noastre nu s-a desființat. Zilnic, între orele 10-14, puteți beneficia de audiență al revistei noastre (mai puțin sîmbăta liberă). Pentru o mai eficientă conlucrare, vă rugăm să prezentați un memoriu scris și semnat. Pîs acte doveditoare în copie sau xerocopie, de la caz la caz.

Pagină realizată de:
DORIN SALAJAN

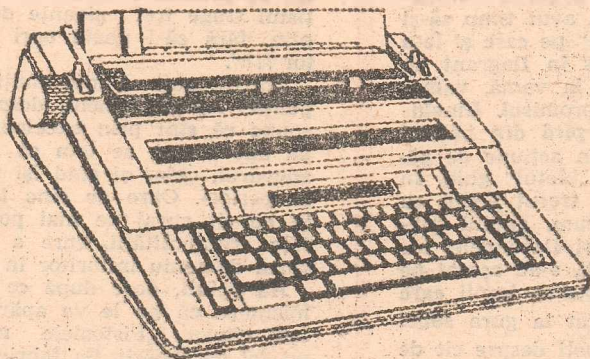
RANK XEROX

RANK XEROX România: București 70749, Str. G-ral Berthelot 27. Tel.: 12.00.53. Fax: 12.00.54

LIBERTATEA DE A-L ALEGE PE CEL MAI BUN

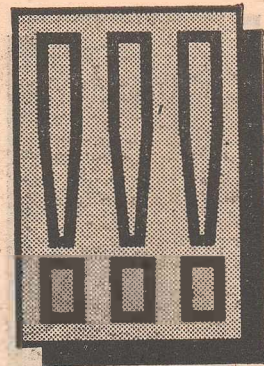
Masina de scris
electronica

Xerox 6012

6012

THE CLASS
AND QUALITY
OF RANK XEROX

Pe lângă presantele probleme politice ale momentului, cînd fierbinți, cînd eclatante, cînd incitante, economia își croiește, cu greu, dreptul la viață, dar și la piață. Problemele industriei în general și acelea din agricultură în mod special necesită o abordare firească, obiectivă. Nu ne putem întreține doar cu vorbe, trebuie să ne hrănim și cu bucată. Felul în care industria se „implementează” într-o zonă pînă mai ieri în exclusivitate agrară, este mai mult decît salutar. În periplul nostru transilvan ne-am oprit la Societatea „PROMET” Beclean, județul Bistrița-Năsăud. Dialogul cu atît de contestatul și controversatul, dar valorosul inginer **Valentin Coman**, fostul director al LAMINORULUI Beclean, actualul director general al SOCIETĂȚII „PROMET” BECLEAN, îl redăm în cele ce urmează. Este o dureroasă experiență de viață, dar și de producție. O experiență pe alocuri dramatică, ce poate interesa specialiștii, omul trăitor, muncitor, cît și omul de rînd. Pentru că noi nu putem trăi numai din vorbe.

— **Domnule inginer Valentin Coman, ați fost destituit? Ați fost alungat? Ați fost concediat? Care este adevărul?**

— În bulversatele evenimente din decembrie 1989, plecarea mea din unitate nu s-a datorat unor presiuni interne și nici din afară. Rețineți, vă rog, corect: am fost primul director din orașelul ardelean și poate și din județul Bistrița-Năsăud care și-a dat demisia. Demisia în scris. N-a fost nici un fel de demitere la mijloc! Mi-am dat demisia pentru că, pur și simplu, eu așa consideram că e corect omenește. Am simțit nevoia unei descătușări. Sloganul trimbat de către unii: „La vremuri noi, oameni noi!” l-am luat ca atare. Așa credeam de cuviință. Așa credeam că e corect.

— **Timpu! Avea să infirmă graba dvs?...**

— Graba mea a fost dictată, poate, și de oboseală, dar și de nevoia concretă de primenire. Mulți directori au fost schimbați în toiul acelor evenimente tulburi. Majoritatea au rămas însă pe posturi, sau au fost roțiți numai de complezență. S-a schimbat totul și nimic, vorba vine.

— **Să nu mi spuneți că la nivelul județului Bistrița-Năsăud nu au fost cadre instalate pe relații, pe dosar de cadre bine ticluite, iar nu pe competență și probitate profesională și morală.**

— Nu, nu spun asta, doamne ferește. În orașelul nostru ardelean, pe oamenii simpli tocmai asta i-a infuriat la culme, că majoritatea conducătorilor au rămas pe posturile lor. Mă refer atît la directorul Vicovan de la Întreprinderea de în și cinpă, cît și la d-na Litinschi, de la Fabrica de covoare. Nu spun că în Laminor nu s-au ridicat unele voci împotriva mea, susținute în mod special de fostul director comercial Purdea. Dar eu am fost, la acea dată, ieșit din acel joc murdar de culise. Nu din teamă, nici din lașitate. Ci dintr-o nevoie interioară de lămurire cu mine însumi.

„Da. Soția mea a fost scoasă din funcție!”

— **Gurile rele pun plecarea dvs din unitate și pe seama faptului că soția dvs a fost scoasă din funcția de director al ICS Beclean. Cît e adevăr? Cîtă speculație? Cîtă minciună?**

— Da, soția mea a fost schimbată din funcția de director de la ICSM Beclean, în ianuarie 1990. Actualmente, soția mea lucrează la Bistrița Năsăud, într-un post mai convenabil ca la Beclean. Nu

vreau să-i iau, neapărat, apărarea, pentru că e soția mea, dar e un drac de femeie și o avea pe asta cu aprovizionarea orașului. Vin becleneni și spun acum acest lucru.

— **Dar dvs ce ați făcut în ianuarie 1990?!**

— Am fost numit inginer principal la fosta întreprindere de utilaj tehnologic din reședința de județ. Printr-o hotărîre a consiliului de administrație am fost numit mecanic șef. Ulterior am fost solicitat de Societatea „ARIO” Bistrița. Unitate profilată pe armături metalice. Am făcut parte din echipa de conducere a societății. Inițial ca director tehnic, ulterior ca director comercial.

— **Ascensiune, deci, înecat dar sigură...**

— Fără să mă laud, la această unitate (fosta IUT, cu 10 000 de salariați), am avut unele rezultate bune.

— **Cu coada ochiului tot trăgeați spre Beclean... Să nu mi spuneți nu, că nu vă cred!**

M-AU DAT AFARĂ CA SĂ FURE CA-N CODRU

— N-am urmărit în nici un fel activitatea LAMINORULUI pentru că eram prins, realmente, pînă peste cap, cu munca mea. Nu spun că nu mă întilneam cu unii cunoscuți, care-mi spuneau ce și cum. Astfel am și aflat că alegerile s-au făcut incorect, pe liste de semnături concepute inițial, anticipative. În urma cărora a ieșit drept director fostul inginer șef, Iulian Valea.

— **Bun, bun. Și cum s-a înțiplat rechemarea dvs în unitate?!**

— Auzisem, ce-i drept, că situația economică era deosebit de grea, că salariile muncitorilor erau într-o vizibilă scădere. A venit o delegație de muncitori la mine acasă și mi-au solicitat să revin în unitate.

— **În sfîrșit, în sfîrșit. Vă apropiați de realitate...**

— N-o luați în tragi-comedie, dle reporter. Inițial nu am găsit motivația reală pentru care s-a revin. Doar aveam locul meu și casa mea bine statuate în chiar reședința de județ. În subconștient mă rodea însă o idee. Am muncit 8 ani, pe brînci, în această unitate. În 1983, cînd am preluat-o, era aproape falimentară. Ca în anul de mai puțină grație 1990, de altfel. Deci, într-un anume fel, trebuia să iau de la capăt. Trebuia să repun fabrica pe picioare...

— **Picioare de metal, nu de lut, dle Coman.**

— Oamenii știau foarte exact ce au de făcut. Le trebuia doar un cap lîmpede, cum se spune în limbajul jurnalistic. N-aș vrea să se înțeleagă că au pus prea mare preț pe căpățina mea, dar în trei luni de zile de la instalarea mea, nivelul producției s-a triplat.

Pe cititor îl interesează can-can-urile

— **Dle inginer Coman, pe cititor nu-l prea interesează azi latura economică deși este o componentă dură a vieții sale. Îl interesează culisele, can-can-urile...**

— Eu, las culisele de data asta la o parte și vă spun că

în mai 1991, cînd am revenit, profitul unității era de 400 000 lei. Nu vă va veni să credeți. Chiar dacă înregistrați discuția noastră, vă rog să și notați: am încheiat anul financiar-economic cu un profit de 84 milioane de lei. Firește, putea fi și mai mult. Vom discuta la finele lui '92, cu cărțile pe masă.

— **Nu vreau să ne depărțăm în zona culiselor. În unitatea pe care acum o conduceți, se fura ca în Codrui Vlăsiei... Multele frecuşuri dintre grupuri și grupulețe probabil și din acest perimetru porneau, al insașietații, al lăcomiei și tilhăriei.**

— Văd că le știți pe toate. Se fura pe rupte, așa e. Ce am făcut pentru a sparge grupurile și grupulețele? Am semnat lichidarea și transferul foștilor șefi de secție: Șeitanar, Tiberiu Savu, Ioan Goțea. De asemenea, a directorului comercial, Gavril Pop; a contabilului șef, Ioan Lădiu; precum și a inginerului șef de atunci, Titus Tonea. Dacă stau bine și mă gîndesc,

ultimii doi erau deja plecați la revenirea mea în unitate.

— **Dumneavoastră imi dați bătăi de cap, dle Valentin Coman: cînd a fost bun Iulian Valea, pe vremea primei dvs. „domnii”, ca inginer șef, ori ca director general, înainte de a prelua dvs. frîiele?!**

— În mod democratic, am scos toate posturile la concurs. În aceste condiții nou create, inginerul Valea și-a obținut postul prin concurs. Majoritatea acestor posturi au fost însă ocupate de oameni tineri. Au răzbit prin capacitatea și competența lor! Chiar și actualul consiliu de administrație este format din oameni tineri (Simion Pop, director tehnic, Nuțu Ciui, director comercial și Elisabeta Puian, director economic).

„Nu păstrez nici un fel de resentimente”

— **Domnule inginer, puneți mina pe inimă și jurați că nu păstrați nici un fel de dușmănie față de cei care, într-un fel sau altul, au determinat plecarea dvs. din unitate?**

— Domnule Dorin Sălăjan, noi nu ne știm de azi, de ieri. A fost un examen greu, dureros pentru mine, dar pe care l-am depășit cu brio. Nu păstrez nici un fel de ură, de resentimente. Sigur că nu regret pe unii dintre cei plecați; pe alții îi regret însă. Unii au fost slabi specialiști. Alții au stat ceva mai slab cu caracterul.

— **Oamenii spun că sînteți rău și al dracului...**

— Știți, la fel de bine ca mine, că înainte vreme unele funcții se impuneau fie de la partid, fie de la centrală sau minister. Puteai să schimbi pe vreunul dintre ăștia piloși? Aș! Îți daieai foc la bluza proletară! Felul meu de a fi poate, însă, să supere pe unii. Spun omului în față, direct, pe loc, pe neocolite. Oamenii spun multe și cărunte.

— **E drept, nu trăim din complimente.**

— Pe om îl interesează banul și pe urmă alealte. Dar

să mai știți ceva de la mine. Oamenii simt nevoia să fie un climat de ordine și disciplină acolo unde lucrează, unde își cheltuie jumătate din viață.

— **Cum câștigă oamenii?**

— Salariul mediu a urcat la 18 000—20 000 lei. Nu e mult. Unele formațiuni de lucru au câștigat, constant, 25 000 lei lunar.

— **Nu e mult, dar e ceva, pentru un orașel din străfundurile Ardealului...**

— Întrucît nivelul producției s-a triplat, e și normal că au crescut și salariile. Să nu vă mire însă ce am să vă spun. Abia am ajuns la stabilirea nivelului medii ale producției anului 1989.

— **Ce înseamnă asta?!**

— Asta înseamnă: 280 tone de sîrmă trasă pe zi; 60 tone de sîrmă zincată realizată la zi; 32 tone de cuie diverse obținute într-o zi și alte cîteva mărunțisuri, care cîntăresc enorm în balanța economică. Cred că sîntem printre puținele unități bistrițene, dacă nu cumva din întreaga țară,

care nu am concediat muncitori. Ba chiar am angajat 300 de muncitori direct productivi.

— **Aici cred că v-am prins. Cunoșc muncitorii, de la Laminor, aflați în șomaj...**

— Laminorul (deci, nu și alte secții) s-a aflat, în adevăr, în reparații neplanificate. Muncitorii au primit 60 la sută din venitul mediu realizat în ultimele luni. Neplăceri am avut și la secția cu mașini de confecționat plase din sîrmă. Datorită lipsei de desfacere a produsului și a oscilației prețului de vinzare, am redus temporar activitatea, în folosul societății.

— **Cum vine asta? În folosul societății?...**

— Al societății și al oamenilor, de bună seamă. Vă voi da două exemple, prin care vă veți convinge. Materia primă, țagile de la Galați, costă 48 000 lei tona. Cele provenite din import ne costă 36 000 lei tona. Prefer materia din import, de mai bună calitate, pe care o ridic tot de la Galați sau Constanța. La numai 5 000 tone de țagle există o diferență de preț de 60 milioane de lei, care intră în bugetul societății și deci și al oamenilor.

— **De ce nu exportați produse finite? Ca pe vremea odiosului...**

— Nu exportăm, fiindcă nu merită. Momentan avem doar un export de cuie în Spania. La un preț rezonabil de 380 dolari tona. Export pe care-l derulăm însă în sistem barter, deci prin schimb de produse.

Secretara ia prima în valută

— **Simt eu că imi ascundeți ceva, în legătură cu exportul...**

— Dle Sălăjan, nu mai sîntem pe vremea muncii voluntare: faci export atunci cînd îți rentează și, mai ales, cînd îți intră valuta în contul unității! Cîtă vreme, însă, nu ai control asupra valutei, te lipsești orî amini afacerea. Nu e normal ca o secretară de la București să ia prima în valută, iar eu să explic muncitorilor, pe căi ocolite, că valu-

ta noastră a cîrmit pe o strădă oarbă.

— **Care sînt relațiile unității cu centrala și ministerul de resort?!**

— Bune. Pur orientative. Sîntem lăsați să ne facem treaba. Ne-au sprijinit, de-o pildă, să obținem 10 mașini moderne pentru producerea de cuie. 10 mașini NKOTEK produc 3 000 tone de cuie pe lună. Iar mașinile sînt conduse de un singur muncitor pe schimb.

— **Deci, iar șomaj...**

— Nu neapărat. Vom găsi alte forme de activitate, pentru a nu avea șomaj.

— **To mai vroiam să vă întreb, ce culoare mai are sindicatul? E ca pe vremuri, dirijet de director?**

— Conducerea sindicatului, spre deosebire de alte părți, a înțeles un lucru esențial. Nu poți cere drepturi, fără să te achiți de elementarele îndatoriri. Dl Doru Maxim tocmai în asta se implică, în ridicarea nivelului producției și al nivelului de viață al muncitorilor. Întrucît avem și o cantină muncitorească de închin-

Patronul exploatează, la sînge, capacitatea specialistului tînr

— **Sînt mulți tineri în funcții de conducere. Au suficiență practică productivă? Au oare o necesară și girul oamenilor?**

— În Japonia, Statele Unite, Canada, Israel, Germania, țări pe care le-am vizitat, tocmai tinerii specialiști sînt în funcții de răspundere. Ba ni sînt în mina patronilor, de romă bătrîni și avuți. Pot să vă spun că atît medicii romîni, cît și inginerii politehnici, de exemplu, au o bună cunoaștere în străinătate. Patronul și consiliul de administrație exploatează, la sînge, inteligența, puterea de creație a specialistului tînr. Tinerii specialiști, între 23 și 48 de ani, domină scena economică.

— **Asta e la ei; ne-am convins noi înșine. Cum e la noi?**

— La noi e ca la noi. Chiar dacă unii dintre tinerii noștri ingineri nu au suficiență practică, la care faceați referire, ei sînt curați și corecți în luarea deciziilor. Din păcate, la noi se preferă pensionarii în dauna inginerilor și economistilor tineri.

— **Și-acum, în încheiere, o întrebare cu dublu tăis: cum vă simțiți printre cei tineri?**

— Ca un cal bătrîn. I-am rugat să-mi spună, în mod cinstit, cînd vor fi simțit că am îmbătrînit. Am oroadă de măsurile sindicale învechite, populiste. Voi avea suficiență tărie să mă retrag, cu discreția și decența necesare. Și apoi, dle reporter, să nu uităm că viitorul este al acestora tineri. Conducătorul care nu înțelege acest aspect elementar, nu-și merită nici me-nirea, nici locul și nici rolul de conducător. Să auzim nu mai de bine. Cu rîndul, cu vremea, cînd specialiștii acestor tineri, care roiesc în rreaima mea, vor fi suficienți de rodați, voi face astfel încît nimenea să nu-mi simtă lipsa.

Interviu realizat de **DORIN SĂLĂJAN**

POVESTEA UNUI OM PE CARE MOARTEA NU L-A VRUT...

— Imi dai voie să spun oamenilor povestea ta ?

Omul rămâne tăcut. E o tăcere pe care o simți dureroasă, dar foarte concentrată și nu m-am grăbit s-o întrerup.

— De ce n-o spui pe-a ta ?

— Fiindcă n-are același tragism, i-am replicat eu fără vreo pauză de gândire. Chestiunea mă preocupase mult și de multă vreme și întrebarea i-o adresasem cu destulă fereală, chiar așa, după lungi ani de reticențe. Cit privește remarcă lui, n-aveam pentru ce întirzia asupra răspunsului :

— Pentru că povestea mea e comună. Sint un caz ca multe altele. Sute. Poate mii. Acești patruzeci și cinci de ani infami nu pot fi acuzați la proporțiile ororii lor adevărate, decît spunînd, pentru a fi cunoscute, poveștile cele mai crude, acelea care întrec născocirile imaginare de cele mai strălucite minți, ororile în stare pură, ca să le spun așa...

— Dar tu nu te gîndești că am suferit un traumatism cranian de o gravitate care dă opt morți la zece cazuri !?

— Dacă nu m-aș fi gîndit la asta, aș fi scris fără să te întreb. Cu atît cît cunosc eu acum. Toemai pentru că am dorit să evit orice adaos la suferința ta, pînă azi nici n-am mai adus vorba de asta, deși ne-am văzut adesea.

— Și bine ai făcut. Pentru că, în afară de traumatismul în sine, a mai trecut ceva vreme de atunci, s-a mai așternut uitate peste rănile mai vechi sau mai proaspete și orice răscolire...

Tăcu din nou. Nu-și termină fraza.

Era fiul unei văduve

Era un bărbat de statură potrivită, cu fața rotundă și nasul scurt. Ca orice om pe care l-ai știut totdeauna cu părul castaniu, arona de culoarea nisipului, nu-ți dădea acum seama dacă și cît a încărunțit.

Povestea lui era aceasta.

O spun cît o cunosc, deocamdată, fără nume, cît îmi pot îngădui, în datele ei stricte pentru a putea fi înțeleasă.

...Fiul unei văduve. Crescuse alături de o soră și un frate vitreg ce dovedise, între timp, o hărnicie nemaipomenită, casa lui de azi, din satul lor de-acolo, fiind o adevărată ispită pentru vizitatorii ocazionali, trecători pe drumul satului, care opresc și laudă pe om. Cum au fost primii ani al acestui bărbat care acum tace, închis într-o indecizie pe care tocmai eu o înțelegeam foarte bine ? Ani obișnuiți, fiu de văduvă săracă de țară, pe care o simpla pereche de bocanci pingelii, ca dar de Paște, îl făcea fericit. Ne cunoșteam de copii. Pentru că nu eram altceva decît niște copii cînd ne-am întîlnit în clasa întii a liceului din Pitești și vreme de șase ani am stat în aceeași bancă. Și apoi, tot împreună, ne-am regăsit în primul an al facultății de medicină din București, unde prima lecție, în amfiteatrul cel mare, într-o zi de octombrie cînd războiul se purta dincolo de granițele țării, spre apus, ne era ținută de un bărbat înalt și frumos, cu un aer distins, asistentul profesorului de anatomie, care, peste ani, avea să devină cel dintîi român posesor al Premiului Nobel, doctorul George Emil Palade.

Cum, pe ce cale și cine ar fi putut prevedea atunci că prietenul meu avea să înceapă cursurile acestei facultăți, atunci, în octombrie 1944 și să le încheie abia peste 18

ani, în iulie 1962 ? Cauze au fost două.

Întîi : pe cînd se afla în anul 5, cu un an și jumătate înainte absolvirii facultății, a fost arestat. A te întreba pentru ce a fost arestat un tînăr, într-un grup de studenți, în anul 1948, este un demers fără rost. Cauze se găseau. O vorbă, o privire, o presupunere. Cînd nu se găseau, arestările se efectuau fără cauze. Puterea prinsese cheag, stalinismul se instalase solid în sistemul de urmărire, sechestrare și înlăturare a ființelor umane indezirabile. După o detenție în universul tortionar de la Pitești, care nu va fi uitat și în veci blestemat de toți cei care l-au cunoscut și care au rămas în viață pentru a-l afurisi, a urmat o condamnare de cinci ani la canal, la Năvodari.

Eliberat în 1951, s-a căsătorit. S-a însoțit în lungul și amarul drum al vieții cu o fată frumoasă pe care o iubea și care l-a așteptat toți acești ani infernali. Ce altă dovadă de devotament îi mai trebuia ? Tînăra soție a trebuit să răspundă și ea unor întrebări la spitalul unde lucra, a fost chiar trecut în altă muncă, „mai potrivită cu aptitudinile dumitale”, marginalizată, gata ori cînd a fi aruncată în stradă. Iar bărbatul a încercat să se reinscrie, să-și termine studiile. O dată, de două ori... Cu fiecare ocazie, după aprobare, era exmatriculat. Fără explicații.

A urmat a doua cauză : la sfîrșitul lui octombrie 1956, în toul evenimentelor revoluționare din Ungaria, acest tînăr care începuse abia a spera, a fost nu arestat, ci „ridicat” de acasă. A fost ridicat cum se cuvine, într-o noapte, tîrziu, de oameni — oameni ? — în lungi haine de piele, urcat într-o mașină, ici un popas, la o casă, dincolo altul, pînă

s-au adunat vreo opt inși, probabil „cota” echipei pentru acea noapte, transportați în pădurea Băneasa și împușcați. Cum împușcați ? Fără un proces, fără niște acuzații, fără nimic ? Chiar așa : s-a trezit coborît din mașină o dată cu ceilalți, șeful grupei de cinci securiști le-a luminat fețele cu o lanternă de buzunar, unul cite unul, controlîndu-i după buletinele de identitate pe care le reținuse, restituindu-le acum fiecareu și bifîndu-i calm într-o listă pe care o scosese din buzunar. I-a pus să se dea cîțiva pași înapoi, apoi i-au împușcat. Și-au scos armele — arme lucioase, noi, bine unse — și i-au împușcat acolo, în pădurea care foșnea ușor, noaptea, într-un imposibil de descris concert isteric de împrecății, insulte, injurături triviale. Pe eroul nostru, comandantul bravului detașament de ucigași l-a țintit de la trei pași. Împușcîndu-l în cap.

După ce i-au împușcat, i-au călcat în picioare

...Era o cernere măruntă, ca o sită în care se amestecă boabe mici, mici, făcînd un zgomot monoton, ca rontăitul depărtat al unor șoareci. Nu reușea să înțeleagă prea bine. Și nici nu pricepea unde se află. Cu ințetul, greu, de departe, gîndurile îi reveneau și începeau să se înnoade. Îi era frig. Văzu că e culcat, întins pe ceva umed, rece. Într-un tîrziu înțelese că zgomotul era al unei ploii măruntă ce cădea leneșă pe frunzișul des al pădurii. Dar încă nu realiza că trăiește. Își duse mina la cap, pe care îl simtea ca despîcat în două de un topor, mina îl durea și se umflase. Cealaltă mină, la fel. Le retrase pline de sînge și durîndu-l fiecare falangă. Avea să priceapă că după ce îi împușcaseră, călăii îi călcașeră în picioare cu ghetele lor grele, peste miini, peste întreg trupul. De ce asta ? Nu-l omoriseră destul ? E una din tainele meseriei de ucigaș cu simbric grea, sadismul bestial al unor categorii neincadrabile de lucruri mișcătoare, nu ființe. Ceilalți șapte erau întinși în juru-i. Nici unul nu mai mișca. Încremeniseră acolo așa cum îi prinsese clipa irepetabilă a morții.

Se ridică mai mult instinctiv și porni clătîindu-se încotrova. Oriunde, pentru că întunericul era stăpîn. Ajunse tîrziu la un gard, care părea împrejmuirea unei curți și a unei gospodării, la o margine de sat. Se mai luminase. Ieși un om pe prispă, se apropie repede, îl privi, îi aduse fără o vorbă o găleată cu apă și o pălărie, spunîndu-i : „Spală-te, pune pălăria că ai capul spart și pleacă repede. Toată noaptea am auzit împușcături în pădure. Acum pleacă”.

Greu, cumplit de greu, viața a învins moartea

...Restul a fost un coșmar îndelung. Alți treizeci și cinci de ani de coșmar, după cei cinci de la canal. S-a deplasat cu greu pînă la o margine a Bucureștiului, unde avea un consătean ceferist și l-a

rugat să-i cheme nevasta la telefon. Acasă îi era frică să meargă. Pe urmă, cum l-a îngrijit un doctor pentru care calificativul de om adevărat e foarte palid. Cum l-a izolat într-o rezervă a spitalului, ce fel de însemnări a trecut acesta în foaia de observații, cît devotament a trebuit să dovedească singura asistentă în care doctorul avea încredere nemărginită, toate astea nu se vor ști poate niciodată în amănunt. Dar pot fi ghicite. Pentru că el însuși, împușcatul, n-are de unde să le știe. Pentru el, totul se petrecea într-o beznă viscoasă, din care ieșea pas cu pas spre viață. Plăpînda trestie gînditoare se îndîrjia să trăiască. Viața învinsese încă o dată hidoasa moarte. Cu teasta crăpată, cu minile umflate ca niște butuci, cu surse de infecție în stare, să îngroape trei oameni, unul, el a scăpat. A rămas cu o paralizie ușoară, tira un picior, mișca cu dificultate o mîmă, dar trăia. Era viu. Se răz bunase pe ucigașii săi. Trăia.

De șapte ori s-a înscris la cursuri, cînd i-au revenit puterile și de șase ori a fost exmatriculat. În 1962 și-a luat examenul de stat și diploma de medic. Dar înainte de asta, ani la rînd a lucrat la spital ca soră de noapte. Ca zîna să poată învăța. Ca să poată cîștiga bani pentru viața de fiecare zi. Și mai ales pentru a nu fi găsit acasă noaptea. La spital, noaptea era o șansă ca laba asasină să nu-l ajungă.

Înțelegem noi care, în adevărul ei cuprins, drama a-

cestui om ? Un om mort, care se încăpătîna să trăie, un om care figura, probabil, în anumite evidente, cu mențiunea „rezolvat”. S-a refăcut în bună parte sub raportul sănătății, tratamentele balneare au adăugat organismului efectul lor, salutar. Cîtăva vreme a lucrat doar cîte șase luni de zile pe an, restul petrecîndu-le în concedii medicale. Apoi a fost capabil să lucreze cît la cît cu ceilalți medici. Apărînd sănătatea oamenilor. Viața lor.

Soția care îl iubea atît, fata frumoasă și eroică de altă dată, l-a părăsit. Avea un amant. Viață. El s-a recăsătorit, a muncit mai departe. Copii n-a avut. Ar fi avut ce le povesti. Anul trecut s-a pensionat. Își construiește într-un sat din Argeș o casă.

În loc de epilog

A vorbi despre ce a simțit acest bărbat probabil cărunț acum — îndoiala vine de la pricina pe care v-am menționat-o — în zilele revoluției eliberatoare din decembrie și, în perioada de după aceea, a însemna o incursiune într-un domeniu cu neputință de abordat. Nimeni n-a trecut printr-o asemenea experiență și nimeni nu poate simți ceea ce simte el cu adevărat.

...Acum stă în fața mea, concentrat în sine și tăcut. Pare liniștit, dar sentimentele ce îl încearcă nu i le pot pătrunde. În fine, rupe tăcerea :

— Nu știu. Să mă mai gîndesc.

MIRCEA ENESCU
februarie, 1990

Linguri de lemn pentru VERDEȚURI

DACĂ E PALPITANT, E BINE!

Așadar și prin urmare, Steaua și Dinamo se vor confrunta în turul doi al cupei europene cu Aarhus și, respectiv, Olympique Marseille. Sigur că da, Steaua a avut ceva noroc și s-ar putea să pătrundă în „primăvara cupelor”, în timp ce Dinamo, ca să se califice, are nevoie de un noroc cit roata carului. Dar până atunci mai va, adică atenția și suferințele noastre se vor consuma pentru echipa națională care va încerca, la 14 octombrie, marea cu degetul, mai exact spus calificarea pentru World Cup. Calificarea am scris, pentru că în caz de victorie, sau chiar de meci nul, nu văd cum ne i-ar mai putea opri pe „tricolori” în drumul lor spre America. Nu va fi deloc ușor, dimpotrivă, belgienii având, totuși, în acest meci, prima șansă. Să zicem că vor câștiga „diavolii roșii” ceea ce le va consolida primul loc în grupă, caz în care nouă ne rămâne misiunea de a-i învinge pe cehoslovaci la ei acasă. Într-o astfel de situație, conform calculelor noastre, adju-decându-ne și punctele din deplasare, cu Ferov și Clorru, calificarea va fi decisă, zicem noi, la golaveraj. Dar oină la anul mai e mult și vom avea timp berechet să tot așteptăm și să scădem.

Sub semnul acestor două evenimente majore, manșa a doua a cupei europene și întâlnirea la vîrf de la Bruxelles, s-a desfășurat etapa a 9-a, o etapă care n-a adus cine știe ce mari modificări în clasament. Prima remarcă ar viza victoria Universității la Constanța, studenții craioveni profitându-se în grupul frunțaselor, grup în care Rapid a reușit, după egalul de la Timișoara, să se mențină. Surpriză la București, unde Progresul a remizat cu „sele-narii” din Bacău, într-un meci pe care bancarii l-au avut, cum se spune, în mînă. În fine, un rezultat excelent pentru studenții clujeni la Reșița acolo unde, pentru oaspeți, punctele par să stea pe tavă.

Firește, nu e destul să vrei, mai trebuie să și poți să le iei. În atari condiții, n-ar fi de mirare ca reșitenii să preia de la băcăuani lanterna roșie, situație care n-ar schimba cine știe ce configurația subsolului de clasament. La vîrf însă, lupta pentru titlul de campioană de toamnă e din ce în ce mai frumoasă, cu atît mai mult cu cît Steaua și Dinamo sînt obligate, în perspectiva turului doi al europenelor, să apese pe accelerare iar Rapid și Universitatea par capabile să țină ritmul. În concluzie, o etapă interesantă, oaspeții adjudecîndu-și nu mai puțin de 8 puncte, ceea ce, nu-i așa, nu e de ici-de colo.

Cît despre cele două serii ale diviziei secundare, ee altceva să spunem decît că în seria a doua, unde Corvinul părea să se fi instalat fără drept de apel pe primul loc, FC Bihorul a reușit să-i în-

vingă pe hunedoreni, ceea ce redeschide, palpitant, lupta pentru șefia de toamnă. Principalii beneficiari ai meciului de la Oradea, Jiul Petroșani și FC Maramureș. De-acum încolo, pînă la ultima etapă a turului, cursa se va alerga piept la piept. Aceeași situație — la urma-urmelor pican-tă pentru iubitorul de fotbal, care gustă mai mult lupta decît victoria, sau, dacă, vreți, continuă răsturnare de lideri — și în prima serie, unde Flacăra Moreni, FC Argeș, Politehnica Iași, ASA Tg. Mureș și, mai nou, Portul Constanța, se pîndesc mai ceva ca în Twin Peaks. Numai că aici mai pot să apară pe turnantă, gata să rupă gura tir-gului, atît Gloria CFR Galați, cît și Gloria Buzău, ceea ce ar spori și mai mult farmecul acestei serii extrem de disputate pînă în clipa de față.

VICTOR NIȚĂ

DIVIZIA NAȚIONALĂ, etapa a 9-a

Electroputere — FC Ploiești 2-1 (0-1), Dinamo — Oțelul 2-1 (2-1), Sportul Studențesc — Steaua 0-3 (0-1), Progresul — FC Selenă Bacău 0-0, CSM Reșița — „U” Cluj 0-2 (0-1), „Poli” Timișoara — Rapid 2-2 (0-2), FC Farul — Universitatea 0-3 (0-1), FC Inter — Gloria Bistrița 1-0 (1-0).

Clasament: Steaua 15 p, Dinamo 14 p, Univ. Craiova 12 p, Rapid 12 p, Gloria 11 p, „U” Cluj 10 p...

DIVIZIA A, etapa a 8-a

Seria I: Unirea Focșani — Portul C-ța 3-0, Faur — FC Argeș 2-1, ASA Tg. Mureș — Foresta Fălticeni 2-0, CSM Suceava — Steaua Mizil 2-1, Ceahlăul Piatra Neamț — Flacăra Moreni 2-0, Politehnica Iași — Unirea Slobozia 4-0, CS Olt '90 — Chimia Rm. Vilcea 3-2, CFR Gloria Galați — Gloria Buzău 5-1, Callatis Mangalia — Autobuzul 2-1.

Seria a 2-a: Olimpia Satu Mare — Metalul Bocșa 4-2, UTA — FC Maramureș 2-0, Metrom Brașov — ICIM Brașov 1-0, Gloria Reșița — CFR Timișoara 2-0, FC Bihor — Corvinul Hunedoara 2-0, Tractorul Brașov — Drobeta Tr. Severin 1-1, Jiul Petroșani — Unirea Alba Iulia 2-0, Jiul Craiova — CFR Cluj 3-1, Metalurgistul Cugir — Armătura Zalău 3-0.

Paralele inegale

● **CIFRE.** Transferurile de anul acesta din campionatul italian de fotbal s-au cifrat la imensa sumă de 470 milioane dolari. Dacă ne limităm la lei, probabil că tot atîtea milioane au fost vehiculate și în campionatul nostru. ● În fiecare an, în Franța, pentru sport sînt cheltuiți 65 miliarde de franci, adică 13 miliarde dolari. O comparație cum este cea de mai sus nu se mai prea poate face. ● Cei doi campioni olimpici kenieni au primit o primă de 4.000 dolari. ● **MODEL.** Recordmanul lumii în proba de 1 km lansat la schi, francezul Michael Pruger, în același timp specialist în aerodinamică, a făcut un stagiu de cercetare, la „Marineland” din Antibes pentru a studia comportamentul delfinilor. Pruger speră să învețe ceva din poziția ideală pentru înot a „verilor lui Flipper”, pentru a-și îmbunătăți recordul. ● **PROMOTION.** La finala feminină a campionatelor internaționale de tenis ale SUA, de la Flushing Meadow, o firmă de produse cosmetice a distribuit gratuit aparate de radio cu câști cu o singură frecvență, tuturor spectatorilor care au putut asculta comentariile avizate ale celebrelor Billie Jean King și Tracy Austin. Asezonate, evident, cu spoturi publicitare. ● Una dintre cele mai bine cotate manechine din Marea Britanie, Anita, a realizat o campanie publicitară pentru ținută sport chiar pe pista de atletism a unei arene londoneze. Nimic mai firesc, fiind vorba de Anita Christie, sora lui Lindford Christie, campionul olimpic britanic al probei de 100 m. ● **SĂRITOR.** Serghei Bubka, recordmanul mondial la săritura cu prăjina, ucrainean stabilit la Berlin, a donat o importantă sumă de bani Asociației de ajutorare a victimelor catastrofei nucleare de la Cernobil.

TEODORA OPREA

DE SUB PODUL GRANT

● **AL TREILEA DECAR.** În competiția „Trofeul Petșovskii” (oferit de „Gazeta sporturilor”) spectatorii giuleșteni au primit, pentru a treia oară, nota 10. Și încă la ce partide: cu Progresul, Electroputere și Sportul Studențesc! Păcat că publicația amîntită realizează clasamentul pe orașe și nu pe echipe (dar nu e timpul trecut să revină), Rapid (cu o medie de 9,50) fiind pe primul loc. ● **PROMISIUNE ONORATĂ.** La o recentă întâlnire cu suporterii, dl Mircea Rădulescu mărturisea că nu are nici un fel de obligații față de Sportul Studențesc, chiar dacă a activat acolo ca jucător și antrenor, iar dorința sa cea mai mare este ca Rapid să obțină victoria. Ceea ce elevii acestuia au și reușit, impunîndu-se pe merit. Profesionalismul profesionistului... ● **LAUDA DE SINE.** Înaintea aceluiași meci, „sportistul” Răduță declara că „nu vom pierde în Giulești”. Chiar dacă a transformat cu măiestrie o lovitură liberă, reducînd din handicap, nu a fost suficient. Rămîne repro-

tabil, după aceea, gestul obșcen din fața tribunei I. Brînză bună în burduf... ● **DILEMA UNUI TĂTIC.** Nu știm ce a fost în sufletul lui Rică Răducanu: să ridă sau să plîngă? Alb-vîșinii cîștigaseră (deci motiv de bucurie), dar băiatul său, Cătălin, care evoluase la alb-negri, a fost eliminat pentru că la primirea unui cartonaș galben și-a făcut semnul crucii. Diavolul și-a bîgat coada... ● **OLTE-NII ÎȘI PUN POFTA ÎN CUL.** Dl Cornel Stroe și l-ar fi dorit pe Constantinovici în tabăra universitarilor craioveni. Numai că, deunăzi, a fost auzit plîngîndu-se: „ce mă fac, la Rapid a venit domnul Pascu și nu pot să-l mai iau”. Fra și timpul ca în Grant să nu mai fie un sat fără cîini. ● **ZEUL FOTBAL VEGHEAZĂ.** În partida cu Dinamo, rapidiștii au fost înfrinți prin golul lui Mihală. În etapa următoare, însă, Steaua a fost beneficiara unei gafe decisive a aceluiași apărător dinamovist. Să existe un zeu al jocului cu balonul rotund?

FANE RAPIDISTU

Pronostic FLACĂRA

CONCURSUL DIN 11 OCTOMBRIE

1. **CHIMIA RM. VILCEA — CEHLĂUL** Chimia are prima șansă. 1.

2. **CALLATIS — C.S.M. SUCEAVA** Mangalia vine după un surprinzător 2-0 la Buzău. 1.

3. **F.C. DROBETA — JIUL PETROȘANI** Meci deschis oricărui rezultat. 1, x.

4. **BARI — TERNANA** Fosta divizionară A, credem că nu va avea probleme cu Ternana, nou promovată. 1.

5. **BOLOGNA — FIDELIO ANDRIA** Atacul bolognezilor, condus de internaționalul elvețian Turkiylmaz, se va impune. 1.

6. **COSENZA — CESENA** În ediția trecută Cosenza a fost la un pas de promovare. Cesena, în prima etapă, a învins pe Cremonese, pretendentă la promovare, cu 4-1. Prin simplă impresie. 1, x.

7. **LECCE — PADOVA.** Deși fostă divizionară A, Lecce se pare că va avea probleme și anul acesta cu rămînerea în B. Dar nici Padova nu strălucește. Un meci confuz. 1, x, 2.

8. **MODENA — REGGIANA.** Echipa din Reggio Emilia, care surprinzător a ratat calificarea în ultimele etape, merge bine. Modena scîrție din greu. Să zicem x.

9. **MONZA — CREMONESE.** Va reuși echipa din Cremona revenirea în A? Greu de spus, deși începutul, cu excepția meciului inaugural (1-4 la Cesena), pare bun. Monza va căuta să reziste. x.

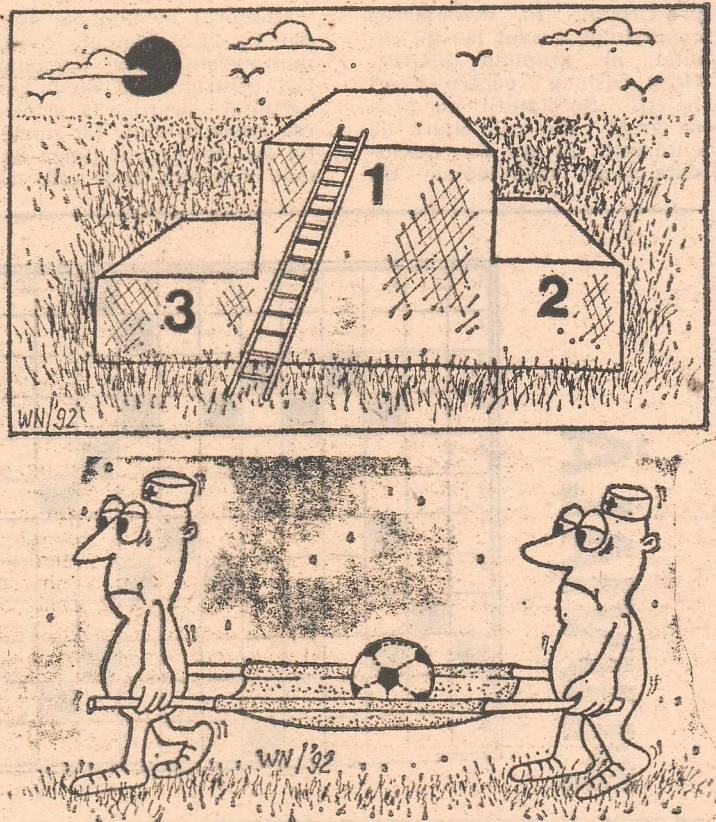
10. **PIACENZA — LUCHESE.** Echipa din Lucca a dovedit în ediția precedentă că poate scoate x cu orice echipă. Evoluția ei prezentă este în aceeași notă. Dar Piacenza merge bine. 1, x.

11. **PISA — SPAL.** Pisa s-a întărit cu danezul Henrik Larsen, de la Lingby și, după cum merge echipa, se pare că va reuși revenirea în A. 1.

12. **VENEZIA — TARANTO** De cînd o știm Taranto reușește ca prin minune să se salveze de la retrogradare. Va reuși să smulgă un punct în orașul dogilor? Să-i acordăm, totuși, o mică șansă. 1, x.

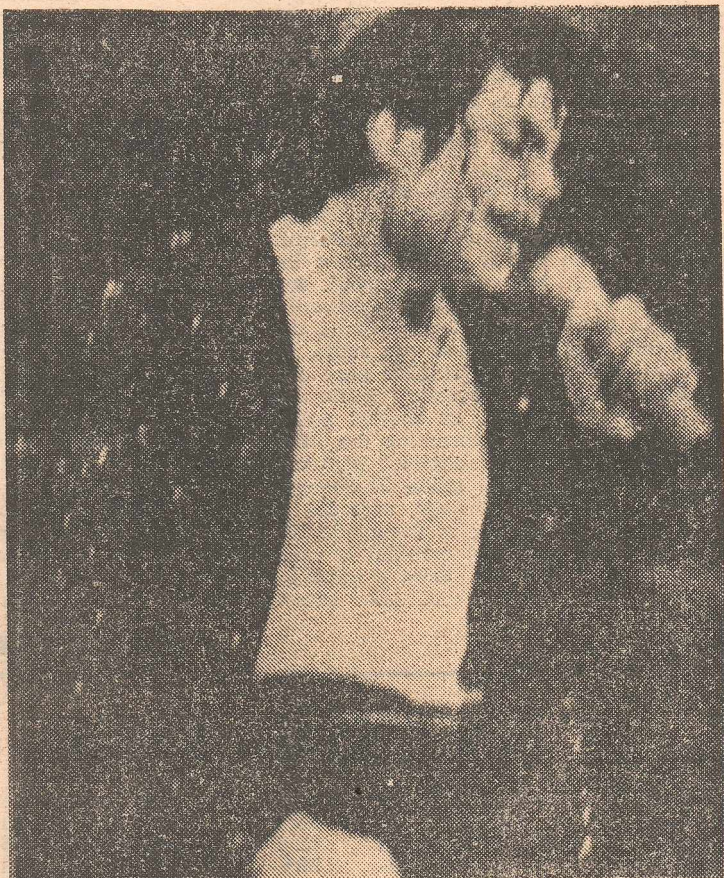
13. **VERONA — ASCOLI** Ambele echipe au șanse de reîntoarcere în A. Veronezii i-au cedat pe strănerii Stojkovic și Răduciou, rămînînd doar cu Prytz, dar și-au întărit apărarea cu autohtoni. La Ascoli, cei doi străneri, Troglio și Bierhoff, sînt piese de bază în angrenajul echipei, care n-a cunoscut pînă acum înfrîngerea. Desigur, meciul, ca orice derby, este deschis oricărui rezultat. Riscăm un x.

ADRIAN MITU

MICHAEL JACKSON

A ZGUDUIT CAPITALA

**La fiecare minut
leşina
cite o persoană**

După cum era de aşteptat, concertul megastarului Michael Jackson a fost un prilej de bucurie şi extaz nu numai pentru fanii cîntăreţului ci şi pentru multe din personalităţile de vază ale lumii noastre politice. Astfel, în tribuna oficială a stadionului au fost văzuţi, dansînd şi aplaudînd frenetic, Sergiu Nicolaescu — invidios, pesemne, la final, pentru figura starului zburător —, Dan Ioşif, Victor Surdu, Dinu Patriciu, Viorel Calaramă, Emil Constantinescu ş.a.m.d. Apariţia dlui Constantinescu a provocat un adevărat vacarm pe întreg stadionul, multi nedumeriţi crezînd chiar că idolul lor deja şi-a făcut apariţia. A urmat un îndelungat recital de lozinci pro-CHEIA. În deschiderea concertului a avut loc un recital al grupului „SNAP”. Grea misiune pentru aceşti băieţi. Spectatorii nu prea se arată din cale afară de entuziaşti. Ei ard de nerăbdare să-şi vadă idolul. Un

grup limitat de fotoreporteri — înzestraţi cu acreditări speciale — sînt conduşi pe primul rînd, chiar în faţa scenei. Doar lor li se permite să folosească aparatele foto. Şi doar pe durata primelor două piese. Spectatorii fierb de nerăbdare. La ora 21.50, concertul „SNAP” se încheie. Tinerii îşi întorc din nou privirile către tribuna oficială, scandînd „Emil, Emil”. Scena e debarasată de ultimele resturi. Cu cît se apropie mai mult sosirea pe scenă a lui Michael, numărul persoanelor leşinate creşte. În cîteva minute au loc aproximativ 15—20 de asemenea incidente. Victimele sînt transportate pe braţe spre marginea scenei, pentru ajutor medical. La interval de cîte un minut cineva leşină.

**70 000 de animale
il huiduie pe Iliescu**

Ultimele momente se apropie. La 21.24 Marcel Avram mulţumeşte unor personalităţi pentru, zicea domnia-sa, sprijinul acordat în realizarea spectacolului. La numele lui Ion Iliescu mulţimea huiduie îndelung. 21.35 este mo-

mentul senzaţionalei apariţii. Printr-un miraculos dispozitiv starul este propulsat de sub scenă, pe fondul unui sunet asurzitor şi al unor efecte pirotehnice de domeniul SF-ului. Mulţimea explodează. Incredibilul s-a produs.

**Michael a dansat
cu o admiratoare.**

**Probabil că ea
nu-şi va mai spăla
niciodată acele haine**

Senzaţionalul show a durat aproximativ 2 ore şi jumătate. E greu de redat în cuvinte ceea ce s-a văzut acolo, pe scenă şi pe întreg stadionul. În timpul melodiei „Thriller” în scenă au intrat un grup de dansatori ce purtau costume fosforescente reprezentînd schelete umane. Jocurile de lumină şi efectele sonore au fost uluitoare. Spre final, la ora 22.17, Michael dansează cu una din admiratoare. Perechea este permanent urmărită de ochii vigilenţi ai unui „bodyguards”, care după aproximativ un minut o smulge din braţele starului pe tînără topită de emoţie. În final, Michael a zburat, pur şi simplu, pe deasupra mulţimii cu ajutorul unui costum autotransportat cu jeturi de gaze. Spectatorii au fost apoi vrăjiţi timp de zece minute de un feeric joc de artificii made in S.U.A. Astfel, nimeni nu a mai avut timp să-şi biseze idolul. O păcăleală ingenioasă dar şi costisitoare.

**Costumele lui
Michael Jackson
cîntăresc două tone**

Pentru show-urile lui Michael Jackson cei mai renumiţi designeri din lume au creat trei sute de costume din cele mai năstruşnice şi atrăgătoare. Doi dintre aceşti mari artiştii se numesc Dennis Tompkins şi Michael Bush şi sînt originari din Los Angeles. Ideile îi aparţin însă lui Michael. „Misiunea noastră — afirma unul dintre designeri — era să transpunem ideea în realitate.” Unul din cele mai sofisticate costume, la crearea căruia a fost necesară o muncă titanică, este o haină pe

care sînt presărate aproximativ 3 500 de becuţele cliptoare. Haina are 2,7 metri lungime, peste doi metri lăţime şi 20 kg. Alimentarea acestui complicat circuit se face dintr-un set de 15 baterii fixate în centura pe care Michael o poartă la briu.

Toate cele 300 de costume cîntăresc peste două tone şi sînt transportate în două truck-uri.

**Totul este
transportat
în 65 de TIR-uri**

Întregul echipament necesar desfăşurării unui concert cîntăreşte peste o mie de tone. El a fost adus din S.U.A. cu două Boeing-uri 747, iar în Europa este transportat cu 65 de truck-uri. Personalul de tehnicieni care participă la instalarea scenei este format din 145 de oameni. În Germania, acestora li s-au mai adăugat încă 90 de persoane, printre care, ajutoare de bucătari, apărători ai ordinii, constructori iar pentru fiecare zi de concert încă 75 de persoane ajută la încărcarea şi descărcarea TIR-urilor.

Michael zburătorul

După senzaţionalul concert de la München, Maik Brodersen scrie în ziarul „Ham-

burger Abendblatt” din 29 iunie 1992: „Punctele culminante: în plin spectacol scena se ridică la zece metri înălţime, timp în care apare ca din pămînt un alt decor. Un teatru de păpuşi cîntînd.

După cîteva numere starul dispăre într-un cort. Un fulger, şi el apare din nou pe platformă, aruncîndu-şi haina neagră de vampir şi strigînd „Beat it” în timp ce spectatorii sînt în delir.

La „Will you be there” coboară un înger din tavanul scenei exact în braţele lui Jackson acoperindu-l cu aripile sale, apoi totul devine mai sentimental. O TERRA supradimensională se umflă. Pe monitoare apare un porumbel al păcii.

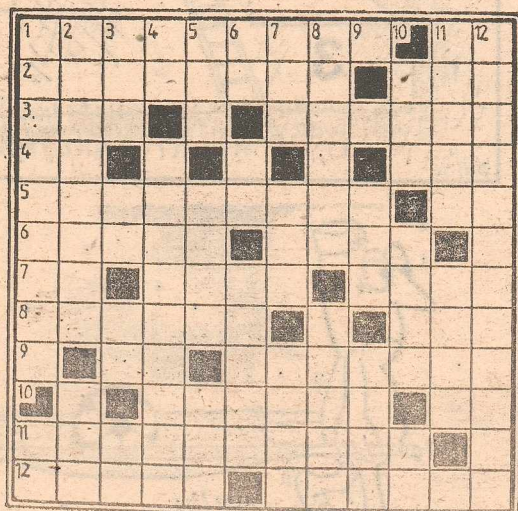
După 17 cîntece care au durat 2,10 ore, magicianul cîntă la cerînţa publicului „Man in the Mirror”. 20 de oameni îl ajută pe scenă. În final, îmbrăcat într-un costum alb, cu o cască pe cap, dă impresia că porneşte într-o cursă de maşini. Dar maestrul iluziei se ridică chiar şi de pe pămînt cu racheta prinsă de spate. Zboară de pe scenă deasupra capetelor admiratorilor, părăsind stadionul. Finalul show-ului...”

Grupaj realizat de
CĂTĂLIN APOSTOL
FLORIN IONIŢĂ

Fotografii de ELENA GHERA

PLUVIALĂ

ORIZONTAL: 1) Cunoscut romancier american, autor al romanului „Vin ploile” (Louis) — Maria Ploae. 2) Apă multă care acoperă un loc după ploi sau inundaţii — „Ploaia de ...a lui Zeus”, pinză ce poartă semnătura pictorului Theodor Aman. 3) Materie primă... pentru ploaie — Ropote de ploaie. 4) Urmă de grindină! — Nici un strop... 5) „Pentru a mulţumi ploii de...”, lucrare ce aparţine compozitorului francez Claude Debussy — Margini de nori! 6) Anotimpul cînd ploile se transformă în lapoviţă şi ninsoare — Vale largă prin care se scurg apele ploilor torenţiale, în Oman. 7) 2,3 băltoace — Oraş — A fi îndrăgostit. 8) A se murdări cu noroi — Te îmbie la odihnă... în zilele ploioase de

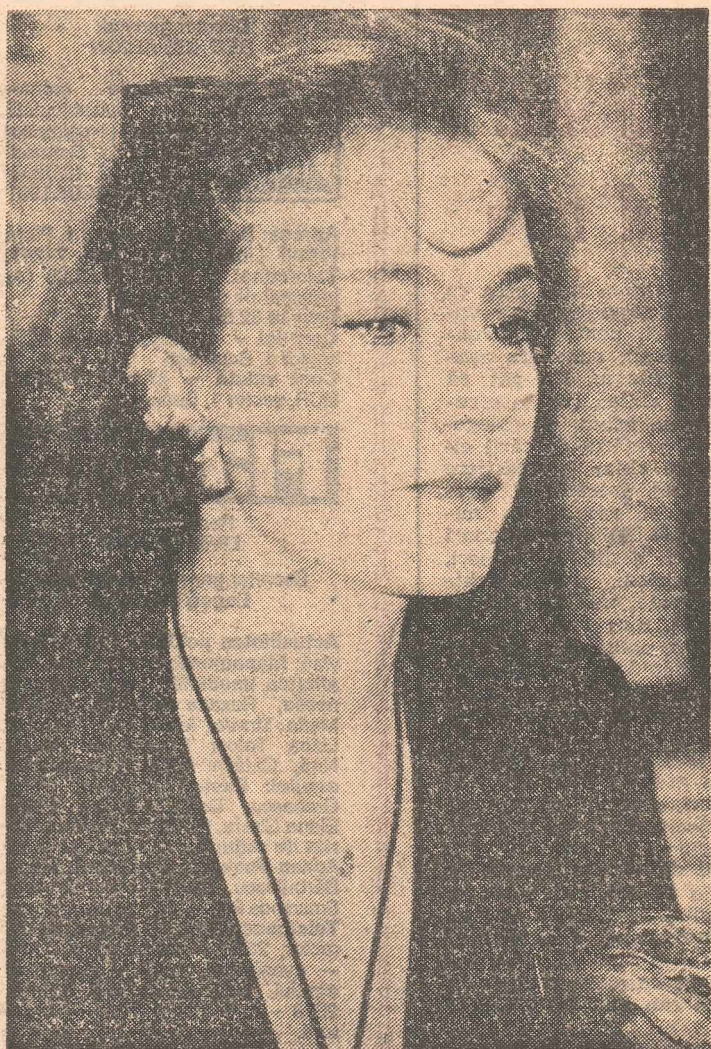
toamnă. 9) Primele şi ultimele averse! — Plouată (fig.). 10) A se îmbiba cu apă — Tunet spre est! 11) Poet român, autor al pastelului „Tunetul” (Vasile). 12) A picura — Unitate de măsură... pentru ploile torenţiale (pl.).

VERTICAL: 1) Poetă contemporană, semnatară a poemului „Din apă ieşeau trupuri albe de ploi” (Ana) — Ape! 2) Ploaie puternică, zgomotoasă şi de scurtă durată — Zeul iernii, în mitologia scandinavă. 3) Veche unitate de măsură pentru capacitate — Mere! — Leoarcă la picioare! — Nucleu de neon! 4) Mizgă pe margini! — Liric român, autor al poeziei „Rindiri pentru ploii în ploaie” (Ion). 5) Federaţia Română de Atletism (siglă) — A povesti — În acest fel.

6) Început de iarnă! — Ultimele averse! — Ca o curcă plouată... (fig.). 7) Aceia din urmă! — Arie (reg.) — Localitate în Laos. 8) Toate cărţile care pot fi ridicate cu un singur atu — Compozitor român, autor al piesei muzicale „Adie vîntul lin” (Tudor). 9) A răsună prelung — Abreviere numismatică. 10) Suprafeţe de 100 m² — Poet român contemporan, semnatar al volumului „Dospirea ploii” (Nicolae) — Sfirşitul ploii! 11) Vînt periodic care aduce ploi abundente în părţile sudice ale Asiei — A cădea peste semănături, vorbind despre ploaie, grindină etc. 12) Ploi.

Dictionar: RAUL, ULL, ARE, BUNG, TARL.

MIHAI ZGUBEA

PATRICIA KAAS ARE O BIOGRAFIE ROMÂNEASCĂ

N-o să vă vină a crede, dar Patriciei Kass nu-i mai iese din cap România. Nu de alta, dar după scurta sa vizită la Brașov (nici 24 de ore) a fost nevoită să se întrebe dacă își cunoaște sau nu propria viață.

Lăsând la o parte faptul că nu-și amintește să fi dat un interviu „în exclusivitate” vreunei reviste cu numele „AS” — chestiune asupra căreia a fost îndelung chestionată de impresarul său,

Cyril Priëun — nu știe să fi vorbit cu o singură persoană, ci cu un grup de ziariști români, care i-au solicitat o conferință de presă.

Asta n-a împiedicat-o pe juna cu nume nemțesc de la revista „AS” să publice o pagină întreagă, din care să reiasă că, en tête à tête, cum s-ar zice pe franțuzește, au stat de vorbă, cite-n lună și în stele, prilej cu care superstarul ar fi făcut „mărturisiri complete”. „Ziariștii mai exagerează și s-au scris tot felul de lucruri despre mine, afirmă Patricia Kass. Asemenea gogoși, însă, n-am mai pomenit! Toată lumea știe că m-am născut în Lorena. Din interviul acela aflu că locul meu de baștină este Germania de est! Și sint și alte minciuni, care mai de care mai grosolane. Nu m-ar fi deranjat foarte mult, dacă prostiile astea n-ar fi fost puse în gura mea și încă „în exclusivitate” pentru o publicație de care n-am auzit! Nici un ziarist din lume n-a îndrăznit pînă acum să facă așa ceva!”

Vestea ne-a fost adusă direct de la Paris de Ion Stănică, redactor la „Radio France Internationale”, prin intermediul căruia a și fost invitată Patricia Kaas la Festivalul „Cerbul de Aur”. Tot el ne-a înștiințat că promisiunea vedetei din Franța (reală, făcută în fața tuturor ziariștilor acreditați la festival: „Îmi place foarte mult peisajul, voi reveni”) va fi curind onorată. Patricia Kaas s-a decis să filmeze în această iarnă un clip la Brașov. Ar mai fi ceva timp ca născocitoarea de biografii de la revista „AS” să dea o dezmințire, cu scuzele de rigoare. Doar dacă nu e ocupată cu fabricarea biografiei „originale” a lui Michael Jackson, tot „în exclusivitate”, și înghițită cu aceeași seninătate de conducerea revistei „AS”.

LIANA TATOS ■

Caroline de Monaco ÎN SFÎRȘIT, VĂDUVĂ OFICIALĂ

La doi ani de la tragica dispariție a soțului său Stefano Casiraghi (octombrie 1990) Caroline de Monaco poate fi considerată oficial văduvă, iar cei trei copii ai săi, legitimi. O victorie a prințesei după 11 ani de luptă. Astăzi, ea este liberă și scăpată de teribila acuzație a Bisericii catolice — păcatul mortal al adulterului — acuzație ce a apăsător asupra ei din momentul căsătoriei civile cu Stefano Casiraghi, la 29 decembrie 1983.

Au fost 11 ani de bătălii clericalo-juridice, de mărturii și audiențe, de raporturi ale experților, pentru ca cele 831 de zile ale primei căsătorii a Carolinei cu Philippe Junot să fie considerate nule. Pentru prințul suveran Rainier III de Monaco, fiica sa cea mare nu putea rămâne în afara legii din punct de vedere al Bisericii apostolice și romane. Imediat ce divorțul a fost pronunțat, la 9 octombrie 1980, prințul însuși a introdus cererea de anulare a căsătoriei fiicei sale, direct la Roma. Privilegiu princiar? Nicidecum! Vechiul drept canonic prevede ca anularea căsătoriilor regale să nu depindă decît de Sfîntul Tribunal Ecclesiastic de la Vatican, pentru a preîntîmpina eventualele presiuni asupra bisericilor locale.

Papa Ioan-Paul al II-lea n-a încetat, ani de-a rîndul, să se opună „inflației” de divorțuri între catolici, așa încît, ceea ce pentru un om oarecare este o chestiune relativ simplă de rezolvat, pentru o prințesă părea aproape de domeniul imposibilului. „Anularea căsătoriilor, atunci cînd este dovedită imaturitatea partenerilor, se acordă mai simplu decît vă închipuiți. Am dreptul de a fi considerată egală cu toți catolicii, bogați sau săraci, celebri sau nu. Cer acest lucru pentru conștiința mea și pentru copiii mei” — declara Caroline de Monaco.

Pînă la urmă, Vaticanul a cedat, iar rațiunile sînt, fără îndoială, de stat. Dacă Albert, fiul lui Rainier III de Monaco, nu va avea copii, coroana trebuie să revină în tiutului născut al Carolinei. Cum s-ar fi putut ca fructul nelegitim al unei iubiri păcătoase, din punctul de vedere al Bisericii catolice, să urce pe tron? Așa încît, Biserica a trebuit să dovedească înțelepciune politică, iar Caroline să devină văduva oficială a unui om care, din punctul de vedere al religiei sale — catolicismul — nu a fost niciodată soțul ei.

Documentare și prezentare de
LIANA TATOS ■

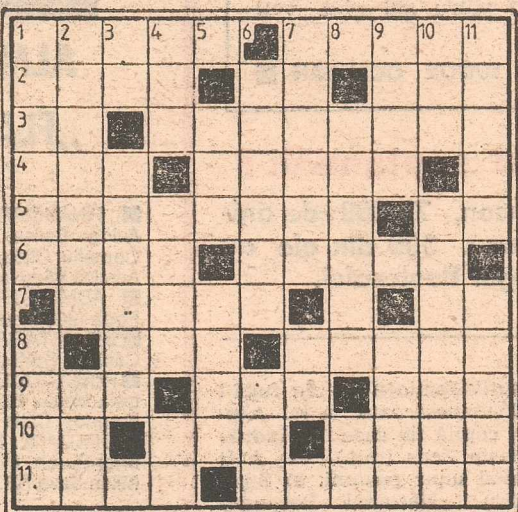

O chestiune de pricepere

Modernul Hefaios din Piața Galați nr. 118 (alias Ion Pîrjol) susține că nu există lucru făcut de mîna omului, care să se strice și să nu poată fi reparat. Absolvent al artelor plastice, iubește cu deosebire restaurarea, dar ne asigură că meseriile sînt legate între ele, „numai să te pricepi”. E gata să țină prinoarea că dă de cap oricărui mecanism înțepit și face ca nouă orice vechitură, cit ar fi de șchioapă. La întrebarea: „Puteți a firma același lucru și despre economia națională?”, domnul Pîrjol s-a arătat mai reținut: „Hefaios S.R.L. nu și-a propus așa ceva. Dar tot o chestiune de pricepere e și aici.” Poffim de-l contrazice! (L.M.T.).

PAPETĂRIE

ORIZONTAL: 1) Caiet de geografie — Prind file între fîlci. 2) Sint de ajutor la corectarea greșelilor — Coperte de agendă — Cilindru de hirtie. 3) Notes terminat! — Folosite la înregistrări... muzicale. 4) Tehnician me-

diu! — O insulă... pentru elevii scoși la tablă. 5) Trimisă cu hîrtie — Urmă de lipici! 6) Trasarea liniilor... de cîmp — Păcăleală la joc. 7) A-și lua răspunderea — Corp 34! 8) Croială la talie! — Compoziție... pentru bilă

(pl.). 9) Ultimele la vocabular! — Creion cu schepsis — Ghid muzical. 10) Xeroxate pe mijloc! — Literă... la planșetă — Prinsă la dosar. 11) Hîrtia copiilor — Mai... bun la trasat curbe.

VERTICAL: 1) Carnet de note valabil pe anul în curs — Ansamblu de desenat... la scară. 2) Cutiuță pentru uzul secretarelor — Linie folosită la desenul tehnic. 3) Culme la rebus! — Caietul oamenilor de marcă. 4) Mină specială — Un fel de toc... rezervor — Și un toc gol! 5) Electrocardiogramă (abr.) — Plicuri... cu plicuri. 6) Prinde foile... în păr — Ciuf... fără moț! 7) Mijloace consacrate pentru susținerea temei — Pix fără mină! 8) A decupa mecanic — Prinse în clasoare! 9) Pastă neîncepută! — Ștergar (reg.). 10) Rug din nuiiele de pădure — A scoate o carte... tare. 11) Beneficiari ai rechizitor — Se ocupă cu ale scrisului. Dictionar: NIC, OIA, LAR, ECG, IUF, ȘTIR.

BOGDAN VLAD ■

Simona Grigorescu, un star american al baletului pe gheață

Cine credeți că e capul de afiș al renumitului ansamblu american de balet pe gheață ICE CAPADES care, la ora

actuală, electrizează arenele sportive — mamut ale Stateilor Unite (și nu numai) prin reprezentații de-a dreptul fulminante? SIMONA GRIGORESCU. Are 29 de ani, multă distincție, e extrem de grațioasă și... ciștigă formidabil! Cînd, în 1975, au sosit din România socialistă ca emigranți în SUA, soții Grigorescu n-au prea luat-o în serios pe micuța Simona

care, la numai 13 ani, le promitea solemn să facă o carieră nemaipomenită în patinajul artistic.

Săptămînalul new-yorkez în limba română „MICROMAGAZIN”, de unde am preluat informația, ne mai spune că pentru Simona Grigorescu, la vîrf de carieră deosebit de spectaculoasă, absolut totul acum e... OK! (V. T.).

Horoscop politic

Săptămîna 7-13 octombrie

Ion Iliescu — Nu primești clauza (e dată de unguri), nu vizitezi decît orașe mici și mijlocii (în cele mari acționează ungurii), nu ieșiți neînsoțit (dragostea mulțimii se poate revărsa plinar, ungurește), nu zîmbești (de asta pot profita ungurii), nu dormiți adînc (ungurii nu dorm niciodată!), nu-i faceți confidențe lui Mironov (îl cheamă, de fapt, Sandor) și, în general, NU! NU! NU!

Emil Constantinescu — Stelele vă favorizează, poate și dungiile. Renunțați două săptămîni la principii, încercați cu bita. În realitate, domnul Iliescu vă admiră, dar nu se pricepe s-o exprime. Ajutați-l! Ajutați-l pe dușmanii dușmanilor dumneavoastră și ei vă vor deveni prieteni, împrieteniți-vă cu prietenii prietenilor dumneavoastră și ei vă vor deveni dușmani. Nu uitați că, în democrație, cele mai durabile amoruri nu țin decît patru ani.

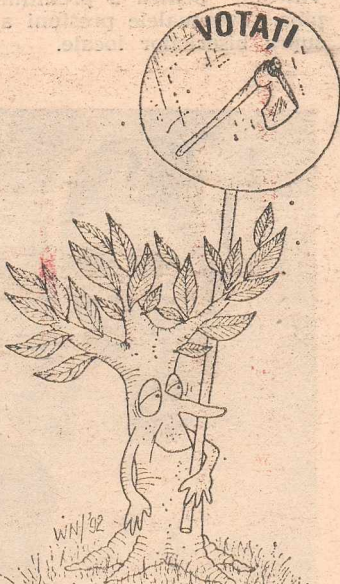
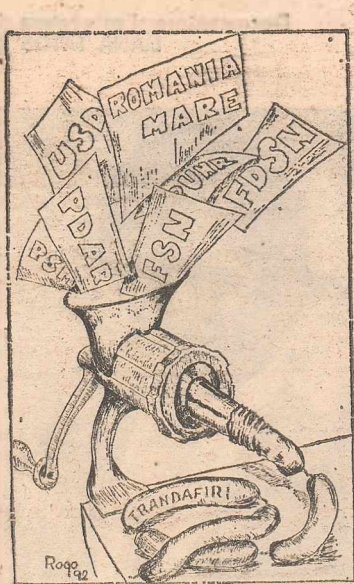
Gheorghe Funar — E luna dumneavoastră norocoasă. Lați ras pe Radu Csontya, procedați la fel cu Verdetz Baci și Vadim Nemtudor Baci și veți primi și voturile opoziției de la Jilava. Astfel, la viitoarele alegeri veți avea jumătate de procent plus în față de Caius Dragomir.

Caius Traianus Decebalus Dragomir — Deocamdată, nu!

Ion Minzatu — Succes garantat la fecioare, afaceri bune cu peștii, fire de rac, inteligență de taur, farmec profund, de berbec. Sinteți d'nire aleși. Dumnezeu să vă ajute, fiindcă noi nu mai putem face nimic.

Mircea Druc — Vă trec prin cap doar gînduri sumbre, visați bazuci și caluș și capul lui Snegur la cuptor, cu mult păpricaș și un pahar de palinca. D-veniți liberschimbist și soarta vă va răsfăța: numiți-vă Ion Iliescu.

NOSTRADAMA ■

Pamflet

Bucureștiul legionar invins de omul nou

Sondajele de opinie sînt mai interesante prin ceea ce nu spun, decît prin ce dezvăluie. Bucureștenii au votat, în procente semnificativ de mari, pentru Convenția Democratică și Emil Constantinescu, respectiv contra F.D.S.N.-ului și a președintelui Iliescu. Nu pot să spun cum va vota Bucureștiul la al doilea tur de scrutin, dar vă pot comunica încă de pe acum, pe categorii sociale și de vîrstă, după sex și numărul de cărți citite, după spectacolele preferate și chiar pe cartiere structura acestui electorat. Raportînd procentajul probabil la populația majoră a Capitalei, rezultă un număr de 1.260.500 electori. Din ei, 560.000 sînt legionari disimulați în profesori universitari, scriitori, ingineri, studenți, cercetători științifici, muzicieni, preoți, arhitecți, oameni de afaceri și, din păcate, numeroși muncitori cu o origine foarte sănătoasă. Sînt legionari toți evreii, un mare număr de gospodine, polițiști și, cu toate că nu o mărturisesc, cadre de nădejde ale S.R.I.-ului. Circa 100—120.000 sînt golani sau au devenit golani în ultimii doi ani cu ocazia vizitelor de lucru ale minerilor la Parlament și Universitate și ale domnului Iliescu în comunele Vișani, Crăcăoani și Ciomirlani. Din cei circa 120.000 de golani, se disting grupuri mari de profesori universitari, scriitori, ingineri, studenți, cercetători științifici, muzicieni, preoți, arhitecți și, în chip absolut inexplorabil, muncitori cu origine sănătoasă și evrei. O parte însemnată a electoratului de centru-dreapta e alcătuită din animale. E vorba de 340.000 de capete, o categorie aparte reprezentînd-o mîile de ziariști, atît de plastic și intelectual definiți de umanistul și cărturarul Valeriu Cristea ca autori de texte cretine. E, cum se poate constata, un șeptel important care, în cazuri de mobilizare patriotică antimaghiară sau epurare civică e bun de dus la abatoare.

Dacă acestea ar fi loturile mari, tot atît de interesante sînt și cele mici, alcătuite din minorități — unguri, germani, evrei și de alte naționalități. În cuprinsul cretin al golănilor minoritari se disting celule de profesori universitari, scriitori, ingineri, muzicieni, preoți, arhitecți, cercetători științifici, ziariști și, cu totul de neînțeles, vechi membri de partid și muncitori cu origine perfect sănătoasă.

Restul pînă la 1.260.500 persoane cu drept de vot și simpatii antiprezidențiale îl constituie indivizii izolați: gospodine, profesori universitari, muncitori cu origine socială sănătoasă, negustori, polițiști, vatmani, cucoane, poeți, someri, tineri, vîrstnici, muzicieni, unguri, evrei și armeni unguri, într-un cuvînt paraziți, oameni care s-au îmbogățit profitînd de faptul că domnul Iliescu lupta sub gloante.

Fiindcă, așa cum frumos a spus într-o cuvîntare președintele: ce contează un milion? Cînd ești părinte, pierderea unui copil e o dramă cumpătită. Cînd ești președinte și din mai multe milioane pierzi unul, procentual vorbind, pierderea nu e importantă. Ce contează că nu te vrea Bucureștiul, dacă te vrea cu unanimitate femeia din Crăcăoani?

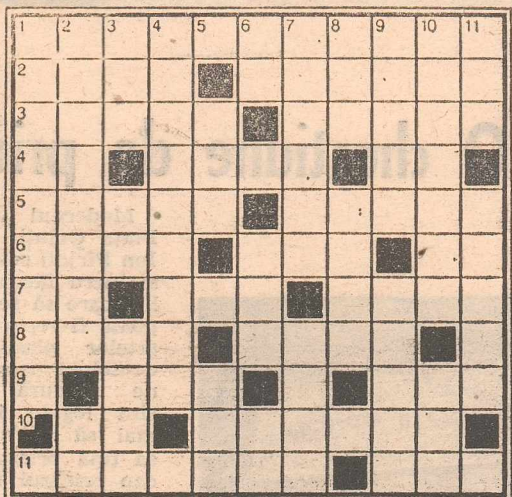
Așa că, mîi, animale, legionare, golătime cretină și ungurime iredentistă, urlați încă patru ani pînă veți răguși. V-a invins omul nou!

TUDOR OCTAVIAN ■

Ați aflat evenimentul săptămîinii?

La concertul lui Michael Jackson, 70.000 de animale l-au huiduit pe Ion Iliescu. 300 din ele au leșinat. Dar nu de dragul Realesului.

DE DRAGOSTE

ORIZONTAL: 1) Un om predispus unor eventuale suferințe din dragoste. 2) Iubire — Poleire. 3) Canapea — Bare de oțel. 4) Oneste! — Cognomenul marelui poet latin Publius Ovidius, cel care ne-a învățat „Arta de a iubi” — Exclamație care exprimă o plăcere, o satisfacție. 5) „Frua-ză... de albastru”, cunoscută

poezie de Nichita Stănescu, din care cităm: „și ținut de gît cu mine / tot în dragoste de tine” — Scriitor spaniol (Benito; 1843—1920), semnat al romanului de moravuri „Marianela”. 6) A da greș într-o încercare — Încă o dată — Legată în lanțuri. 7) Bold — Suferință din dragoste... la inimă (fig.) — Ordonanță

(inv.). 8) Aspectul atrgător al unei femei (pl.) — Încălziți... peste măsură. 9) Arma poeziei Cupidon — „De cite... iubito...”, cunoscută poezie desprinsă din creația lui Mihai Eminescu. 10) Plin de iubire! — Dragoste. 11) A iubi — Iubire (reg.).

VERTICAL: 1) Mare scriitor român (Mihail), autor al povestirii „Cîntecul de dragoste”. 2) „Poetul nepereche al liricii românești”, autor al nemuritoarelor poezii „Iubind în taină” și „Ce e amorul?” — Balon gol! 3) Noiembrie (abr.) — 3,4 săruturi! — Incursiune. 4) Pentru frumusețea ei, această floare a fost aleasă ca simbol al iubirii. 5) Iubitul Miței din piesa „Dale carnavalului” de I.L. Caragiale — Fiica lui Lycaon, una dintre iubitele zeului Apollo (mit.). 6) 2,3 amanți! — Di-

minutiv feminin — În fugă! 7) Frumoasa fată a lui Agenor, copilă de care se îndrăgostește Zeus (mit.) — A fi sclavul unor pasiuni. 8) Siglă pentru „National Recovery Administration” — Zeul iubirii la vechii greci. 9) Aflat la vîrsta marilor iubiri... — Emoție provocată de un sentiment puternic de dragoste (pl.). 10) Poetul de la „Mărțișor”, cel care semnează și poemul „Dragoste” (Tudor) — Poet contemporan (Traian), autor al poeziei „Ce dor în mine ai topit?” 11) „... tinără, iubirea”, sensibilă poezie din creația inegalabilă a lui Nichita Stănescu (masc.; pl.) — Scriitor român contemporan, cel care ne-a purtat prin „Orașele dragostei” (Lucian).

Dicționar: OFIT, IUB, CIA.

MIHAI ZGUBEA ■

Dezlegarea careului din nr. 38

S-a ivit pe culme toamna...

AGÂRBICEANU; NOTE; A-A; CER; G; FURTUNĂ; COARNĂ; DE; P; ASCET;

CA; PA; NAIN; TA; TEL; TRA; ROMANȚĂ; AI; ROMAN; RT; L; PĂSĂRELE; UC; TITA; ACE; PLOAIE; ALEI.

PUBLICATIILE
Flacăra

Director general:
GEORGE ARION

Societate comercială înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J 40/5888/1991 din 04.07.1991

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341.
Telefoane: 17.60.10, 17.60.20 (cu interioarele de mai jos);
Fax: 12.82.89
Cont lei — 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București
Cont valută — 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

Flacăra

Redactor șef:
LIVIU TIMBUS

Secretar general de redacție:
Eugen Chirovici

Actualitatea politică: Tudor Octavian; Mapamond: Ion D. Goia; Realitatea imediată: Dorin Gherghinescu, Roxana Paicu Manolescu, Maria Timuc, Ion Rusu; Cultură: Liana Tatos; Eveniment: Victor Niță, Cătălin Apostol; Drepturile omului: Cristina Atanasiu, Elena Grecescu, Dorin Sălăjan; Foto: Elena Ghera, Florin Ioniță; Secretariat de redacție: Adriana Chirovici, Adrian Petrescu; Corectură: Maria Bărbulescu, Pompiliu Dumitrescu, Smaranda Petrea, Angela Stăfănescu. Telefoane: 2002 — secretariat director, 2558 — redactor șef, 2600 — eveniment, 2559 — drepturile omului, 2560 — cultură, știință; 2528 — fotoreportaj, 1453 — corectură.

REBUS

Redactor șef:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

Aurel Stefan Alexandrescu, Bogdan Vlad, Mihai Zgubea, Simona Simzianu.
Telefoane: 2036 (redactor șef), 1457 (redacție).

Basarabiei

Flacăra
BIS

ALMANAH

„FLACĂRA”

■ FINANCIAR, JURIDIC (2143): Aida Balica, Gabriela Ionescu, Corneliu Olteanu, Eugenia Ciurea, Aristică Văduva, Florentina Tudor. ■ ADMINISTRATIV: Dan Mircea Popa (2634), Liliana Cretu. ■ SECRETARIAT SOCIETATE: Cătălina Ștefănescu (17.59.69). ■ PUBLICITATE: Mihai Sândoiu, Nastasia Maniu, Eugenia Vasile, Angela Frandos, Călin Mărcușanu (2634). ■ DIFUZARE: Manuela Vasiliu, Gabriel Bumb, Florin Enache, Gabriel Milan Sava (17.48.91).

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 17.48.91, fax 12.82.89 — Piața Presei Libere nr. 1, Sectorul 1, cod 71341 — București, România.

Tiparul: Regia autonomă a imprimărilor — Imprimeria CORESI — București

16 pagini — 25 lei

ULTIMA ORĂ

Pină cînd
își va mai ride
Vadim în barbu?